

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Vuitè període

Sèrie C - Número 731

Dimarts, 16 de febrer de 2010

Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan

PRESIDÈNCIA DE L'I. SR. HIGINI CLOTAS I CIERCO

Sessió núm. 4

S U M A R I

Compareixença

de Salvador Carbó, director del Museu Picasso d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00374/08) p. 4

Compareixença

de Xavier Fortuño, veí d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00375/08) p. 11

Compareixença

de Lluís Gil (tram. 357-00376/08) p. 17

Compareixença

d'Elías Gil (tram. 357-00377/08) p. 29

Compareixença

de Jordi Giné (tram. 357-00378/08) p. 37

Compareixença

de Fèlix González, cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre (tram. 357-00384/08) p. 43

Compareixença

de Raül Quílez, tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València (tram. 357-00372/08) p. 56

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

SESSIÓ NÚM. 4

La sessió s'obre a un quart d'onze del matí i un minut. Presideix el Sr. Clotas i Cierco. Assisteixen la Mesa la secretària general i el lletrat Sr. Pau i Vall.

Hi són presents les diputades i els diputats Sr. Corominas i Díaz, Sra. Fortuny i Torroella, Sr. Pallarès i Povill, Sra. Ribera i Garijo i Sr. Turull i Negre, pel G. P. de Convergència i Unió; Sr. Ferran i Serafini i Sr. Pérez Ibáñez, pel G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi; Sra. Cid i Pañella i Sra. Gomà i Pons, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Sr. Bertomeu i Bertomeu, Sra. García i Rodríguez, Sr. Luna i Vivas i Sra. Montserrat i Culleré, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Sr. Bosch i Mestres i Sr. Pi i Noya, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i Sra. De Rivera i Pla i Sr. Rivera Díaz, pel G. Mixt.

Assisteixen a aquesta sessió el veí i director del Museu Picasso d'Horta de Sant Joan, Sr. Salvador Carbó Sabaté; els veïns d'Horta de Sant Joan Sr. Xavier Fortuño Esprada, Sr. Elías Gil Bel, Sr. Lluís Gil Sebastià i Sr. Joan Giné Masdeu; el cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre, Sr. Fèlix González Redondo, i el tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València Sr. Raül Quílez Moragas.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de Salvador Carbó, director del Museu Picasso d'Horta de Sant Joan, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00374/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.

2. Compareixença de Xavier Fortuño, veí d'Horta de Sant Joan, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00375/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.

3. Compareixença de Lluís Gil davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00376/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.

4. Compareixença d'Elías Gil davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00377/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.

5. Compareixença de Jordi Giné davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00378/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.

6. Compareixença de Fèlix González, cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00384/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.

7. Compareixença de Raül Quílez, tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00372/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.

8. Compareixença de Nicolás Coste, comandant dels bombers del Departament del Gard (França), davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00373/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.

El president

Bon dia, senyores i senyors diputats. S'obre la sessió de compareixences de la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi d'Horta de Sant Joan. *(Pausa.)* Senyor Luna, per què em demana la paraula?

El Sr. Luna i Vivas

Senyor president, simplement per fer una observació. Nosaltres pensem que, en aquesta comissió, la presència d'alts càrrecs, eh?, del departament, doncs, que han de comparèixer i que, per càrrec orgànics que tenen, doncs, podrien condicionar d'alguna manera, directament o indirectament, els compareixents. Demanaríem que a la pròxima comissió no hi fossin presents.

El president

Gràcies, senyor Luna. Vull fer una observació... *(El Sr. Turull i Negre demana per parlar.)* Perdó, em demana la paraula, senyor Turull?

El Sr. Turull i Negre

No, volia fer una apreciació en el mateix sentit que ha expressat el senyor Luna, en aquest sentit.

El president

Bé, jo haig d'observar... *(El Sr. Rivera Díaz demana per parlar.)* Sí, senyor Rivera?

El Sr. Rivera Díaz

No. Jo he de dir que no hi tinc cap inconvenient. Sí que vam parlar amb el president d'una qüestió més protocol·lària, que suposo que es tindrà en compte, a nivell dels uniformes i d'altres qüestions, però no a nivell de persones, ni molt menys.

El president

Algú més vol demanar la paraula? *(El Sr. Bosch i Mestres demana per parlar.)* Senyor Bosch.

El Sr. Bosch i Mestres

No, expressar la meua sorpresa pel fet que els grups de l'oposició vulguin vetar la presència de càrrecs del departament que sigui en aquesta comissió.

Moltes gràcies.

(El Sr. Turull i Negre demana per parlar.)

El president

Senyor Turull?

El Sr. Turull i Negre

Aquí no es tracta de vetar o no vetar. Aquí es va arribar a un acord –el senyor Bosch m'ho confirmarà–, que en aquesta sala de comissió –i així també va sortir reflectit– hi haurien els compareixents, els grups parlamentaris i els mitjans de comunicació, i que, en tot cas, si hi havia persones que volien seguir des del Parlament de Catalunya el d'això, que s'habilitaria una sala, perquè no condicionés, la presència de determinades persones, a cap dels compareixents. Vam quedar així. Per tant, nosaltres només demanem que s'acordi el que vam demanar. No hi tenim cap inconvenient. Nosaltres no hi tenim cap inconvenient; és per saber-ho de cara a futures compareixences. Per tant, nosaltres, aquí, en aquesta comissió, no vetarem absolutament a ningú; tot al contrari.

El president

Si algun dels grups que no han intervingut volen fer ús de la paraula... (*El Sr. Luna i Vivas demana per parlar.*) Jo, senyor Luna, em sembla que tallaria ja aquest debat, i em permetrà que jo faci una observació...

El Sr. Luna i Vivas

És per al·lusions, senyor president.

El president

Té la paraula.

El Sr. Luna i Vivas

El senyor Bosch ha manifestat una qüestió que és incerta. Aquí no es veta ningú. Aquí hem arribat a un acord protocol·lari, realment, en aquesta comissió, i precisament el meu grup se troba condicionat que moltes persones que podrien vindre, com alcaldes i tal, se'ls ha dit que no. Per tant, vull que dir no és vetar, és arribar als acords inicials protocol·laris que vam dir en aquesta comissió.

El president

Gràcies, senyor Luna. Vostès saben que aquesta comissió d'investigació és una comissió pública; per tant, té dret a assistir-hi tot el públic que així ho sol·liciti. És cert que vam parlar d'algunes característiques d'aquesta comissió, sobretot pel fet que es poden donar sessions d'aquesta comissió en què hi hagi unes sol·licituds d'invitacions superior a la capacitat d'aquest grup, i que aleshores, sí, vam parlar de la necessitat que habilitaríem una sala per poder seguir els debats d'aquesta comissió de manera pública, tal com havíem observat. Per tant, jo els prego que tallem aquí, ja, el debat. He escoltat totes les intervencions; tindrem oportunitat de parlar-ne amb els portaveus i jo arbitraré els mecanismes que cregui més convenients per al desenvolupament més eficaç d'aquesta comissió. Per tant, sense més preàmbuls, començarem l'ordre del dia d'avui.

Compareixença

de Salvador Carbó, director del Museu Picasso d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00374/08)

El primer punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Salvador Carbó, veí d'Horta de Sant Joan, que li demanaria que pogués accedir a la sala de la comissió.

(*Pausa.*)

Senyor Carbó, bon dia. Gràcies per la seva assistència en aquesta comissió d'investigació. Per nosaltres i per vostè, estem tractant un tema d'una gran transcendència i una enorme emotivitat. Sé que la compareixença davant d'aquesta comissió no és fàcil; senti's vostè a casa seva, perquè està a casa seva. I, per tant, passaré immediatament a donar la paraula als grups parlamentaris que volen tenir un diàleg amb vostè sobre les qüestions que creguin oportunes formular-li.

Només li explico..., el procediment d'aquest debat és que els grups tenen un temps que no excedeix dels cinc minuts, i aquest temps, que vostè té el mateix –actuaré amb generositat–, és per a un diàleg. Pregunten, vostè respon, etcètera. Gràcies, senyor Carbó.

Per tant, passem ja al Grup de Convergència i Unió. Té la paraula el senyor Turull.

El Sr. Turull i Negre

Sí, moltes gràcies. Moltes gràcies, senyor Carbó, per ser avui, aquí. Vostè és el director del Museu Picasso...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté (veí i director del Museu Picasso d'Horta de Sant Joan)

Sí, lo que aquí estic com..., a títol personal, és a dir...

(*Remor de veus. El Sr. Salvador Carbó Sabaté intervé sense fer ús del micròfon.*)

El Sr. Turull i Negre

Ah!, no se sent. D'acord.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Aquí..., és que sóc codirector del Museu Picasso, lo que passa, que jo estic aquí..., i lo que jo dic és a nivell personal i, evidentment, no implica lo que pensa l'entitat, i molt menys los socis de l'entitat.

El Sr. Turull i Negre

D'acord, d'acord, disculpi.

El dia 20, el dia que es va iniciar el foc a Horta de Sant Joan, vostè ho va veure, es trobava a Horta de Sant Joan?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

En aquells moments me dirigia a treballar, eh? Treballava a Gandesa i a les nou i quart, concretament, que em dirigia a treballar, vaig veure que s'estava cremant la falda de la muntanya, no? Me'n vaig adonar més aviat

allí, no des del poble estant, perquè ho vaig veure tot tranquil i no se me va comunicar res.

El Sr. Turull i Negre

I el dia 21 vostè va estar..., va viure el foc, va estar algun moment al Centre de Comandament Avançat, va estar ajudant en alguna tasca de suport en l'extinció de l'incendi... Si ens ho pot explicar, una mica, com vostè ho va viure.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

A veure, lo dia 21, jo treballa de nit –treballa al Servei Català de la Salut. L'incendi..., lo dia 21, concretament al matí, a causa de la meua vinculació –perquè estic vinculat al centre Picasso, però també a l'Ecomuseu dels Ports, que en sóc també el director– a aquestes entitats, aquell dia em sembla que mos va vindre el secretari general del Departament de Cultura. Hi vam estar l'alcalde i jo. Quan vénen persones importants al municipi les acompanyo i els explico un poc los elements patrimonials que tenim al territori –ho he fet des de fa molts anys. I aquell matí vam estar junts l'alcalde i..., i tot just cap a, aproximadament, les dos del migdia, estàvem al convent, és a dir, una zona relativament a prop de l'incendi, i en aquells moments vam donar per acabada la visita, ens vam acomiadar. L'alcalde estava constantment en comunicació –suposo– amb la zona de comandament, i en aquells moments no es veia columna de foc. Feia la sensació que la cosa anava en vies d'extinció, semblava. Però uns moments després –i vostès això ja ho saben, l'hora– se va produir, bé, un canvi de temps, que jo poques vegades ho he vist, així ho he de dir, no recordo haver-ho vist gaire. I en aquest canvi de temps, al bufar vent..., i uns cops de vent que molta gent del poble deia que se'ls aixecaven los tovots –aquí li'n diuen–, les totxanes del balcó, que en diríem, dels terrats; és a dir, era una cosa extraordinària. Doncs, evidentment, llavors, la cosa ja se'n va anar de mare, per dir-ho d'alguna manera, i a les quatre, cinc de la tarda, el poble estava envoltat de fum, i, clar, era una situació que des del poble estant, doncs, feia patir, perquè no veies lo front al davant, no sabies on estava el foc, no? I, bé, la situació en aquells moments va ser esta.

El Sr. Turull i Negre

Sí, però que... Vostè ha parlat del tema del vent. Vostè..., cap a les dotze del migdia ja hi havia vent? La garbinada, que es parla allà a Horta de Sant Joan i a la Terra Alta que es gira a partir del migdia cap a la tarda, els mesos de juliol i agost, vostè això ho pot confirmar?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Jo el que podria confirmar, que sóc..., realment, lo temporal fort se produïx a partir de les dos..., que, si bufava el vent, possiblement podia bufar la garbinada. Però el cops de vent que es van produir passada aquesta hora, llavors, allò va ser una excepcionalitat, eh? Molta gent..., bé, és difícil veure una situació com aquesta.

El Sr. Turull i Negre

I l'última pregunta. Vostè diu que va estar al convent tota l'estona i, per tant...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

No, vam estar pel poble, lo que la visita la vam acabar al convent a les dos en punt, era al voltant de les dos.

El Sr. Turull i Negre

D'acord. Però fins a aquella hora hi havia molta..., no va veure els operatius que hi havia, si hi havia molta activitat, etcètera?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Des de la situació en què estava no puc determinar-ho –no puc determinar-ho. Però sí que semblava que a les dos, les columnes de fum i tot..., la cosa semblava que ja estava bastant controlada.

El Sr. Turull i Negre

D'acord, d'acord. No tinc més preguntes.

El president

Gràcies, senyor Turull. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltes gràcies, senyor president. Crec que vostè té un cert relat històric d'altres incendis que s'hagin produït en aquell entorn.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí, sí.

El Sr. Pérez Ibáñez

Ens podria anotar breument aquestes circumstàncies?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí, sí. Bé, jo els porto un document, una publicació que vam fer l'any..., ho deixaria aquí, perquè los grups que ho vulguen s'ho puguem mirar. Ho porto digitalitzat perquè ja no en queda cap. És una publicació que vam fer l'any 1985, i és d'un incendi..., llavors era del Centre d'Estudis de la Terra Alta, una publicació; jo en aquells moments n'era el president. És un incendi que hi va haver tot just a la mateixa vall, al mateix indret, i que van cremar setanta hectàrees, i un noi –lo que va realitzar l'estudi, Josep Maria Miquel Rigual–, un gran entès en botànica que va estar vivint molts anys a Horta i també coneix molt los Ports, va fer un treball i vam fer aquesta monografia.

Jo crec que hi ha un tema, si em permet, que és molt important i molt clau en tot lo tema del foc que estem parlant avui, aquí, i que no en parlem i que crec que és la mare dels ous del tema, que és l'estat de la vegetació en què es trobava la vall dels Reguers. I és un estat molt semblant a d'altres indrets i d'altres llocs que hi han,

d'espais mediterranis de Catalunya. Un bosc totalment degradat, un domini de pi blanc, en un estat arbustiu, també, altament piròfit, i això fa que siguin bombes retardades que, quan coincideix amb les circumstàncies en què es van trobar lo dia de l'incendi, quan això coincideix amb la vegetació que hi havia –jo recalco el tema vegetació–, quan això se produïx, i també les condicions que es van donar, doncs, realment tots los incendis agafen unes proporcions desproporcionades, per dir-ho d'alguna manera.

Jo els parlava d'aquest treball. Aquest treball fa vint-i-cinc anys que va estar publicat. I jo els el porto perquè el puguen mirar, perquè, a pesar d'aquestos vint-i-cinc anys, és totalment actual, des del primer punt fins a la coma, fins a l'últim final de tot. I fa un estudi, sobretot, de la vegetació. Aquest noi, l'autor d'este treball, al final de tot diu: «És molt probable que a la vall dels Reguers, en los propers cinquanta anys hi haja més incendis.» I així ha sigut. N'han passat ja vint-i-cinc des que es va fer el treball i nosaltres tenim comptabilitzats cinc incendis més. És a dir, tenim una mitjana d'un incendi per cada cinc anys, eh? I llavors, bé, caldria preguntar-nos què és lo que passa aquí. I llavors, jo, bé, faria esta incidència sobretot, que tenim uns boscos que són un perill; limitant-mos i concretant-mos a la vall dels Reguers, això queda molt clar –que és la vall que ens interessa. I jo crec que aquí caldria actuar i recuperar una cosa que és diu «lo bosc mediterrani», el bosc natural, que és un bosc mixt, un bosc de carrasca, un bosc de pi blanc, amb un estrat arbustiu realment adequat a l'espai, que són uns boscos que tenen més resistència al foc. I llavors, doncs, bé, jo el que voldria és dir això, no?, que aquest treball és totalment actual, perquè la situació que teníem fa vint-i-cinc anys a l'actual, a nivell de vegetació, era exacta i idèntica –ara possiblement ja no, perquè està tot cremat, quasi, però, bé, en lo que voldria fer accent és en aquesta...

El president

En distribuïrem a tota la comissió còpies. Gràcies. (*El Sr. Pérez Ibáñez demana de parlar.*) Senyor Pérez?

El Sr. Pérez Ibáñez

No, si em permet, senyor president...

El president

Sí, sí...

El Sr. Pérez Ibáñez

...una pregunta més i, en tot cas, ressaltar que és molt interessant la seva aportació quant a la vegetació, i sí que, efectivament, valdria la pena fer un canvi en aquest sentit.

En tot cas, ressaltar que, per les seves paraules, per la vegetació que hi ha actualment o que hi havia actualment a Horta de Sant Joan, pels canvis sobtats del vent...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí.

El Sr. Pérez Ibáñez

...per la força del vent, com vostè deia, que era molt important en aquell moment, es va produir aquella fatalitat i aquella gran dificultat, diguem-ne, per atacar aquell incendi. Vostè pensa que es va produir en algun moment relaxació per part dels bombers?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Jo això no ho sé –jo no ho sé; és a dir, jo no estava a la zona de comandament, eh?, jo no ho entenc. Són dades... Jo el que sé de l'actuació dels bombers, ho sé a través, sobretot, dels mitjans de comunicació i, bé, no puc jutjar-ho –no puc jutjar-ho.

Sí que jo m'hi jugaria el coll que si, en els altres incendis que hi han hagut a la vall, eh? –este seria el cinquè incendi, d'estos cinc incendis en vint, trenta anys–, haguessin concorregut aquestes circumstàncies que van concórrer en l'últim que hem tingut, és a dir, per una part l'horari, un horari nocturn, on los mitjans aeris no poden actuar, i, per l'altre costat, també haguessen canviat les situacions meteorològiques que hi van haver, realment, los altres incendis haurien sigut molt més importants i haurien afectat molta més quantitat d'hectàrees, no?, perquè, ho repetisc, lo material combustible i la situació en què es trobava lo bosc, això són bombes que en qualsevol moment poden tindre les conseqüències que va tindre en aquest últim.

Ara, jo no estic catalogat ni preparat per a jutjar lo que va passar a nivell de comandament; jo no ho sé.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patricia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Carbó, per venir aquí...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

A vostès.

La Sra. Gomà i Pons

...molt amable per comparèixer aquí, en el Parlament. Estigui tranquil, perquè aquí no jutgem a ningú, tot i que pugui semblar que som aquí gairebé inquisidors, però aquest no és el nostre àmbit.

I vostè deia que no li pertoca jutjar responsabilitats dels comandaments dels bombers, òbviament. A nosaltres tampoc ens toca discernir cap mena de responsabilitat penal que hi pugui haver, però el que sí que volem saber, doncs, és quina era la percepció dels veïns que es trobaven, en el dia de l'incendi, al municipi.

Vostè ha fet menció expressa que, realment, es van donar unes circumstàncies meteorològiques, un vent de dimensions extraordinàries pel que és habitual, doncs...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí.

La Sra. Gomà i Pons

...en el municipi. Anava molt és enllà de la garbinada que bufa normalment a Horta de Sant Joan.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí. Sí, sí... Hi han... Bé, no sé si és...

El president

Sí, sí, endavant.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí, sí. A veure, hi han testimonis que diuen que estaven al terrat i lo vent els aixecava fins los totxos de terra, no? Era una excepció, vull dir, era... Això sí, no és la típica garbinada que tenim normalment; això està clar.

La Sra. Gomà i Pons

Vostè, com a veí, doncs, del municipi i el dia de l'incendi, segur, en contacte amb altres veïns, creu que hi havia una percepció... En primer lloc, la percepció dels veïns era que es tractava d'un foc important, que el municipi es sentia, doncs, gairebé envoltat de fum i flames, i un perill que fins i tot el foc pogués arribar al municipi? Hi havia aquest sentiment de por per part dels veïns?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Al parlar de veïns, n'hi han de molts tipus, no?, de veïns; hi ha gent que pensa una cosa, hi ha gent que en pensa una altra i jo no m'atreveria a parlar en nom de tots.

A veure, sincerament, jo crec que perill que entrés a lo poble, que arribés el foc al poble no hi era. Tenim tota una zona de cultius, que això era una barrera que realment..., jo, almenys, no tenia la percepció que el foc pogués arribar al poble. És a dir, a part de la serra..., o de la Serreta, eh?, que és allí on se va aturar el foc quan venia, vull dir, és molt difícil que passe més enllà. Sí que va passar seguint zones boscoses, però és que hi ha tota una franja des del poble fins a la serra, eh?, que és impossible, no?, que pogués arribar al poble, a les mateixes parets; almenys..., no sé què diran los tècnics, però jo penso que no, que era totalment impossible.

Lo que passa, que la sensació del poble envoltat de fum, que tu no veus on està el foc, doncs, realment crea una situació de pànic, eh?, i sobretot quan van fent preguntes –que tothom a casa, amb galetes–, doncs, clar, crea una situació de pànic. Però crec que..., jo, personalment –i parlo per mi–, jo no veia perill imminent que aquí el foc pogués arribar, eh?

La Sra. Gomà i Pons

I, ahora, la seva percepció –també ens interessa molt saber-la–, doncs, era que no s'estava treballant per l'extinció d'aquest incendi? Que no hi havia bombers suficients? Que no hi havia prou tensió per part dels

professionals que allò s'estigués abordant, l'extinció de l'incendi, amb tota l'energia i tota la professionalitat que requereix?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Jo, amb les dades que tinc, no puc... Jo em penso que... Jo crec en la professionalitat dels bombers, totalment, i dels serveis tècnics, eh?, no en tinc cap dubte. Ara, lo que va passar, jo això no ho sé. Jo l'únic que sé és lo que he llegit pels mitjans de comunicació, en la premsa; és a dir, he estat un observador des de casa, no?

Personalment, me vaig posar en contacte amb Sanitat, si podia ser d'utilitat, i em van dir que «de moment, no», que ja m'avisarien. I jo, aleshores, no em vaig moure de casa i totes les notícies que anava rebent eren des dels mitjans de comunicació.

Penso que, als llocs, si realment no pots ajudar i no pots ser útil en res, lo que més val és estar a casa i no destorbar, eh? Això ho tinc molt clar i és la postura que jo vaig adoptar. Però jo no he dubtat de cap manera, en cap moment, de la professionalitat del Cos de Bombers; d'això no hi ha dubte, eh?

Bé, clar, me podria estendre més, però potser que...

La Sra. Gomà i Pons

Molt bé. Moltes gràcies, senyor Carbó.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

A vostès.

La Sra. Gomà i Pons

Li ho agraeixo reiteradament.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Bon dia, senyor Salvador...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Bon dia.

El Sr. Luna i Vivas

...Carbó, i molt benvingut aquí, en aquesta comissió.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Molt bé.

El Sr. Luna i Vivas

Miri, m'ha agradat molt aquesta experiència que vostè té i li faré les preguntes referents als comentaris que vostè ha estat fent, perquè...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí.

El Sr. Luna i Vivas

...són interessants, de veritat.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Molt bé.

El Sr. Luna i Vivas

Vostè diu que..., i, a més, té un coneixement important del que és la vegetació, segons ha dit...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Me preocupa, eh?

El Sr. Luna i Vivas

...de la zona.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Jo no sóc un especialista en vegetació, però, bé, sempre..., no sé si m'avanço a la meua resposta. Puc respondre?

El president

No, no, endavant.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Som un grup de gent que, des de fa molts anys, ens hem preocupat molt pel tema del massís dels Ports. Ja des de l'any 77, Congrés de Cultura Catalana, fem unes jornades amb lo títol «Salvem los Ports», i aquest discurs de recuperar la vegetació autòctona, la vegetació de los boscos mixtos de què he parlat abans, tot això és un discurs que ve de molt lluny. Un resultat de tot aquest discurs és lo treball que publica aquest company sobre aquest incendi que va succeir a la mateixa zona, al mateix lloc, l'any 84, on demostra que, amb lo pas del temps, tenfem raó, seguim tenint raó.

I llavors, doncs, bé, m'interessen molts temes, però, evidentment, lo tema de la vegetació i dels Ports me preocupen especialment.

El Sr. Luna i Vivas

La pregunta, senyor Carbó...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Digui'm.

El Sr. Luna i Vivas

...era simplement: vostè creu –el seu criteri, el seu mode de pensar– que, amb la vegetació que hi havia, un llamp hauria causat efecte als sis dies?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

No ho sé. Jo no sóc un entès. Això dels llamps latents, jo no ho conec. I estan los llamps latents, que diuen que..., però jo no ho crec. Hi havia gent del meu poble que sostenia que l'incendi estava provocat.

A mi, personalment, perquè jo solament us puc parlar per la meua boca, me costa creure molt que pugui haver gent que pugui fer estes coses, no? I encara em costa creure més que pugui vindre aquesta gent a casa teua i ho faci. I, llavors, per a mi, doncs, la versió..., en un principi, la versió que s'havia donat sobre el llamp i, sobretot..., doncs, me la vaig creure, no? Però, realment, després, vaig veure que estava equivocada i, quan hi havia gent –que jo ho desconeixia, perquè jo d'això me n'assabento per la tele– que va veure, presencialment, que surten des de la zona del foc i, clar, i tot això, aleshores veig, bé, que estava equivocada, no? Però en un principi, jo, la versió, me la vaig creure, sí.

El Sr. Luna i Vivas

Sí, sí. No, jo li ho deia, realment, pel tema de la vegetació.

Després, una altra cosa. Fins a les 14 hores, fins als migdia, no es va girar el vent, no? A quina hora va ser, més o menys, en la qual vostè diu que feia una ventada tan important que s'aixecaven les totxes?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Jo la situaria cap a les tres o les quatre.

El Sr. Luna i Vivas

De la tarda?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Possiblement, eh? Jo em puc errar, no en vaig prendre nota, però la situació atmosfèrica que es va produir..., a veure, no era una situació normal i típica de garbinada.

El Sr. Luna i Vivas

Vostè ha dit que hi ha un informe que té, de fa vint-i-cinc anys...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Un estudi, un estudi que el podran consultar, que està publicat, a més.

El Sr. Luna i Vivas

Jo li agraeixo moltíssim que inclús nos el faci arribar. Naturalment, de vint-i-cinc anys a ara, doncs, ha canviat molt, no? No hi ha GPS, els pous d'aigua no existeixen...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí, Sí, sí...

El Sr. Luna i Vivas

...i la situació és diferent. Però com vostè se coneix molt bé aquesta zona, i en l'estudi queda reflectit, vostè pensa que l'àrea de seguretat on estaven els bombers era la més adient?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

No ho sé, jo. És que jo no tinc estes dades tècniques per a poder-li fer..., no dispo de d'aquestes dades; per tant, no li podria respondre a això.

El Sr. Luna i Vivas

Vostè, al migdia, més o menys, va veure que hi havia una relaxació, més o menys, de l'incendi, o siga que estava controlat, d'alguna manera?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí. Jo..., bé, la paraula «relaxació» és una paraula que surt bastant, jo això tampoc ho puc...

El Sr. Luna i Vivas

Jo li he dit «controlat».

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

...jo això no li puc tampoc confirmar. Feia la sensació que anava la cosa en vies de controlar-se.

El Sr. Luna i Vivas

És que vostè abans m'havia..., o ho he escoltat jo malament, havia dit que es donava per controlat o estava controlat.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Bé, ho creiem, eh? Això és una sensació que tenim nosaltres. Clar, realment, los que ho saben són la gent que està a la zona de control, no? Concretament, sembla que l'alcalde, després –que estava amb nosaltres–, va anar a la zona de control, no? I, llavors, clar, ells ho saben més.

Quan veus poques columnes de fum i quan no veus..., la sensació és que la cosa ja està dominant-se, controlant-se, ja va per... Però, clar, després cal tindre present lo tema meteorològic, lo que va passar, lo canvi de vent; no sé les hectàrees que hi havia, si n'eren dos-centes, tres-centes, en aquells moments, cremades –i això és una dada que desconec–, però, evidentment, allò és una brasa immensa, que, en una situació com la que es va produir, possiblement és difícil de controlar-ho, no? Però jo ja estic...

El Sr. Luna i Vivas

Vostè el que sí que diu és que es donen, a partir de les dos de la tarda, aquests vents de garbinada, que diuen vostès, no?, i ha dit que ha estat una excepció.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Jo no ho recordo gaire haver-ho vist, i molta gent tampoc, sobretot –sobretot–, lo que es va produir en aquell moment, eh?, era una garbinada realment..., quasi un vendaval, no?

El Sr. Luna i Vivas

Recorda, més o menys, la velocitat del vent?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

No, jo això no ho vaig controlar. Però, bé, per aquí se parlava de cinquanta metres, però jo, realment, crec... Ahir, ho vaig sentir en lo debat que vàreu estar... No recordo si hi havien cinquanta metres/segon, però la sensació, les ratxes, era que eren superiors. Ara, jo no ho sé, això són dades meteorològiques de què no dispo.

El Sr. Luna i Vivas

Simplement dos preguntes i ja està.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí.

El Sr. Luna i Vivas

En algun moment va trobar vostè algun descontent per part de..., que hi hagués descoordinació per part de l'operatiu d'extinció de bombers?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Si en algun moment...

El Sr. Luna i Vivas

Va veure descoordinació, va veure que...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

No, no. Però, clar, jo des de la posició en què em trobava des de casa, això no ho puc saber.

El Sr. Luna i Vivas

I per fi, senyor Carbó, simplement: vostè ha prestat declaració en atestats o alguna cosa?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

No.

El Sr. Luna i Vivas

No?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

No.

El Sr. Luna i Vivas

En cap moment, no?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

En cap moment.

El Sr. Luna i Vivas

És una llàstima realment, perquè a un expert com vostè se l'hauria pogut tenir en compte.

Li agraeixo... No per vostè, sinó per les persones interessades. Agraeixo molt...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

A vostè.

El Sr. Luna i Vivas

...la seua sinceritat i la manera, doncs, en què nos ha enriquit en aquesta comissió.

Gràcies.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Molt bé. A vostè.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Daniel PI.

El Sr. Pi i Noya

Moltes gràcies, senyor president. I moltes gràcies, senyor Carbó, per la seva benevolència d'estar avui, aquí, en aquest tràngol de respondre aquestes preguntes, que procuraré formular de la manera menys inquisidora possible.

M'ha sorprès, del relat dels seus fets, quan comenta que vostè va estar fent la visita al poble, amb el delegat de Cultura, m'ha semblat recordar...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Secretari general.

El Sr. Pi i Noya

...secretari general...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Secretari general del departament.

El Sr. Pi i Noya

...i amb l'alcalde. I que això va ser al llarg del dematí fins a les dues. És així, això?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Aproximadament.

El Sr. Pi i Noya

Aproximadament, sí. Per tant, tot i que, evidentment, l'alcalde, com vostè ha dit, estava en contacte amb els comandaments de bombers, contínuament, i estava pre-ocupat, perquè allò es donava...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Telefònicament ho estava, sí.

El Sr. Pi i Noya

...-exacte-, la situació no era tan preocupant que fes que l'alcalde deixés..., no semblava tan preocupant que fes que l'alcalde deixés el que estava fent, en aquest cas la

visita amb el secretari de Cultura, per estar únicament pel tema del foc. És així?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Jo això no li ho sabia dir. Això hauria de respondre-li-ho l'alcalde.

El Sr. Pi i Noya

D'acord, ja li ho preguntarem.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

La situació i les vies d'extinció en què anava el foc durant lo matí, vull dir, semblaven, bé, semblava..., no era una cosa alarmant ni preocupant, no?

El Sr. Pi i Noya

Molt bé.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

És a partir de les dos, és a dir... Lo que sí que és cert és que l'alcalde -i d'això ne sóc testimoni-, cada dos per tres trucava i estava directament en contacte amb lo servei de comandament, eh?, vull dir que no veia negligència de cap lloc per part de l'alcalde.

El Sr. Pi i Noya

No, ni jo li ho insinuava de cap de les maneres; o sigui, feia constar que l'alcalde estava en aquesta visita, atenant a la vegada...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí, sí... És a dir, la situació al matí no era una situació alarmant, la situació es produïx amb lo canvi de meteorologia que es va produir.

El Sr. Pi i Noya

Ha contestat vostè més bé la pregunta que no jo l'he formulat: la situació al dematí no semblava alarmant.

Entre les dotze i les dues, que encara s'estava produint aquesta visita, observen vostès algun fenomen que inequívocament presagii el que vindrà a partir de les dues?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

No, no. És a dir, a les dos, quan acabem la visita, a veure, jo no noto garbinada, eh? Compte, perquè no n'estàs al cas, del que està passant en aquell moment, però hi ha una mena de tranquil·litat, no?, bé, que la cosa... Lo capítol problemàtic ve sobretot després, però en aquells moments, no.

El Sr. Pi i Noya

Per tant, entre les dotze i les dues no hi ha cap moment en què vostès puguin preveure la garbinada que es girarà a partir de les dues.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Jo detecto que no, vull dir, és una situació de normalitat i de la cosa de dies de...

El Sr. Pi i Noya

Molt bé, moltes gràcies.

Referent al que ha comentat d'incendis anteriors, es dóna, claríssimament, una diferència meteorològica. És així?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí. Sí, clar, la diferència dels quatre anteriors..., lo primer, que és lo de l'estudi que els adjunto aquí, se produïx per un llamp; n'hi ha un altre que és indeterminat, és a dir que no s'especifica què; n'hi ha un altre que és per una imprudència humana, i este cinquè, que seria lo que se suposa, que és provocat.

El Sr. Pi i Noya

Però, al marge de l'origen, el que es dóna en aquest incendi concretament és l'existència, en un moment determinat, d'un vent fort, que és el que provoca un canvi en les característiques del foc. I aquestes circumstàncies desfavorables, en els altres incendis, afortunadament, no s'havien donat...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

No.

El Sr. Pi i Noya

...és així?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Hi ha una cosa i un factor comú a tots los incendis, l'estat de la massa forestal, eh?, que això voldria que quedés ben clar, que aquí és una cosa comuna, no?, a tots los incendis, perquè no ha variat; en estos vint-i-cinc anys, l'estat de la massa forestal no ha variat.

El Sr. Pi i Noya

Una darrera qüestió, de fet ja ho ha contestat a algun dels meus col·legues, però deixi'm que hi insisteixi. Vostè ens diu que les característiques de la garbinada van ser excepcionals i que les ràfegues fortes es van donar..., que en el període entre les dues i les quatre es van donar aquestes ràfegues fortes. És així?

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Sí. Sí, sí. O a partir..., pot ser que podien ser dos quarts de dues, m'entén? Però, bé, a les dues en punt, que hi estàvem, no, lo temps estava tranquil i bé.

El Sr. Pi i Noya

Molt bé. Senyor Carbó, moltíssimes gràcies...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

A vostè.

El Sr. Pi i Noya

...per a vostè i, en el seu nom, a tots els veïns d'Horta, que amb aquest tema ho han passat tan malament.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Pi. En nom del Grup Mixt, té la paraula el senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Simplement nosaltres prenem la paraula per agrair al senyor Carbó la seva compareixença...

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

A vostès.

El Sr. Rivera Díaz

...i dir que no tenim cap pregunta a formular.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Rivera.

Senyor Carbó, li agraim molt la seva presència aquí, el testimoni que ens ha donat, i s'emporta el reconeixement de tota la comissió.

El Sr. Salvador Carbó Sabaté

Gràcies.

El president

De res.

Compareixença

de Xavier Fortuño, veí d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00375/08)

Bé, el segon punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Xavier Fortuño, veí d'Horta de Sant Joan, a qui prego que entri dins de la comissió i prengui lloc.

(Pausa.)

Bon dia, senyor Fortuño, gràcies per la seva compareixença. Li explico el procediment d'aquest debat. Els grups parlamentaris disposen d'un temps de cinc minuts cada un per formular-li qüestions i preguntes que puguin interessar; vostè disposa del mateix temps, aproximadament, per respondre i establir aquest diàleg bilateral entre els grups i vostè mateix. Li agraeixo la seva compareixença aquí, en un tema que per nosaltres i vostès –tots vostès– és d'una enorme emotivitat i transcendència. Gràcies.

Senyor Turull, té la paraula en nom del Grup de Convergència i Unió.

El Sr. Turull i Negre

Moltes gràcies. Bon dia, senyor Fortuño, i també, doncs, moltes gràcies per ser avui, aquí. A nosaltres ens interessaria, doncs, la seva experiència en aquest tràgic succés. Vostè, el dia 20 i el dia 21, com ho va viure?, si va veure l'inici del foc, si vostè va participar en algun tipus de tasca al voltant del foc..., si ens ho podia explicar una mica.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada (veí d'Horta de Sant Joan)

Bé, bon dia a tots. Jo, el dia que comença el foc..., la meua família viu a Tortosa, jo treballo a Horta –sóc d'Horta, però treballo a Horta–, i me'n vaig assabentar, que havia començat un foc, a les nou «i algo», quan un amic me truca i em diu que es veu una columna de fum i tal.

Al dia següent, jo pujo a treballar, com de costum a..., sóc paleta, sóc autònom en una petita empresa de construcció i, com de costum, anava, doncs, a treballar. I estàvem aquells dies precisament a una teulada, a la part més alta del poble, se pot dir, una bona perspectiva de tot lo que anava passant i això.

I el matí, bé, va anar passant, clar, amb la preocupació com a veí del poble i..., bé, com a amant que em considero de la natura i aficions que tinc a la meua vida, en el meu temps lliure, doncs, havia passejat molt per aquests paratges i, bé, me'ls volia, i amb ganes que s'acabés ja, doncs, ho intentessin controlar.

I, bé, passa el matí, anem a dinar, sembla que la cosa tampoc no avança gaire, està prou controlat. I tornem al treball després, a les dos i mitja o així, però cada vegada, doncs, mos adonem que hi comença a haver més fum, més..., bé, comença..., se veu com lo foc s'està revifant i, bé, la perspectiva que teníem de les muntanyes i això desapareix a causa del fum i de la cendra que ens venia. I, bé, pregonen també que tothom se tanque a casa i això. I nosaltres, jo crec que va ser a les quatre, quatre i mitja, que ja mos retirem de la faena i mos n'anem tots cap a casa.

Als voltants d'aquella hora també rebo una trucada dels Mossos d'Esquadra, que visc a..., bé, tinc una segona residència, com si diguéssim, a Horta, a un mas, una casa que està al camp, i m'aconsellen que, si estic allí, que marxe perquè, doncs, potser es veuria en perill. Tot i que està molt lluny del foc, ells ja em diuen que allí no hi puc estar.

Bé, també és cert que jo no faig cas d'este consell, perquè recordo que havia deixat una finestra encesa i m'hi dirigisc ràpidament. Vaig creure que el cotxe no era el millor vehicle i hi vaig anar amb la bici –està a tres quilòmetres del poble–; em vaig dirigir cap allí, vaig tancar les finestres, vaig esperar. I, bé, veia un anar i vindre d'helicòpters, i això, molt fum i vent –molt fum, molt vent. I, bé, allí esperant, inclús va vindre un veí també d'aquella zona, vam estar parlant, los dos ja vam decidir tornar-mos-en cap a casa.

I llavors, tornant cap allí, clar, este fum i este estat en què estava el cel i això tampoc no em donava..., la cu-

riositat mateixa meua em va empènyer a elevar-me una mica, a buscar una atalaia, com si diguéssim, per a veure què estava passant realment, perquè és una cosa que no entenia. Rebia trucades i això, d'amics: «Doncs, estem aquí. Estem allà», jo els trucava també. I, bé, vaig veure com al perímetre del foc estaven treballant els bombers i vaig dirigir-me allí; eren uns d'estos que porten un camió groc, no sé com se diuen..., no ho sé, un camionet groc, intentant apagar el perímetre, i vaig anar allí i els vaig ajudar amb lo que vaig poder. Evidentment, els vaig demanar permís i si volien que els ajudés, i ells van estar contentíssims que jo també col·laborés en estes feines.

El Sr. Turull i Negre

Vostè diu que, després de dinar, el dia 21, va tornar a treballar fins que va sentir que el pregoner deia que tothom cap a casa...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí.

El Sr. Turull i Negre

...i diu que vostè estava treballant en una teulada. Vostè va viure algun moment que, per culpa del vent, patís per la seva seguretat treballant en una teulada o que el vent aixequés alguna teula o un cop de vent...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Bé, la veritat és que..., home, clar, feia vent, era la molèstia també de molta cendra i de molt fum, i tant jo com los meus treballadors vam veure que allò era impossible, que allò no es podia aguantar i per la nostra pròpia seguretat vam dir: «D'aquí retirem-mos, o siga, no podem estar aquí dalt.» I també és cert que, clar, aquella teulada..., estem al vessant que no tocava tant lo vent, si fos més cap enllà, a la vessant..., o sigui, a la cara que dona a l'incendi, com si diguéssim, doncs, sí, feia vent.

I prova del vent..., bé, jo crec que, sentint el company, també mos hem de fixar que, al cap d'unes hores –jo no sabria dir exactament si eren les vuit o així–, va fer fins unes gotes i tot; o sigui, hi havia una tronada i, bé, jo no hi entenc gaire, però, quan ve una tronada, prèviament sempre fa una ventada.

El Sr. Turull i Negre

A les vuit. Perquè vostè parla cap allà a les vuit –les set, les vuit.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No podria assegurar l'hora, però sé que va ploure...

El Sr. Turull i Negre

Però no eren les quatre de la tarda, ni les tres, sinó que...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No, no, va ploure al tard.

El Sr. Turull i Negre

Les vuit. D'acord, d'acord. Perfecte.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Vull dir que és...

El Sr. Turull i Negre

Quan vostè va a ajudar aquests bombers, s'hi va presentar vostè?, el van deixar?, notava que rebien instruccions molt clares? Si ho pot dir, eh?, si no, jo entenc que vostè, no sent del cos i ajudant com a veí, no estigui..., però, en aquells moments, vostè que ajudava amb tota la seva bona intenció, com ho va viure, allò?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Bé, jo vaig veure uns nois molt professionals, molt esforçats i em va sorprendre, perquè no havia col·laborat mai en estes tasques, l'esforç i la dedicació i, bé, lo ràpids que van ser, perquè ells van haver d'anar a reposar aigua i jo em vaig quedar allí sol i..., bé, fins que es va fer de nit. I jo vaig veure una gent molt professional.

El Sr. Turull i Negre

No, l'última, només fer un comentari que estem totalment d'acord amb això de la professionalitat de les persones. Jo li preguntava per la coordinació, per si rebien algunes instruccions, si vostè..., no per ells, que estem segurs que tots els que estaven allà estaven deixant-s'hi la pell per poder apagar el foc. Vostè va sentir...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No, no vaig sentir cap comentari, estaven immersos en la feina i ho demostraven; no en vaig sentir en cap moment.

El Sr. Turull i Negre

D'acord. I vostè, això de la garbinada aquell dia al migdia, ho va trobar, fins a l'hora que vostè se'n va anar a dinar..., és normal que es giri vent cap a les dotze del migdia, els mesos de juliol i agost? Vostè que coneix bé el territori, és normal que a partir de les dotze es comenci a girar vent?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí, pot començar allà a les onze o així. De fet, nosaltres que treballem a l'exterior i això, l'agraïm, ja que a vegades, quan més lo sol calenta, és també quan comença a bufar una mica de vent.

El Sr. Turull i Negre

I vostè que coneix el massís –l'última, president–, aquesta garbinada que al poble es viu d'una manera, quan està pels cingles, allò fa rebufades i tothom sap que allò..., pot haver-hi o remolins o direccions del vent erràtiques, en unes condicions d'un dia normal del mes de juliol al migdia, etcètera, no?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí. Bé, clar, des que et fiques a dins les valls..., bé, això qualsevol ho sap, dels que estem aquí, suposo.

El Sr. Turull i Negre

D'acord. Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Turull. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Gràcies, senyor president. Senyor Fortuño, comentava vostè que va haver-hi un moment que es va trobar, suposo, amb ADF, agents de defensa forestal que estaven allà treballant. Vostè va detectar que la feina que estaven fent l'estaven fent de manera correcta, eh?, treballant..., inclús vostè hi va donar un cop de mà. Vostè va veure algun tipus de relaxació, almenys en aquest equip?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No, no, al contrari, eh?, és que vaig quedar admirat de com aquells nois treballaven i com..., bé, no ho sé, tampoc ho recordo..., amb molt sentiment, perquè llavors vaig notar..., bé, no ho sé, los altres, m'imagino que van morir, doncs, que devien estar fent lo mateix, vull dir, és... Era molt intens, o sigui, estaven treballant molt de pressa, s'estaven..., bé, suposo que entre ells, les ràdios i això, se comunicaven permanentment. I estàvem en una zona de perímetre que s'havia aconseguit aturar el foc; amenaçava la muntanya de Santa Bàrbara, però allí hi havia hagut moltes descàrregues d'helicòpters. De fet, jo quan ho vaig veure de dalt encara estava l'helicòpter tirant, i jo vaig baixar perquè veia que..., «és que aquí hi ha parts que s'estan revifant» –dic– «aquí haig de fer alguna cosa».

I llavors considerant-ho i des de la facilitat que et dóna això que pots recapacitar, doncs, vaig veure que havia fet un acte..., bé, no ho sé, m'havia equivocat, perquè jo ni anava ben vestit, ni estava ben preparat. I és una de les coses que m'agradaria aportar aquí, que la gent del territori podem donar molt bons consells, potser, com a coneixedors i això, però no coneixem com treballen ells, no podem interrompre la seua feina i, si ho féssim, hauríem d'estar prèviament organitzats d'alguna manera; no sé quina, però hauria de ser una figura que neix des del territori, que està ben informada o ben ensenyada, ben vestida, ben..., i que es un grup que es dedica a això, que quan hi ha una emergència surt i ajuda, però sempre baix lo comandament del Cos de Bombers o dels professionals, perquè, al cap i a la fi, jo no sabia..., si una mànega s'obstrueix o alguna cosa, és que, diríem, no sabia què fer, i unes indicacions bàsiques m'haurien servit molt. I conec molts amics amb què també vam coincidir que no es pot anar a apagar els focs de qualsevol manera, com se feia abans; tenint los mitjans que tenim, almenys ben vestits, ben..., no ho sé, i ben coordinats tots, ben comunicats amb lo que tens... No ho sé, és la meua...

El Sr. Pérez Ibáñez

Si m'ho permet, hi estic absolutament d'acord i li agraeixo molt la seva actitud que va tenir en aquell moment, de col·laborar amb la gent que estava mirant d'apagar l'incendi. I em quedo especialment amb la reflexió que fa vostè. És lògic el que vostè va fer: mirar de col·laborar, mirar d'ajudar, mirar de donar un cop de mà. Però també és lògic que no tothom ho pot fer, eh?, i que de vegades s'ha de saber, doncs, fer cas, no?, als professionals. I quan te recomanen: «Escolta'm, millor estar a casa», doncs, millor i..., tot això, no?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí, sí, hi estic completament d'acord.

El Sr. Pérez Ibáñez

De vegades, això ho veiem una mica després, però, bé, jo entenc la seva situació personal d'arribar allà, veure un grup de gent que estava treballant força i donar, com sigui, un cop de mà.

Res més. Moltíssimes gràcies, i sobretot moltíssimes gràcies per aquesta generositat en aquell moment a donar un cop de mà.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Bon dia, senyor Fortuño; moltes gràcies també per comparèixer i pujar avui d'Horta aquí, al Parlament, a Barcelona, per poder, doncs, il·lustrar-nos, no?, permetre que tots nosaltres ens fem una idea de com es va viure també l'incendi pels veïns del municipi.

Jo crec que vostè ho ha explicat molt bé, que allí, doncs, hi havia gent professional treballant molt bé; comptaven amb el seu ajut i amb la seva bona voluntat i ganes de col·laboració, cosa que és d'agrair, però que vostè veia perfectament com anaven adequats, preparats per apagar el foc, cosa que els veïns, amb tota la bona voluntat, potser no tenien aquesta preparació per poder fer-ho.

En tot cas, el que ens interessaria més destacar és si realment la seva percepció és que a partir del migdia del dia 21 hi ha un canvi en l'incendi, en el sentit que vostès veuen més columnes de foc, creuen que allò, doncs, canvia i ho perceben com un incendi ja més perillós, que podia comportar risc fins i tot per al municipi. No sé si tenien la percepció que el foc podia fins i tot arribar al municipi i perillar algunes de les «vivendes» del terme municipal d'Horta.

I, en tot cas, també saber si vostè creu que en la tarda del dia 21, a partir del migdia, hi ha un canvi significatiu en el vent, en les circumstàncies meteorològiques, si creu que va haver-hi un vent extraordinari pel que és habitual a la zona, que va ajudar a revifar aquest

incendi. Una mica, aclarir, doncs, si la seva percepció era que l'incendi es magnificava i, segona, si el temps ajudava a aquesta magnificació, si hi havia un increment de les ventades.

I, en tercer lloc, si li feia la sensació que allí, a banda d'haver-hi molts professionals, doncs, treballant activament, estaven coordinats, no? Vostè ha dit que el van avisar els Mossos d'Esquadra; va arribar a un altre lloc i hi havia ADF. Si li feia la sensació que allí hi havia una coordinació i un treball en equip per abordar, doncs, l'extinció correcta del foc. Aquests tres assumptes són els que ens agradaria saber què n'opina.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Bé, del primer diríem que..., bé, lo risc de cara al poble. La veritat és que, com hi havia una cortina tan grossa de fum, no érem conscients ni d'on estaven les flames. Les flames, fins que no les vam tindre davant... I és cert també que jo no recordo, ni potser mon pare ni mon iaio tampoc, de veure flames tan a prop del poble. Llavors, doncs, clar, això va provocar una sensació de nervis, d'ansietat a tota la població, perquè, clar, dius: «Eh!, però què està passant?» Però, bé, ficar en perill les cases del poble, no ho sé, perquè és això, no hi ha cap pinar que arribe fins al poble; hi ha pobles que sí que tenen quasi el bosc que els arriba dins, però en lo cas d'Horta jo crec que... Ara, que per les vores, doncs, clar, tothom té o casetes o magatzems i moltes de les pertinences. Qualsevol pagès a casa té una tele i poca cosa més i al magatzem té 8 o 10 milions de pessetes en tractors i en maquinària, i per això també este estat i esta reacció de la gent.

I llavors, bé, com a fet excepcional lo del vent o això, no m'atreveria a dir-ho. Suposo que ja ho degueren fer, mesurar el vent o això. Però també nosaltres..., des de la meva ignorància, considero que també, potser, una cosa va provocar l'altra. O siga, s'anava escalfant la vall aquella i també provocava més corrents d'aire, i això embravia més lo foc, perquè va ser un foc molt violent i... No ho sé, ja els ho he dit, des de la meva ignorància, no?, tampoc no puc, això..., si el vent aquell era excepcional o no, perquè hem vist ventades últimament que no vèiem passar. Jo sóc constructor i he anat a reparar teulades, en poc temps, que s'havien fet des de fa vint anys i estaven intactes i ara han vingut estes ventades tan fortes i, bé, hem de sortir a vegades a reparar coses que dius: «Però si això no havia passat mai!» Doncs, bé, són coses, suposo, de la climatologia, són fets...

I, bé, no ho sé..., què em preguntava més?

La Sra. Gomà i Pons

La coordinació, amb relació a la coordinació.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No, la coordinació..., això, jo considero que, bé, si hi ha hagut algun fet d'estos, són los mateixos bombers los que ho han d'esbrinar. I entenc que si ells han vist que han tingut un accident revisaran lo que convinga i per a això confio en ells. Vull dir, és que jo això no ho vaig percebre, ni tampoc no tinc dades objectives per a poder..., sé el de la premsa, però és que, clar, no...

La Sra. Gomà i Pons

No, entenc perfectament que no té dades objectives, el que m'interessa és la seva percepció, això que ens acaba de dir, que vostè no va percebre cap mena de descoordinació...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No, però tampoc no..., lo cert és que no vaig estar allí, a la cruïlla, que és on estava el lloc de comandament. No ho sé, potser es va poder..., però jo estava a una banda del foc, al perímetre, i amb un grupet de gent. I quan ells van marxar, perquè, bé, se va fer de nit, se'ls va acabar l'aigua altre cop i això, van tornar a demanar més reforços, perquè era evident que allò podia revifar-se en qualsevol moment. Jo em vaig quedar allí una estona, sol, de nit, fent lo que pogués, però llavors, ja..., amb dos trucades –vaig trucar a alguns amics o això– em van dir que hi havien camions, i quan jo em vaig disposar a sortir d'allí, venien camions, cotxes, venien..., bé, un destacament, que jo vaig creure que allí no calia que fes res jo perquè estava venint ja l'artilleria, com si diguéssim. No calia que..., jo no podia fer res per allí amb una rama i...

La Sra. Gomà i Pons

Molt bé, moltes gràcies. I gràcies novament, senyor Fortuño; espero que no li hagi suposat un tràngol massa gros de venir avui, aquí, a comparèixer.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Una experiència, més que un tràngol.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Fortuño, per estar aquí. Amb tota la tranquil·litat, que això és una comissió d'investigació i cap tribunal que el jutjarà a vostè, ni molt menys. I agrair-li realment que estigui aquí, vull dir.

Jo lo que sí que li demanaria..., una primera pregunta: vostè fins a quina hora va estar a la teulada?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Fins a quina hora vaig estar a la teulada? No ho sé. No sé si ho hauria de revisar, però jo crec que a les quatre i mitja, o... Si tinguéssim l'hora del pregó que van fer..., o sigui, va ser fer el pregó i també..., aquí no...

El Sr. Luna i Vivas

Fins a les quatre. I va estar en un lloc que el vent hi donava bastant, no?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí, però no era on tocava més. De fet, jo, per a veure exactament lo que estava passant aquell matí, havia de marxar de la casa on estava, caminar per damunt les

teulades, com a tres o quatre cases, que, com que estan totes al mateix nivell no m'era..., i anava avançant fins que veia ja lo front de... O siga, jo estava en la vessant, diguéssim, nord, nord-oest del poble, i això, doncs, és la vessant més est. I jo m'havia de desplaçar una mica. Vull dir que estava una mica, se pot dir, resguardat. Jo estaria més a la cara del cerç que no a la cara del garbí.

El Sr. Luna i Vivas

I d'allí vostè va agafar la bicicleta i va anar al mas, no? Al mas a quina hora va arribar, més o menys?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

A les cinc, les cinc «i algo».

El Sr. Luna i Vivas

Les cinc i «pico». I el vent era molt fort en aquells moments?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Tampoc no ho puc..., no sé quin vent feia als Reguers, perquè això és una altra vall, molt més fonda, i no està..., és una vall on toca molt poc lo vent; és un lloc resguardat.

El Sr. Luna i Vivas

Vostè quan estava a la teulada..., hi va estar al dematí, evidentment; hi va estar al dematí fins a les quatre de la tarda, eh? Jo li diria: des de les dotze a les dos, vostè sí que podia observar si hi havia avions, helicòpters que donessin voltes. No li dic al dematí; li dic concretament a partir de les dotze, la una..., a les dos, més o menys. Va veure tràfic aeri?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No ho sé, no m'hi vaig arribar a fixar, però m'imagino que sí. Tampoc...

El Sr. Luna i Vivas

S'ho imagina.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

És que estem parlant que en línia recta hi deuen haver com uns sis quilòmetres i un helicòpter pot carregar a les basses de baix, aixecar-se i jo pràcticament ni sentir-lo, vull dir; és que si estem allí treballant, jo això no ho sé i no..., com deu imaginar, jo estic damunt d'una teulada, estic treballant, no puc estar...

El Sr. Luna i Vivas

Sí, bé, però els avions..., una teulada la tenia..., és a dir, que hi ha una...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No, no, els dies següents sí que hi va haver molta més... Sí, sí, tal com van anar avançant los dies i el foc, doncs, hi havia, clar, més destacament, però...

El Sr. Luna i Vivas

Última. I vostè els ADF quan els troba?, a quina hora, més o menys?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No ho sé. Havia plogut... Crec que a les set i mitja, a les vuit... És que, clar, si ho arribo a saber m'ho apunto.

El Sr. Luna i Vivas

No, no, ja..., no, no, però més o menys. Amb tot el que ha passat, vull dir que ho agraeixo molt perquè...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Encara era de dia –era de dia.

El Sr. Luna i Vivas

...les hores que està donant són bastant encertades.

Una de les coses, també, que li anava a preguntar: vostè pensa que al migdia, més o menys, el foc estava controlat?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Home, controlat..., ho havíem de...

El Sr. Luna i Vivas

Ha dit que va haver-hi una relaxació. Dic «controlat» al migdia. És quan li dic que si havia vist els avions i...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No ho sé, suposo que és que estaven allí. Això li hauria de preguntar... Bé, jo entenc que jo, des de casa meua, dinant com estava, això no ho puc... Són los mateixos bombers que estaven allí els que haurien d'estar aquí, ara, onestic jo. No ho sé.

El Sr. Luna i Vivas

Bé, jo simplement li ho dic a vostè per una qüestió molt simple, perquè vostè a l'atestat que fa diu que justifica el control i la bona gestió, eh? Això consta, no?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí, sí.

El Sr. Luna i Vivas

Per tant, li faig aquestes preguntes una mica directes, simplement perquè és un testimoni, doncs, bastant important, no?

I rectifico el que he dit. Vostè justifica realment el control i bona gestió, però, tanmateix, no consta cap declaració de vostè a cap atestat, no? És així? A cap. Això és el que vostè diu...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí, sí...

El Sr. Luna i Vivas

No ho sé, aquestes paraules són paraules, però no són paraules que estiguin escrites a cap atestat ni res, no?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No, no. A mi és la primera vegada que em pregunten.

El Sr. Luna i Vivas

D'acord. Doncs, senyor Fortuño, li dono les gràcies per la sinceritat i li torno a dir que estigui tranquil, que no passa res, que l'únic que està fent és ajudar-nos realment en la nostra tasca.

Moltíssimes gràcies.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Daniel Pi.

El Sr. Pi i Noya

Bé, moltes gràcies, senyor president. Bon dia, senyor Fortuño. Ens està ajudant amb la seva tasca i, de pas, està perdent un jornal, em temo, eh?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí.

El Sr. Pi i Noya

En tot cas, moltíssimes gràcies, avui, per estar aquí. Jo li demano la seva opinió, la seva experiència en el que realment vostè crec que ens pot aportar. Vostè estava treballant a Horta de Sant Joan durant el dematí. Abans d'anar a dinar..., que calculo que devien anar a dinar cap allà a tres quarts de dues, les dues. És així?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No, a la una.

El Sr. Pi i Noya

A la una. Encara millor. Doncs, al dematí, vostè, amb la seva percepció, eh?, de veí i amant de la zona, hauria considerat probable que les coses es compliquessin com es van complicar a la tarda?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No ho sé. La meua opinió és que no hi havia potser ningú que s'arribés a imaginar això, perquè va ser una cosa mai vista. No sé si és lo vent o és que hi havia..., jo considero que també, a part del vent, hi havia molt combustible per a cremar i no se li havia fet cas o..., no ho sé, va arribar el foc a agafar una velocitat i una desproporció... I gent que van estar com a espectadors, amics que tinc –i alguns són grans– no havien vist mai avançar

tan ràpid lo foc. Això ho va desbordar tot, m'imagino, a tots los cossos, fins a la població –a tots.

El Sr. Pi i Noya

Molt bé. Llavors, vostès van a dinar, tornen de dinar...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí.

El Sr. Pi i Noya

...pugen a la teulada i s'hi estan fins a l'hora del pregó, que ja aclarirem a quina hora va ser. En aquesta estada a la teulada, entenent que vostès estaven a sotavent, eh?, i això ja ha quedat clar..., però vostès noten que hi ha hagut canvi en la dinàmica del vent respecte a la del dematí?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Si hi havia hagut canvi? Sí, feia més vent, clar.

El Sr. Pi i Noya

Feia més vent.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí.

El Sr. Pi i Noya

O sigui, en aquest període..., que quedí clar que és un període que no té res a veure amb la ventada de les set de la tarda, que vostès ja feia hores que no estaven a dalt de la teulada. Però en el període entre que tornen de dinar fins al pregó, vostès noten que s'ha girat un vent. De característiques normals? Una garbinada normal?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Ja li he dit que tampoc no..., allí no se pot dir que..., no és el lloc on toca més, hauria d'estar a l'altre costat de poble per dir...

El Sr. Pi i Noya

Té raó. Un tercer aspecte, absolutament diferent d'aquest, no? Vostè hi va i col·labora, i potser quan hi està col·laborant, del que ha dit sembla com si..., «bé, compte, perquè aquí estic fent una cosa que té una certa complexitat». Vostè considera que la feina d'extinció té una certa complexitat i, sobretot, el que m'interessa, vostè justifica que en moments determinats els bombers no deixin entrar els veïns en les zones de foc per evitar perills, per evitar que es trobi gent directament en el foc?

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Sí, sí, ho justifico i és lo que he dit. Jo recordo que lo primer que vaig fer, sóc conscient d'això, i vaig anar allí i els vaig dir: «Puc ajudar-vos?» I em van dir: «Sí, sí.» Doncs, suposo que van considerar que tampoc no era una zona d'excés perill, perquè foc no n'hi havia, o sigui, hi havia petits focus, alguna soca encesa o això, i

mos dedicàvem amb una aixada a anar separant lo que és la pinassa i que no revifés. I, bé, doncs, això, que hi havia llocs, a la vista està, que van quedar completament..., és que es va coure tot. Allí no podia haver-hi persones, vull dir, és que..., i menys gent com jo que vam anar així *por las buenas* i sense estar preparats.

El Sr. Pi i Noya

Nosaltres podem entendre que el fet que no et deixin accedir a la teva propietat causi malestar, però en última instància vostè ens justifica que aquesta sigui una mesura...

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

No, no era la meua propietat, però, vull dir, la muntanya és un lloc emblemàtic per a nosaltres i me vaig sentir tan daixò que dic: «Vaig a ajudar, vaig a fer el que puga», però era fruit dels nervis, de l'ansietat de veure que aquell foc mos estava guanyant.

El Sr. Pi i Noya

Senyor Fortuño, moltíssimes gràcies, a vostè i a tots els veïns d'Horta.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Moltes gràcies a vostès.

El president

Gràcies, senyor Pi. En nom del Grup Mixt, té la paraula el senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Simplement prenc la paraula per agrair al senyor Fortuño la seva bona voluntat i l'intent també d'ajuda en aquells moments tan complicats, i no tinc cap altra pregunta a formular, així que li torno a agrair, en nom de Ciutadans, la seva presència aquí.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Rivera. Senyor Fortuño, permeti'm que li doni les gràcies en nom de tota la comissió, pel seu esforç, pel seu civisme, per la seva responsabilitat i per la seva disponibilitat.

El Sr. Xavier Fortuño Esprada

Gràcies a vostès.

El president

Moltes gràcies per venir.

———— **Compareixença**

de Lluís Gil (tram. 357-00376/08)

Molt bé. El tercer punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Lluís Gil, veí també d'Horta de Sant

Joan, al qual prego que facin... (*veus de fons*) –perdó?–, que el cridin per incorporar-se aquí, a la sala.

(*Pausa.*)

Bon dia, senyor Gil.

El Sr. Lluís Gil Sebastià (veí d'Horta de Sant Joan)

Bon dia.

El president

Gràcies per la seva compareixença aquí, davant de la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi d'Horta de Sant Joan. Els grups li diran..., aquesta és una comissió d'investigació política. Vostè és a casa seva i les preguntes que li formularan són sobre la seva opinió o consideracions que puguin ser d'utilitat a aquesta comissió.

Per tant, estigui i trobi's perfectament còmode.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, estic tranquil.

El president

Gràcies. Senyor Turull, en nom del Grup de Convergència i Unió, té la paraula.

El Sr. Turull i Negre

Moltes gràcies i...

El president

Perdó, senyor Turull, perdoni'm. El procediment, no sé si l'hi han explicat... Els grups disposen de cinc minuts; vostè disposa també del mateix temps. S'estableix un diàleg bilateral, ràpid, fluid, i així es poden fer més preguntes.

Perdoni, senyor Turull.

El Sr. Turull i Negre

Moltes gràcies, senyor Gil, per voler comparèixer en aquesta comissió. Vostè va veure com començava el foc?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, vaig ser dels primers d'arribar allí, a l'inici del foc.

El Sr. Turull i Negre

I vostè va veure en aquell moment on es situava el foc? Cremava el pinaret de Don Pedro?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, jo sempre ho he dit, vaig demanar que em prenguessen declaració els agents rurals, no volien, al final me la van prendre. Jo tenia molt clar que el pinar de Don Pedro no estava cremant; vull dir, me conec molt bé la zona. Tinc trenta-un anys, sóc pagès d'allí, sóc pastor, lo meu pare també, lo meu avi també ho era, m'he criat allí tota la meua vida, m'estimo molt aquella

zona i me la conec perfectament. I sabia que allí el foc no havia començat.

El Sr. Turull i Negre

Què li van dir els agents rurals, que diu que no li van voler...? Què li van dir?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Me van dir que..., com vaig demanar al senyor Miquel Àngel, que era qui portava el cas, que m'ho expliqués i em va dir que com a particular no m'ho podia explicar. Llavors, li vaig dir si al meu germà, que era el president de l'ADF, li ho podia explicar. I va dir que a ell, sí. I a ell li va dir que la seua dona l'esperava a casa i que aquell dia no mos ho podia explicar. Havia de ser al dia següent. Lo dia següent, quan hi vaig anar perquè m'ho expliquessen, me van dir que tampoc no m'ho podien explicar. I em vaig enfadar una mica. I feien la roda de premsa. Vaig agarrar el cotxe i vaig seguir els periodistes, i va ser quan m'ho van explicar i no m'ho vaig poder creure de cap manera. Jo tenia molt clar que el foc havia començat a un altre lloc.

El Sr. Turull i Negre

I després de veure que començava el foc, vostè què va fer, aquella nit del 20?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Doncs, vaig anar a ajudar a les tasques d'extinció als bombers, que estaven los bombers d'Horta de Sant Joan, que mos coneixem, som amics, i vaig agarrar unes mànegues i vaig començar a ajudar a extingir el foc.

El Sr. Turull i Negre

Al mas del Pixantó?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí. Vaig entrar corrent, estaven al mas de Pixantó, i quan arribo al mas de Pixantó em trobo lo famós munt de llenya cremat, ja, totes les vores del mas apagades... Vull dir, jo tenia molt clar, quan vaig arribar allí..., no sóc tècnic, ni molt menys, però vaig tindre molt clar que allò estava fet amb un «metxero». Era molt clar.

El Sr. Turull i Negre

Vostè es va quedar treballant moltes estones allà. Aquella nit del 20 de juliol, era un dia que no feia gens de vent?, feia vent?, van patir en algun moment, en el moment de l'extinció de l'incendi?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, quan vam arribar a dins del mas, lo camió de bombers estava situat a fora, a una era, i nosaltres hi vam anar corrent. Jo vaig veure que era molt difícil controlar el foc, doncs, vaig dir: «Doncs, me'n vaig corrent a veure lo mas de Pixantó, perquè el conec, a veure si ha arribat lo foc.» Era probable que hi haguessen animals, si hi havia algú, si no hi havia algú. Vaig entrar-hi corrent i vaig veure això del mas. Vaig sortir, els vaig dir

als bombers que es dirigissen a salvar el mas, almenys salvem una propietat.

I quan van anar a buscar el camió, jo em vaig quedar sol al mas de Pixantó i vaig sofrir allí un atrapament, me vaig quedar sol, sol amb una rameta de pi, tot voltat de foc, era de nit, i el camió de Bombers quasi es crema. I el cotxe del meu germà, que estava allí, els veïns també el van haver d'apartar perquè mos va voltar el foc. Vull dir, allí és bastant fàcil que hi hagen canvis de vent.

El Sr. Turull i Negre

I fins a quina hora s'està, vostè, ajudant?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo m'estic a l'extinció fins a les cinc, cinc i mitja del matí, bones.

El Sr. Turull i Negre

I marxa perquè vostè decideix marxar o perquè el fan marxar?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí... No, jo vaig estar allí amb un company, amic meu, que és bomber, ajudant al que em deia ell, anava manat per ell. No anava preparat, s'ha de dir, anava amb la roba que portava, no portava llum, al final me'n deixen un, vaig anar quasi tota la nit sense llum. Vaig ajudar, vaig pujar unes cinc mànegues a cinc quilòmetres; vull dir, vaig fer, crec, una faenada.

I a les cinc i mitja del matí, quan arriba el GRAF, mos diuen que la zona està molt ben controlada, que ells acaben de pujar fins al pujador de la Mala Dona, que en diem, acaben de controlar la línia que estàvem nosaltres i mos diuen que allò està bàsicament controlat. Torno a baixar a baix, al camió, i pregunto per l'altra línia, perquè hi havien dos línies. Dic: «Què, com està?» I em diuen que està controlat, que me'n vaja a dormir tranquil. I, bé, me'n vaig a dormir tranquil i satisfet, a les cinc, sis i mitja del matí.

El Sr. Turull i Negre

I l'endemà, vostè torna a estar... Vull dir, el dia 21, vostè com el viu? Participa en alguna cosa? Està en el Centre de Comandament Avançat en algun moment, a la Farinera?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

M'està dient lo segon dia del foc, no?

El Sr. Turull i Negre

El dia 21, que és el dia de la...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Lo segon dia del foc, jo, bé, em vaig aixecar prompte, tinc animals, vaig anar a traure els animals, tot, i sobre les onze del matí vaig anar, doncs, a veure el perímetre del foc, el lloc que s'havia cremat, les finques aquelles, perquè me les conec, vaig anar a mirar-ho. Ho vaig veure

molt controlat. I vaig trobar inclús, quan sortia, el camió d'Horta, que havíem estat treballant junts i dic: «Ei, com ha anat la nit, no sé què...» Diu: «Doncs, molt bé, a nosaltres mos han dit que ja està, que mos retiréssim.» I, bé, jo me'n vaig... Tampoc no vaig veure ni molts mitjans aeris, la veritat tampoc no sortia molt fum, però ho vaig veure tot molt relaxat. Vull dir, no vaig veure que tampoc hi hagués molta activitat. Pels camins per on baixen a buscar aigua els bombers tampoc no vaig veure molta gent omplint. I vaig anar cap a casa tranquil.

El Sr. Turull i Negre

Vostè diu que no hi havia molta activitat a partir de les onze fins a les dues, de mitjans aeris o els helicòpters no...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, jo l'únic lloc que vaig veure helicòpters, molts helicòpters, era a la vora el parc de bombers, però estaven parats, a terra.

El Sr. Turull i Negre

Estaven parats de moment o feia estona..., o van estar durant bastanta estona parats?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo crec que van estar bastanta estona parats.

El Sr. Turull i Negre

Després, quan ja comença a haver-hi el fum, vostè va anar en algun moment al Centre de Comandament Avançat, a la Farinera?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, recordo que vaig dinar i no estava molt tranquil. Vaig anar a prendre un cafè i, sobre les tres o així –clar, no havia dormit, havia treballat tota la nit bastant dur–, vaig decidir anar a dormir. I a les tres i cinc o així vaig sentir la meua mare que cridava al carrer, i dic: «Oi, no sé què passa.» I em vaig aixecar i dic: «M'he adormit molt», pensava que era de nit i era el fum que arribava al poble; vull dir, estava..., allò era un caos. I vaig agarrar el cotxe, no sabia on anar, vaig agafar el meu germà i me'n vaig anar corrent al parc de bombers.

Al parc de bombers pregunto: «En què puc ajudar? Què puc fer?» I el del parc de bombers me surt espantat i em diu que no sap res, que no sap què ha passat i que no sap què podem fer. I el foc estava..., les flames estaven arribant quasi al parc de bombers. Doncs, dic: «Me'n vaig al punt de trànsit, punt de control...» I quan arribo allí, em trobo al senyor Xavi, que està aquí, a l'alcalde d'Arnes, llavors, al cap d'un moment arriba lo meu pare, gent..., allí estàvem tothom molt nerviosos, la veritat és esta. Hi havia un tractor amb palla, mos lo toca apartar als mateixos veïns...

Després, jo vaig i miro per dalt, per la riba, en una masia que tinc, que hi tinc animals dins, tinc ovelles, que és la meua faena, i veig que s'està a punt de cremar. Me'n vaig al punt de trànsit i demano per favor que

vagen allí, que hi ha un punt d'aigua, amb cinquanta metres d'aigua, que és un lloc segur, si volen els acompanyo, si volen els explico bé on està i, per favor, almenys que paren compte i que no es morin els animals. I de cap manera puc aconseguir parlar amb ningú. Vull dir, allí tothom corre, no m'escolta ningú. I en estes, estava allí l'ambulància i a l'ambulància també li diuen: «Ei, véis i col·loca't allà on vulgues.» I jo és una cosa que no entenc.

El Sr. Turull i Negre

«Col·loca't allà on vulgues?»

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, sí, «col·loca't allà on vulgues». I era una ambulància.

El Sr. Turull i Negre

Que es giri vent el mes de juliol i agost, a partir de les dotze del migdia, és normal? Vostè va notar, a partir de les..., algun cop de vent normal abans de la tempesta, a la tarda? Si ens pot parlar del fenomen dels vents i en els Ports, que vostè, com a pastor que coneix bé les muntanyes..., si fa, doncs, comportaments erràtics, etcètera; és a dir que a partir de les onze, dotze del migdia es comenci a girar vent.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo allí ho trobo bastant normal. Vull dir, nosaltres estem en aquella zona, tenim una bassa, anem a banyar-mos al riu, i sabem que moltes vegades, doncs, té toca marxar del riu perquè fa fresca, fa vent, mou lo garbí. I, a més, allí, quan mou lo garbí..., i, a més, estant la temperatura calenta del foc, doncs, suposo que encara és més fàcil que hi hagin corrents d'aire.

El Sr. Turull i Negre

Vostè, perquè se n'ha parlat i d'això, per part dels comandaments, creu que en algun moment va haver-hi relaxació?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Miri, jo, la veritat, si li ho hagués de dir, diria que sí, perquè no entenc que a les cinc i mitja jo me'n vaja d'allí, del foc, me diguin que està controlat, que està molt bé, lo perímetre el tenien tot voltat, s'estava cremant dins del cremat, de cara al cingle, que no tenia cap problema, que pujar a los cingles era impossible. I jo suposo que, si allò no s'hagués deixat o s'hagués controlat bé, no tenia per què escapar-se. Perquè la primera nit no teníem mitjans aeris, érem molt poca gent, no teníem quasi ni controls, vull dir, jo estava a la punta d'una llança i no sóc ni voluntari –ne sé poc, ne sé per l'experiència de criar-me allí, en aquella zona, no?–, i vam treballar crec que molt bé. I és lo que dic, jo la fena dels bombers l'admiro. I el GRAF, igual; vam estar treballant junts, vull dir. Als GRAF els vam ensenyar nosaltres lo pujador de la Mala Dona; contentíssims los nois i, vull dir, vam tindre molt bona relació. Però jo crec que els comandaments van fallar una mica, sí.

El Sr. Turull i Negre

D'acord, no tinc més preguntes. Moltes gràcies, senyor Gil.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

De res.

El president

Gràcies, senyor Turull. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Primer de tot, crec que..., també agrair la seva compaixença i sobretot la seva feina durant aquells dies, no?, la seva voluntat, la seva generositat per col·laborar en aquell moment i, sobretot, vostè s'ha de sentir satisfet que vostè ho deia des del primer moment i que, per tant, vostè tenia raó, eh?, i que el foc va començar en una zona i no en una altra, i que de vegades aquestes coses..., es cometen injustícies. Però almenys li ha de quedar l'orgull que el temps li ha donat la raó i li ha donat públicament la raó i que vostè tenia...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, però encara no m'ha demanat perdó ningú, eh?

El Sr. Pérez Ibáñez

Com?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Que encara no m'ha demanat perdó ningú a mi.

El Sr. Pérez Ibáñez

Bé, jo no sé si sóc el que li ha de demanar perdó a vostè, però, en qualsevol cas, hi insisteixo, crec que l'important és que vostè sàpiga que amb el temps s'ha demostrat que vostè tenia raó.

Hi ha una pregunta: vostè per què pensava que va ser un «metxero», com vostè ha dit?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Doncs, perquè quan arribes allí, a les nou de la nit, un dia que no feia gens de vent, i que sortia un rellàmpec a baix en un barranc, que hi ha un munt de fenàs tan alt com este mostrador que té aquí vostè, que els animals no hi volen entrar a pasturar; vull dir, jo ho sé, jo faig foc, cremo rama, sé on pot sortir el foc. I un rellàmpec sé on cau, també, vull dir... Lo meu pare és propietari de cinc-centes hectàrees forestals, lo meu iaio s'ha fet..., fa vida al pinar. Sabem on cauen los rellàmpecs. Nosaltres..., jo als Ports li ensenyaria molts de pins que estan marcats pels llamps. I a baix, en un barranc, un llamp no sol caure mai.

El Sr. Pérez Ibáñez

Sap vostè, de tota manera, que una part important dels incendis d'aquella zona s'han produït pels llamps.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo els últims que recordo en aquella zona no han sigut per llamps, eh? Un descuit d'un veí, un altre foc a baix al riu –va ser una soca de pi–, culpaven un senyor que es diu Sotorres que vivia allí, i jo també vaig estar ajudant a les tasques, i en cap moment va ser un llamp, eh?

El Sr. Pérez Ibáñez

D'acord, eh?, no hi ha problema. Els agents rurals ens han dit que, aproximadament, un 85 per cent dels incendis d'aquella zona es produeixen per llamps, vostè pensa que això no és així.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo penso que no; los últims que he viscut jo, amb l'edat que et dic que tinc jo, i jo de llamp no en recordo cap. Vull dir, un va ser a la font de Catxarro, va ser un veí, que se li'n va anar el foc, desgraciadament –mos pot passar a tots–; i l'altre, ja li dic, va ser a baix al riu Canaletes, i crec que va ser més de la falta de control que hi ha de la gent que va a fer barranquisme, que també ho hem denunciat molts veïns i mai mos han fet cas.

El Sr. Pérez Ibáñez

A vostè qui li va..., li van comentar que, per tant, allò estava tranquil i que, per tant, es podia anar a casa, no? –ho ha comentat fa un moment–, aquest comentari li va fer un comandament...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, me'l va fer algun comandament. A més, lo comandament que em va fer això me va negar pujar a un camió de bombers per sortir de la zona, quan lo cotxe el tenia molt lluny i havia treballat tota la nit.

El Sr. Pérez Ibáñez

El comandament es refereix a un caporal, un sergent...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

És que no sé què dir, jo no sóc bomber, no ho conec. Jo sé que portava una camisa de bombers, però ni sé si era forestal, si era voluntari... Això no ho conec.

El Sr. Pérez Ibáñez

Entenc que això és una mica irrellevant, però, en qualsevol cas, entenem també la seva circumstància en aquell moment, que tampoc s'havia de dedicar a mirar els galons que portava el personal. Però, en qualsevol cas, sí que és important deixar clar que vostè no coneix qui era la persona o quin era el grau de la persona que li va recomanar que potser era millor en aquell moment en què la situació estava certament controlada que podia anar cap a casa.

En qualsevol cas, hi insisteixo, moltíssimes gràcies per la seva compareixença...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

De res.

El Sr. Pérez Ibáñez

...i per la seva generositat de treballar en aquell moment.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Gil...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

De res.

La Sra. Gomà i Pons

...per avui comparèixer en aquest Parlament, que és el Parlament del seu país, i per l'esforç, doncs, de pujar d'Horta i passar el matí aquí, entre nosaltres, perquè ens interessa molt entendre quin era l'ambient i les percepcions que tenien els veïns el dia de l'incendi.

Jo entenc moltes coses que vostè avui, aquí, ha posat de manifest, no?, molts sentiments; els sentiments d'impotència davant d'un foc que està agafant unes dimensions considerables, la impotència de voler apagar, de voler fer que allò s'extingeixi en un moment i, ahora, veure la dificultat que comporta fer front a un incendi d'aquestes característiques. En tot cas, jo crec que el que avui ha posat en evidència, o m'ho ha semblat a mi pel relat que ha fet dels fets, és que realment hi ha un canvi en l'incendi a partir del migdia del dia 21, del segon dia de l'incendi.

Durant el matí del dia 21..., si no és així, em corregeix, que potser no ho he acabat d'entendre, però que durant el matí del dia 21, quan es dirigeix a la caserna de bombers d'Horta i li diuen que a la nit s'ha pogut anar controlant i que no hi ha tantes columnes de fum...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Perdó, a la caserna, de matí no hi vaig, eh?

La Sra. Gomà i Pons

Bé, doncs havia entès que contacta o que troba els bombers el matí del dia 21, que els pregunta com havia anat la nit, que durant la nit s'havia pogut contenir el foc, i, en to cas, doncs, quan vostè percep..., m'ha donat a entendre això: percep que durant el matí l'incendi es va controlant i per això decideix que pot anar a casa i està cansat, evidentment, de treballar moltes hores, i decideix que es pot posar a dormir perquè li sembla que allò realment està sota control. I, doncs, en aquell moment hi ha un canvi –ens deia que a la seva mare la sent xisclar al carrer i que per això surt... És a dir, entenc que vostè veu que, a partir del migdia del dia 21, hi ha un canvi. Hi ha un canvi, doncs, que, segons el Servei Meteorològic de Catalunya, segons moltes dades tècniques i objectives que recullen el tema del clima, és

degut a un canvi sobtat de la força del vent. Altres veïns que han comparegut prèviament a vostè ens deien que realment va haver-hi un vent excepcional, que no és la garbinada habitual que bufa a la zona.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, però és que lo vent este va començar a les set, vuit de la tarda, eh?

La Sra. Gomà i Pons

Bé, el que... Sí. No, jo el que li volia dir és que vostè percep que aquell vent no és extraordinari, vent que l'estació del Servei Meteorològic d'Horta de Sant Joan recull abans de les set de la tarda –durant el migdia, ratxes de més de cinquanta quilòmetres per hora. En tot cas, vostè considera que això és habitual en el municipi d'Horta.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No. Tant vent, no, tampoc.

La Sra. Gomà i Pons

Tant de vent no és habitual. I, en tot cas, constata que hi ha un canvi, almenys en la percepció que té vostè, en el foc del matí al migdia. Mentre que al matí considera que això podia..., semblava que ja estava controlat, al migdia s'adona que hi ha un canvi i el foc revifa, li sembla que es torna més perillós aquell foc.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, jo el foc perillós lo veig, però el veig a les tres de la tarda, no al migdia. Jo al migdia me'n vaig d'allí tranquil.

La Sra. Gomà i Pons

A les tres de la tarda... Bé, migdia... A partir de les tres de la tarda vostè percep aquest canvi.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, bé, lo canvi és que al poble no es veia res, estava tot ple de fum.

La Sra. Gomà i Pons

Bé, en tot cas, em sembla que ens descriu una situació de molts nervis, no?, en el municipi, òbviament, eh?, ho entenc perfectament, perquè fins i tot parla de gent xisclant al carrer... Doncs, de molts nervis i que fins i tot des del municipi es percebia que el foc s'apropava, que posava en perill el mateix municipi o propietats del municipi i que era una situació molt perillosa?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

La Sra. Gomà i Pons

Tenen aquesta percepció, els veïns.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo, sí. Lo que passa, que també estava a un quilòmetre del poble, que hi tinc una granja d'ovelles, i tampoc en cap moment no vaig veure cap bomber per allí. Vaig veure un senyor del poble amb una aixada, que diem nosaltres, i lo meu germà amb una rama, que estaven apagant lo foc perquè no arribés a l'escorxadador d'allí, del poble.

La Sra. Gomà i Pons

Vostè ha col·laborat alguna vegada amb els bombers voluntaris d'Horta.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, hi havia col·laborat una vegada allí, al salt de Sotorres, a apagar foc, i esta vegada, però com a particular, no voluntari.

La Sra. Gomà i Pons

Quina considera que és la seva experiència en aquest camp, no? Vull dir, considera que té experiència per poder col·laborar amb els bombers?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No crec que tingui molta experiència, però sóc de poble i mos coneixem bastant bé la zona, i el foc, doncs, una mica, també lo coneixem.

La Sra. Gomà i Pons

Bé, però, en tot cas, sí que constata que el foc tenia una complexitat i una dimensió complicada i perillosa.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Lo segon dia, sí; el primer, jo crec que no era tan perillós.

La Sra. Gomà i Pons

A partir del dia 21, que és quan hem constatat que canvia.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

La Sra. Gomà i Pons

Vostè creu que..., davant d'aquest canvi, que el foc agafa aquestes dimensions tan complicades, no considera assenyat que els bombers, òbviament, els tècnics coneixedors, màxims coneixedors de la matèria, siguin qui coordinin i qui donin les ordres de com s'ha d'abordar el tema de l'extinció d'aquest incendi? Perquè jo entenc perfectament la seva inquietud i les seves ganes d'ajudar, i li ho valoro, eh? –li ho valoro–, perquè el país necessita gent que estigui sempre disposada d'una manera altruista, doncs, a ajudar els altres –li ho valoro molt. Però per la mateixa seguretat de les persones, que a vegades les ganes de col·laborar poden no fer veure fins i tot el perill que ells mateixos poden patir, jo entenc que, doncs, no fos vostè qui, amb el criteri del co-

neixement del territori..., però, a banda d'aquest criteri, entenc que no fos vostè qui hagués de donar ordres o directrius cap a quins flancs. No sé si vostè és conscient que hi ha d'haver uns professionals, que són els que han de coordinar i donar ordres i directrius en aquest sentit. Si entén, doncs, aquest criteri.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, sí... És que jo l'entenc, però tampoc no entenc que s'estaven fent tallafocs a la meua finca i havia de ser jo qui manava les màquines per on havien de fer els tallafocs, al riu Canalates. Tampoc no entenc que se m'estigui cremant lo mas i haja d'anar jo a veure com s'estaven cremant les meues ovelles, quan vaig dir als bombers que estava el mas cremant-se. Vaig haver d'entrar jo a dins de la pallissa tocar les paques de palla i vaig veure que no estaven cremades. Llavors vaig haver de pujar a dalt, al punt de trànsit, i quasi agenollar-me a la furgoneta i demanar per favor que m'enviïn un camió de bombers –per favor. Vaig estar dos hores quasi plorant –com ara m'agarren ganes de plorar– i van baixar al final els bombers i em van apagar lo mas. Bé, hi havien tres o quatre ovelles mortes; haurien pogut morir totes. I allò és la meua font de vida. Vull dir, jo en aquella masia m'hi he criat i hi he viscut tota la vida i, de pas, són los meus animals, jo m'hi guanyo la vida, amb això. Si a vostè se li cremés la casa, suposo que faria el mateix.

La Sra. Gomà i Pons

Evidentment...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

I que no l'escolten molesta molt, eh?

El president

Senyora Gomà...

La Sra. Gomà i Pons

No, evidentment, li dic que entenc perfectament el seu neguit, la seva impotència davant d'aquesta situació, però crec que entre tots constatem...

El president

Per acabar, senyora Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

...per acabar, que estàvem davant d'un foc molt perillós i de grans dimensions, com és el que ens posa en evidència. En tot cas, li agraeixo moltíssim que avui hagi tingut per bé acompanyar-nos i donar-nos la seva visió del que va ser el foc.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Molt bé, gràcies.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Molt bé. Benvingut, senyor Gil, aquí, en aquesta comissió, que això no és cap tribunal, ni el portarem a la presó, ni res d'això. Per això, estigui relaxat, tranquil, que no passa absolutament res. L'únic que passa és que, amb les aportacions que ens pugui fer vostè, podrem tindre les idees més clares del que són responsabilitats polítiques.

Jo voldria començar-li a dir que vostè ens ha relatat un munt de fets. Jo no vull ser reiteratiu amb les preguntes que li han fet i ha contestat, però n'hi ha una que m'ha quedat una mica així. Me pot dir el dia i, si pot ser, l'hora aproximada en la qual vostè va als agents rurals i els diu que, realment, doncs, la situació..., i els diu que descarta, penso, que fos un llamp, que l'incendi no va començar a Don Pedro. A quina hora va ser això? I quina resposta? Van ser receptius? No va ser receptius?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Va ser sobre les vuit de la nit o així. Jo..., estàvem treballant al foc, perquè crec que era el tercer dia del foc, i anàvem..., vam estar...

El Sr. Luna i Vivas

El dia 20 era, no?, que m'està parlant vostè?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, no...

El Sr. Luna i Vivas

Ah!, el tercer dia.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Lo tercer dia, quan se va fer... Jo no ho sabia, que estaven investigant, la veritat, i vaig..., però que estàvem treballant en el foc i... Vam estar tres dies sense dormir, llavors això era bastant caos. I al tercer dia, quan sento jo per la ràdio, vull dir, que surt públic i surt Baltasar i diu: «Afirmo rotundament que ha sigut un llamp.» Vaig dir: «Oi!, no pot ser això!» Vaig telefonar a l'alcalde del poble, perquè no sabia a qui telefonar –el seu telèfon el portava al mòbil. Dic: «Escolta, això del llamp que diuen...» Diu: «És que a mi m'ho han explicat i jo m'ho he cregut. –Hosti!, però és que a mi m'estranya molt» –dic–, «però, clar, si no sé el lloc ni res», tampoc no ho podia determinar allí. I vaig anar que m'ho expliquessen. I primer em van dir que, com jo era propietari i no era cap sindicat ni res, no m'ho podien explicar. Després vaig tindre la sort que anava amb lo meu germà, que és lo president de l'ADF d'allí, del poble, i els vaig dir si li ho podien explicar a ell. I mos ho van explicar una mica per damunt: que estava a uns cinc-cents metres de l'era del Moreno i, pel que em van explicar –i em conec molt bé la zona–, vaig determinar que allò no podia ser i vaig demanar que m'ho expliquessen. Me va dir que la seua dona l'esperava a casa, que en aquells moments no m'ho podia explicar, que tornés ensendemà. Ensendemà vaig anar allí, a les deu del matí que havíem quedat, i allí no hi havia ningú. I sobre les onze del matí vaig trobar un agent rural que anava amb los

de TV1 a fer la roda de premsa. I tampoc no em volien deixar anar-hi, i els vaig seguir. I va ser quan van començar a explicar-me allò i, clar, dirigint-mos de cara al pi ja els vaig dir que era impossible.

Jo el dia del foc havia estat en un collet que havíem anat, és damunt, a uns quaranta metres del pi. Vull dir que també ho vaig... Tinc testimonis dels Mossos d'Esquadra que vam estar als llocs i des d'allí s'apreciava molt bé la zona del pi i tota la zona del començament del foc. I inclús lo camí que dóna allí, quan tu estàs baixant veus lo pinar de Don Pedro, i lo pinar de Don Pedro no es veia. També tenim fotografies que ho demostren. Estàvem molt segurs.

El Sr. Luna i Vivas

O sigui, això vol dir, de vostè, que abans del dia 24, que el conseller digués i donés per fet que havia sigut un llamp, vostè ja havia manifestat, ja havia dit a algun agent d'algun cos, que això no era així, no?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, sí. Jo vaig demanar que em prenguessen declaració, però no me la van prendre fins...

El Sr. Luna i Vivas

Quin dia li van prendre declaració?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Doncs, no ho recordo molt bé, a l'acta ha d'estar posat.

El Sr. Luna i Vivas

Més tard del dia 24?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Luna i Vivas

El dia 28, més o menys?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, crec que era el dia 28 o així. Va ser justet abans de sortir que la primera..., la primera vegada que vam vindre aquí al Parlament.

El Sr. Luna i Vivas

O sigui que no se'l va tindre en compte, en aquest cas.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, en cap moment. Al contrari, em deien que callés i que no sabia el que deia, i que si anava en contra d'ells. Jo els vaig dir que no anava en contra d'ells, anava a favor d'ells, perquè es fes bé la investigació.

El Sr. Luna i Vivas

Sí, sí. O sigui, li van dir que... M'ho pot repetir?, perquè no...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, que callés i que no ho digués més, això, que no sabia el que deia.

El Sr. Luna i Vivas

Després hi ha un altre tema que vostè... El dia 20 –el dia 20– vostè, pel que ha relatat –dia 20 i dia 21. El dia 20 hi havia més efectius que el dia 21 per la tarda, treballant?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, jo crec... Bé, per la tarda no vaig estar ben bé a la zona del mas de Pixantó, però el camió d'Horta que vaig trobar que sortia era el que estava emplaçat al mas de Pixantó, era el que havia muntat les línies lo primer dia, crec que era dels fonamentals. Jo vaig estar treballant en aquell camió fins a les cinc i mitja del matí; vam fer una faena molt bona, tota la part més perillosa de cara a dins dels Ports, fins al pujador de la Mala Dona el vam poder apagar; estava ben apagat, perquè, ja li ho dic, jo me'n vaig anar d'allí tranquil. Vam sopar a les cinc i mitja del matí, que els avituallaments també trobo que van arribar bastant tard; vam poder sopar i me'n vaig anar cap a casa content i satisfet per la feina que havíem fet.

El Sr. Luna i Vivas

Al migdia, més o menys, des de les onze fins a les dos o més tard, no va veure cap activitat aèria, no va veure...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo molt poca, lo que li dic, jo recordo que vaig estar fins a les onze del matí, vaig deixar el cotxe a baix al Canaletes, vaig pujar caminant pel perímetre, anava mirant-ho tot, perquè, ja li ho dic, me conec molt bé la zona, anava per sendes, anava per llocs que em creia que estava segur, i de pas vaig veure molt poc fum; vaig pensar que allò, doncs, sí, estava controlat. Vaig veure molt pocs mitjans i, és lo que dic, quan vaig sortir, vaig trobar el camió d'Horta i vaig preguntar. Em van dir: «Això ja està controlat, tranquil.»

El Sr. Luna i Vivas

Quan més bufava el vent, a quina hora era més o menys?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Quan bufava més fort? Jo recordo..., set, vuit de la tarda.

El Sr. Luna i Vivas

Molt bé. Que era quan va començar a ploure una mica, no?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Molt bé, sí, que estàvem en un corral i va vindre un veí i, de pas, em va dir: «Hòstia!, mira, ara plourà.» I li vaig dir: «No, no, ploure no, això serà vent», perquè sabem lo que passa allí quan...

El Sr. Luna i Vivas

Jo estava present i ho vaig poder veure, el que vostè està dient. Doncs, jo li ho agraeixo moltíssim. Per tant, dues preguntes. Vostè creu que va haver-hi una relaxació?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo crec que sí. Jo crec que, si no haguessen abandonat, aquella zona no tenia per què revifar, perquè, lo que dic, la primera nit no teníem mitjans aeris, no teníem res, vam tindre també sobtes de vent, vull dir, lo camió quasi se mos va cremar. Jo em vaig quedar sol dins el mas aquell i la meua mare em trucava, i jo no sabia ni què dir-li, vull dir, és que em veia sol enmig del foc.

El Sr. Luna i Vivas

I vostè creu també que va haver-hi una descoordinació?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo crec que o descoordinació o relaxació, sí. És que no entenc que una cosa que està controlada, que està donada per feta, que hi han un munt de mitjans aeris, que hi ha un munt de coses, que no funcionés. Ni entenc que, molts anys, al parc de bombers d'Horta hi havia un tanc de querosè, este any no hi estava, lo camió estava destorbat, los meus amics que treballen allí estaven treballant a Móra; a Móra no hi cabien, dins el parc. Quan les propietats que tenim allí, forestals, a Horta..., jo crec que allí hi ha d'haver un parc tot l'estiu, per a mi és fonamental.

El Sr. Luna i Vivas

I, per últim, vostè pensava que els boscs estaven nets, o sigui, vull dir, hi havia una neteja realment, o el tema d'una falta de neteja també va acompanyar moltíssim el tema, concretament, de l'incendi?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Home, jo crec que, una mica, sí. Lo que passa és que nosaltres també tenim ovelles, no rebem cap ajut per a poder pasturar. Hi ha un senyor del poble que les va pujar a dalt, a una finca que es diu Montsagre. Va tindre atacaments dels gossos; tampoc no va tindre cap tipus d'ajut. A mi, este any passat també me'n van matar cent, quasi em treuen fins la subvenció de les ovelles. Vull dir, tipus d'ajuts ne tenim molt pocs per als que som propietaris de bestiar o de finques per poder-les netejar.

I després, també, allí està lo tema del barranquisme, que diu que està controlat i regularitzat pel parc natural, i jo he estat collint en aquella finca, i veure entrar quaranta o cinquanta persones, un dia, ho he vist. I si vaig pel camí, m'haig d'apartar jo, no s'aparten ells.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Gil. I, la veritat, que..., agrair-li, igual que he fet als altres compareixents, la seua sinceritat i el seu sentiment, realment, amb el que defensa.

Moltes gràcies.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

De res.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Daniel Pi.

El Sr. Pi i Noya

Moltes gràcies, senyor president. Moltes gràcies, senyor Gil, per estar avui, aquí, contestant a les nostres preguntes. Jo començaré precisament per on ha acabat la intervenció anterior. Vostè, com a propietari forestal, ha demanat mai un pla d'explotació prioritari, que és el que dóna dret a les ajudes?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Pi i Noya

El va demanar?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Pi i Noya

Un pla forestal?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Bé, forestal, no. Però prioritari i moltes subvencions, sí.

El Sr. Pi i Noya

No, no..., no em refereixo a una incorporació. Em refereixo a un pla d'explotació forestal.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

És que no es pot demanar, no és rendible.

El Sr. Pi i Noya

Val, però vostè no l'ha demanat, eh que no?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, però he demanat, moltes vegades...

El Sr. Pi i Noya

És que és la figura... (*Remor de veus.*) És la figura jurídica... (*Persisteix la remor de veus.*)

El president

Si us plau... Si us plau! Si us plau...

El Sr. Pi i Noya

És la figura que dóna dret a les ajudes per fer tasques forestals. Per tant, si vostè no l'ha demanat, no és d'estranyar que no hi hagi tingut accés. Era només una puntualització, moltes gràcies, eh?

En tot cas, anem al dia 20. Vostè, quan arriba al lloc mas de Pixantó, hi troba..., arriben també els bombers d'Horta. És així?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, bé, arriben los bombers i nosaltres, tots junts, sí.

El Sr. Pi i Noya

Arriben tots junts. Els bombers d'Horta arriben amb vehicle?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, amb un camió.

El Sr. Pi i Noya

Amb un camió. Era el camió habitual?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No ho sé, que no el conec, ni el número del camió ni res, és a dir, que jo no sóc bomber, sóc un pobre pagès d'allí del poble.

El Sr. Pi i Noya

No, no! Escolti, no..., només és per si el coneixia, perquè és el camió que està al poble. És que li faig aquesta pregunta, perquè el senyor Pallarès, a la compareixença del dia 28, diu: «El camió de bombers d'Horta està donat de baixa perquè resulta que no té frens.» Bé, doncs, no devia ser aquest, en devia ser un altre que l'havia substituït, però, en tot cas, els bombers d'Horta, en contra del que manifesta a la compareixença del 28 de juliol el senyor Pallarès, arriben amb un vehicle, disposen de vehicle de bombers. És així, no?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Pi i Noya

Molt bé. Vostè està treballant... Bé, en primer lloc, no tinc el menor inconvenient, al contrari, que vostè encerta de ple, com ja li hem manifestat, el motiu del foc. Hi havia altres testimonis que deien altres coses, però el seu era el vàlid i això no es té en compte.

Vostè està treballant tota la matinada i se'n va a dormir. Aproximadament, a quina hora torna..., comença, el dia 21?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sobre les onze o així és quan torno allí a la zona del foc.

El Sr. Pi i Noya

D'acord. I llavors és quan té la conversa en què li diuen que està controlat?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Pi i Noya

Vostè...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Bé, la primera la tinc a les cinc i mitja del matí, eh?

El Sr. Pi i Noya

Sí, sí..., no, això ja ha quedat clar, eh?, efectivament. Llavors, a les onze, és quan li diuen que està controlat. Li ho diu un bomber?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Pi i Noya

Vostè no em pot dir ni el grau, ni si era bomber ras, per entendre'ns.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

És que no ho sé.

El Sr. Pi i Noya

No, no, escolti'm...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Li dic que no ho conec, això.

El Sr. Pi i Noya

...és que és absolutament..., jo tampoc no ho sabia, eh? Li ho dic amb aquesta claredat; jo sóc incapaç, també, no..., sóc negat per a aquestes coses. Per tant, ho entenc perfectament. Però, en tot cas, vostè no em pot identificar quina és aquesta persona.

Vostè em diu també que en aquella estona el trànsit aeri és molt baix.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Pi i Noya

I diu que hi han uns helicòpters parats allà.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Pi i Noya

Quants n'hi han, parats?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Doncs, no em vaig parar a comptar-los, perquè, lo que li dic: havia dormit poc, estava cansat, anava a dinar...

El Sr. Pi i Noya

Aproximadament...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

...però quatre, cinc, jo diria que potser hi podien estar tranquil·lament.

El Sr. Pi i Noya

A veure, en aquell moment, a part dels que havien fet tasques de transport, que aquests és que havien d'estar parats, l'informe dels bombers parla que hi han dos helicòpters, el 5051 i el 5061 i dos AVA que estan treballant i consta que han estat treballant en aquestes hores. Vostè considera que l'informe de bombers és inexacte en aquest aspecte?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Doncs, jo li he de dir que això no ho sé. Jo, allí, treballar, hi vaig veure molt poca gent. I de presència aèria, molt poca també.

El Sr. Pi i Noya

Vostè té coneixements d'extinció, d'aspectes tècnics d'extinció aèria?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, ja li he dit abans que jo no sóc tècnic, sóc un pobre pagès i un pastoret, vull dir, no sóc tècnic de res.

El Sr. Pi i Noya

Escolti, no exagerem...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Solament tècnic agrícola, una mica, potser sí, i ramader també, però la resta...

El Sr. Pi i Noya

No, no, segur... Escolti, segur –segur– que en sap molt més que la majoria dels presents, de la realitat dels Ports, n'estic absolutament segur.

Així, la persona que li diu «col·loca't allà on vulguis» més tard és bomber?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí. Lo que a mi no m'ho diu, li ho diu a una ambulància, que encara ho veig més greu, quan sabem que hi havien ferits, perquè nosaltres, quan vam arribar allí, que estava amb en Javi, que li he dit, sabem que hi havien ferits.

El Sr. Pi i Noya

I tampoc no sap qui era la persona aquella?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No. Ja li ho dic, jo no els..., és que no els conec. I, a més, en moments que estava tothom corrent. Vull dir, un apartava un tractor carregat de palla. Nosaltres estàvem espenyent una furgoneta dels bombers que no s'engegava, que el bancal s'estava encenent. I ja li ho dic, jo no em vaig, tampoc, fixar bé ni en les cares ni res.

El Sr. Pi i Noya

D'acord. Escolti, vostè fa servir de manera gairebé..., allò, com si fos la mateixa cosa, «descoordinació» i «relaxació». Considera que és el mateix?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, jo crec que és diferent, però per a mi..., vaja, bastant igual.

El Sr. Pi i Noya

Bastant igual.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Pi i Noya

I considera que és això el que es va produir allà?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo crec que sí.

El Sr. Pi i Noya

Vostè, per afirmar això, disposa de..., o sigui, té elements sobre què estava fent el cap de guàrdia, el que estava fent el coordinador de mitjans aeris, el que estava fent el cap del sector del flanc dret, el que estava fent el cap del sector de...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, perquè, ja li ho dic, jo no els conec.

El Sr. Pi i Noya

...el que estava fent el sector del flanc esquerre, el que estava fent la UT GRAF, que són els comandaments que el dematí del 21 estaven treballant a la zona? Vostè disposa d'aquesta...?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Ja li he dit que no els conec.

El Sr. Pi i Noya

No els coneix. I sap el que feien el dematí del dia 21?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, no ho sé.

El Sr. Pi i Noya

I sense saber què feien aquestes persones, vostè diu que hi havia descoordinació i relaxació. És així?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

I tant.

El Sr. Pi i Noya

Molt bé. Doncs, moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Pi. En nom del Grup Mixt, té la paraula el senyor Albert Rivera

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Gràcies també al senyor Gil per les seves aportacions en aquesta comissió, que crec que estan sent molt fructíferes.

El primer que li volia preguntar és: vostè afirma que, cap a les onze del dematí –ratificar-ho, perquè després de tantes preguntes...–, no hi havia cap mitjà aeri, o no veia vostè, abans d'anar a dormir, diguéssim, de descansar, no veu cap mitjà aeri?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, en veig algun, però ho vaig veure molt calmat. Li ho dic, no vaig veure que allí estiguessen treballant com s'estava treballant molts de dies.

El Sr. Rivera Díaz

I després una altra pregunta. Quan sent xisclar la seva mare, em sembla que ha dit, i surt al carrer i tot està ple de fum, veu vostè algun dispositiu de protecció cap al municipi? Veu vostè algun desplegament en aquest cas?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No.

El Sr. Rivera Díaz

No hi ha res?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Contra el municipi, no.

El Sr. Rivera Díaz

No hi ha cap protecció, desplegament dels bombers, res... És a dir, vostè ha parlat que era un caos, ho ha dit així literalment.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí, jo vaig poder arribar per la carretera fins al punt de trànsit. Jo no vaig trobar ni mossos, ni bombers, ni res.

El Sr. Rivera Díaz

No hi havia cap organització ni cap mena de treball, diguéssim, per protegir el municipi d'Horta de Sant Joan.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo crec que no, vull dir, les flames arribaven a la Farinera, un allotjament que hi ha allí, rural, i allí no vaig veure desplegar ni cap mànega, ni gens d'aigua, ni res, jo.

El Sr. Rivera Díaz

D'acord. Després, una altra pregunta, és respecte al tema de la declaració. Vostè ha afirmat que alguns

agents rurals li van dir literalment que callés i que no digués allò que estava dient perquè anava en contra dels agents o de la tesi.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Rivera Díaz

Qui va ser o quines persones van ser i en quin moment, aquestes manifestacions verbals?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Va ser un agent rural del poble, que em va pujar a buscar a l'ajuntament i em va dir que callés i que no ho digués més, això.

El Sr. Rivera Díaz

Això quin dia va ser?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Va ser lo dia que va ser la primera compareixença aquí, al Parlament, crec; aquell dia o el dia abans.

El Sr. Rivera Díaz

Després de la compareixença o abans?

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Abans de la compareixença.

El Sr. Rivera Díaz

Que havien sortit les seves declaracions en premsa, i entenc que va anar –entre cometes– a «recreminar» aquesta actitud d'explicar com creia que havia anat.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No, perquè jo vaig queixar-me, però ja li ho dic, en cap moment me van escoltar. Va tardar una mica a sortir a la premsa que jo deia que era mentida tot això. Vull dir, a la primera compareixença que vam fer aquí, al Parlament, sí que algun diputat ho va dir, que hi havia gent que afirmava que allí no havia sigut lo llamp, però tampoc no ens van fer cas.

El Sr. Rivera Díaz

És a dir, tot això va ser després de la roda de premsa del conseller Baltasar.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Sí.

El Sr. Rivera Díaz

I per altra banda, també, és curiós –això ja és una afirmació política que fem des de Ciutadans– que a vostè li prenen declaració el dia 28, 29, aproximadament, pel que veig aquí a l'atestat, i diuen literalment que no aporten cap dada rellevant al cas, les seves declaracions. Això és el que diuen els agents després i, a més a

més, curiosament, dediquen més o menys mitja pàgina a la seva declaració i tres pàgines a contrarestar la seva declaració, a dir, a intentar demostrar, amb tot un seguiment d'especulacions, que evidentment són errònies, perquè els fets lamentablement han demostrat que s'equivocaven, dediquen tres pàgines a contrarestar la seva informació, i diuen que vostè és l'únic que ha dit que el foc no era..., que no era un llamp.

És a dir, bàsicament, des del punt de vista política creiem que aquest informe dedica més temps, fins i tot, a contrarestar la seva informació, que no pas a intentar buscar informes d'altres tipus que puguin anar a donar llum al cas.

Doncs, dit això, senyor Gil, jo li agraeixo molt la seva participació en aquesta comissió, i li agraeixo també, doncs, la tasca que va fer llavors, que, com vostè diu, potser no li han donat les gràcies ni demanat disculpes, però, en nom de Ciutadans, sí que li volem donar les gràcies...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

No...

El Sr. Rivera Díaz

...i encara que no sigui responsabilitat, doncs també demanar disculpes per allò que hagi sigut molèstia.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Jo li dono les gràcies a vostè, també, per dir-me això, que no sabia tot això, encara no ho sabia.

El president

Gràcies, senyor Rivera. *(Pausa.)* Senyor Pallarès, per què em demana la paraula? *(El Sr. Pallarès i Povill intervén sense fer ús del micròfon.)* Sí, jo ho lamento, perquè jo comprenc que vostè s'ha sentit al·ludit, perquè, efectivament, s'ha sentit al·ludit, però aquesta comissió no és per fer un debat polític per al·lusions, és un debat d'investigació amb els compareixents. *(El Sr. Pallarès i Povill intervén sense fer ús del micròfon.)* Perfecte, senyor Pallarès, li agraeixo la seva comprensió.

Senyor Gil, moltes gràcies per la seva compareixença...

El Sr. Lluís Gil Sebastià

De res.

El president

...i també li dono les gràcies pel seu esforç i la seva dedicació.

El Sr. Lluís Gil Sebastià

Molt bé. Si necessiten alguna cosa més, ja ho saben.

El president

Gràcies.

(Pausa.)

Compareixença

d'Elías Gil (tram. 357-00377/08)

El quart punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Elías Gil, veí d'Horta de Sant Joan.

Endavant, bon dia.

El Sr. Elías Gil Bel (veí d'Horta de Sant Joan)

Molt bon dia.

El president

Benvingut.

El Sr. Elías Gil Bel

Gràcies.

El president

Segui, per favor.

El Sr. Elías Gil Bel

Gràcies.

El president

Benvingut aquí, a la comissió. Li agraeixo, en nom de tota la comissió, la seva disponibilitat. Sàpiga que aquesta és una comissió d'esbrinament, d'investigació de caràcter polític. Senti's vostè còmode...

El Sr. Elías Gil Bel

Ho intentaré.

El president

...i a casa seva, perquè és on està.

El procediment d'aquest debat és el següent: els grups parlamentaris disposen de cinc minuts per establir un diàleg bilateral, un a un, amb vostè, preguntes curtes, concretes que li faran; vostè també pot respondre de manera breu.

El Sr. Elías Gil Bel

Intentaré fer-ho el millor que puga.

El president

Segur que ho farà molt bé.

D'acord, doncs, moltes gràcies. Comencem. En nom del Grup de Convergència i Unió, senyor Turull, té vostè la paraula.

El Sr. Turull i Negre

Sí, moltes gràcies. Moltes gràcies, senyor Elías Gil, per comparèixer aquí, al Parlament, en una comissió que el que volem és esclarir els fets i, entre altres coses, doncs, si era previsible, si era evitable, si es va actuar bé, etcètera.

Vostè és propietari de terrenys, de finques properes o afectades per l'incendi?

El Sr. Elías Gil Bel

Sí, sí senyor. Tenim un parell de finques afectades.

El Sr. Turull i Negre

Vostè coneix, per tant, molt bé la zona aquesta on es va produir el foc.

El Sr. Elías Gil Bel

Sí, senyor, la conec bastant bé, perquè, a part de ser propietari, sóc molt aficionat a la caça i era una de les zones on més anàvem a caçar.

El Sr. Turull i Negre

Molt bé. Vostè, quan va sentir la declaració de..., que s'havia produït un llamp i que havia estat, doncs, coent allà durant cinc o sis dies, vostè què va pensar? Perquè em consta que vostè va..., també és dels que va dir que allò no podia ser de cap manera.

El Sr. Elías Gil Bel

Per a mi era completament inversemblant per diverses qüestions, no? Una d'elles, perquè la gent, uns companys propietaris, veïns de la finca, que van ser els primers d'arribar, i que certament un d'ells va ser qui em va trucar per telèfon aquella desgraciada nit per a dir que prop del nostre mas s'estava encenent, van dir lo punt exacte on havien vist l'inici de les flames, que era molt a prop del camí que entra cap a dins al mas de Pixantó. En canvi, després, quan van donar l'explicació del punt on estava el pi afectat pel llamp, no coincidia gens ni mica quant a la proximitat; jo crec que hi podia haver, doncs, entre mig quilòmetre i un quilòmetre. A més a més, aquella zona, com li he dit, jo l'he passat moltes vegades caçant, i era una zona que eren uns antics conreus abandonats, i hi havia pins, però hi havia també molta herba, molt fenàs, no? Llavors, cinc o sis dies abans, si hagués caigut un llamp i hagués fet una brasa en un lloc on lo terra, que no és arbres, és tot una massa de fenàs –fenàs és unes herbes que solen estar seques–, doncs, no tindria cap lògica que s'hagués aguantat sense encendre-se'n les brases.

A més a més, jo recordo que los dies del cap de setmana d'abans –divendres i dissabte, crec recordar–, nosaltres tenim vinyes i havíem d'anar a ensulfatar per una de les plagues d'una manera preventiva, i no ho vam poder fer perquè aquella setmana va fer vent; llavors, era encara més per a trobar-ho lògic. Si fa vent i hi ha una brasa a la vora dels fenassos sis dies..., francament, tot pot ser en esta vida, però jo ho trobaria molt estrany –molt estrany. A més, que la distància dels primers testimonis, allà on van veure el foc –i que ho van descriure per la ràdio..., ai, perdó!, per la ràdio..., pel telèfon, però jo com si hagués estat allí, perquè hi he estat mil vegades– no coincidia lo punt exacte; o sigui, no coincidia lo tema geogràfic.

El Sr. Turull i Negre

Sí. A vostè li van prendre declaració els agents rurals, en tant que propietari del mas molt proper a la zona afectada de l'incendi?

El Sr. Elías Gil Bel

No, senyor, no.

El Sr. Turull i Negre

A vostè no li van prendre declaració, els agents rurals.

Vostè que coneix bé el territori, que d'onze a dotze del migdia s'aixequi vent més fort del que és al matí, els mesos de juliol i agost, això és habitual o és un fet excepcional, que s'aixequi vent més fort?

El Sr. Elías Gil Bel

Allà és una zona afectada per la garbinada; és, diguéssim, un vent bastant usual a l'estiu, sí.

El Sr. Turull i Negre

I quan està en els Ports i sobretot a la vora de les cingleres, etcètera, té un comportament erràtic i pot ventar més del que pot ventar a Horta de Sant Joan?

El Sr. Elías Gil Bel

Bé, allí lo vent del garbí, que ve del mar, diguéssim, quan troba les muntanyes dels Ports, llavors se forma allà una nuvolada i el vent baixa per la mateixa cinglera, no? Llavors, doncs, per exemple, si a un lloc hi ha un torrent o un barranc, és fàcil que per allí s'acanalí i agafi una mica més de velocitat per un altre lloc. Però que hi haja garbinades és bastant usual.

El Sr. Turull i Negre

A vostè, al migdia, li va donar la sensació o va rebre informació que el foc estava controlat..., per allà les deu, les onze del dematí, que estava controlat el foc?

El Sr. Elías Gil Bel

Jo vaig estar a la nit, fins a altes hores de la matinada; no recordo si podien ser les tres o les quatre del matí quan me'n vaig anar cap a casa, perquè jo tinc tres fills al meu càrrec i els tenia a casa, amb una senyora que me'ls va aguantar una estona. Però després hi vaig anar i, realment, quan me vaig aixecar, vaig donar l'esmorzar als nens i me'n vaig anar a un lloc que hi ha un mirador des d'on se veu (*l'orador estossega*) –perdó– panoràmicament lo foc, no? I es veia bastant controlat. I jo anava en aquells dies a un tema de recuperació al CAP de Gandesa, per una caiguda, i me n'hi vaig anar bastant tranquil, pensant que sí que estava bastant aclarit.

A més a més, ja per la ràdio, baixant, que vaig anar canviant diferents cadenes pel tema de les notícies, vaig sentir per la ràdio que estava el tema bastant controlat. També va ser una mica el comentari, quan vaig arribar al lloc de la rehabilitació, a Gandesa, estava el tema bastant controlat. Me va sobtar, però me va dei-

xar més tranquil i satisfet, que el tram d'Horta de Sant Joan a Gandesa, mentre jo baixava, me vaig creuar amb diferents mitjans –no sé si quinze, vint o vint-i-cinc– terrestres, tant camions com cotxes i tot terrenys dels bombers, que pujaven cap a Horta.

El Sr. Turull i Negre

Vostè creu que va haver-hi, en aquestes hores del migdia i sabent que a la tarda vindria vent, que sempre passa, etcètera..., vostè creu que va haver-hi, doncs, un cert relaxament, confiança dels operatius? No m'estic referint, evidentment, a cap dels bombers, ni de coses intermèdies.

El Sr. Elías Gil Bel

Home, jo, per dir relaxament o un excés de confiança, no ho sabria dir, però, bé, a les proves mos remetem: al migdia..., o sigui, de nit, sense cap mitjà aeri, amb una mica de vent de nord –al revés del garbí– que feia, i una situació certament complicada per la falta de llum i falta de mitjans aeris, alguns dels propietaris del poble junt amb bombers d'allà aconseguen controlar el foc, deixar només cinquanta o seixanta hectàrees cremades contra tot pronòstic; ensendemà, amb una gran quantitat de mitjans aeris i terrestres, en ple dia –que de matí, almenys de matí no feia vent–, ho deixen controlat, amb totes les possibilitats de remullar –no ho sé, les tasques que són habituals i lògiques en un cas així–, doncs, després, que a partir de les tres o les tres i mitja de la tarda se torni a aixecar un foc tan fort, no deixa de sobtar molt a tothom, no? I jo no vull dir si relaxació o no, però trobo completament il·lògic que, amb tots los mitjans, havent-se cremat només cinquanta o seixanta hectàrees, en ple dia i amb tots los efectius hagi revifat d'aquella manera. Doncs, sí, ho trobo certament estrany. Lo motiu? Doncs, jo no l'hi sé dir.

El Sr. Turull i Andreu

Res més, president. I agrair-li de nou que hagi pogut participar en aquesta comissió.

Moltes gràcies, senyor Elías.

El president

Gràcies, senyor Turull. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Gràcies, senyor president. Senyor Elías, jo haig de confessar-li que a mi també..., era dels que em sorprenia la idea aquesta que el llamp, sis dies abans, podia... Però jo suposo que, com tothom, vam creure aquesta..., i suposo que vostè també va creure aquesta informació.

El Sr. Elías Gil Bel

Molt, molt, no, però...

(Rialles.)

El Sr. Pérez Ibáñez

Molt, molt..., però, bé. Va arribar un moment en què vostè va començar a veure que això podria no ser així, suposo que és quan, en funció que s'aixeca el sumari, es parla del lloc concret on va sortir el foc, l'inici del foc; es determina que va ser un lloc diferent on el de tothom i que, per tant, el llamp estava en un lloc diferent.

El Sr. Elías Gil Bel

Però, vaja, jo en lo moment en què van donar la notícia del llamp i van dir aproximadament el lloc que era, a mi me va semblar bastant probable.

El Sr. Pérez Ibáñez

Però això..., però el lloc exacte, l'evidència que el lloc no era el mateix que vostè pensava o que havien vist que pensaven, això quan era més o menys?

El Sr. Elías Gil Bel

Bé, en lo moment en què va sortir la notícia de lo del llamp, va ser un tema de comentari del poble: «Doncs, ha sigut un llamp, ha sigut un llamp... –I a on ha sigut?» I quan van dir la zona en què havia sigut, ja també al mateix temps d'aprofundir en les consultes, també la gent que em van dir a on era..., també coincidíem amb en Lluís que era improbable que fos allí; o sigui, que no podia ser de cap manera, perquè, a part d'estes explicacions més o menys tècniques, no coincidia amb la zona on los primers veïns meus i companys del poble van anar a intentar apagar i ajudar en les tasques. O sigui, que el lloc des d'on en un principi s'havia dit que havia començat lo foc, eh?, no coincidia amb la zona del pi. Deuen recordar, i està escrit, que a tots los mitjans sortia que el foc s'havia iniciat al barranc dels Covards, el barranc dels Covards és un barranc que hi ha justet damunt del mas de Pixantó, hi ha un salt i a baix hi ha el mas de Pixantó, no? I el lloc del pi queda allunyat –allunyat–, molt allunyat de l'inici del barranc dels Covards o del final.

El Sr. Pérez Ibáñez

Per tant, efectivament, era no tan important si s'havia produït pel llamp, sinó pel lloc on s'havia produït l'incendi, el qual clarament eliminava la possibilitat que hagués estat aquest llamp.

Hi ha un altre element. Vostè sap que en aquesta zona es produeixen molts incendis motivats per llamps?

El Sr. Elías Gil Bel

No, sí que hi han alguns incendis, però també, tristament, allà hi ha molta afluència de gent a visitar aquells paratges nostres tan i tan bonics, però molta ve a fer barranquisme. Justament al nostre mas, al mas de Sotorres, no sé si era el 2002, ja hi va haver un foc, que es va demostrar precisament resultat de la imprudència d'una de les persones que feia barranquisme, que amb una burilla de cigarret va pegar foc a la mateixa finca, a un lloc on esta vegada, gràcies a Déu, vam aconseguir parar el foc, ajudant una mica l'orientació dels bombers.

O sigui, pels llamps, indubtablement n'hi ha, no? Nosaltres anem, a més de caçar al que són les terres particulars del terme, també a la reserva nacional dels Ports, que limita allí on se va acabar el foc, com suposo que ja saben; mos donen la possibilitat d'anar, unes quantes vegades, a fer batudes a dalt al Port, no?, i recordo diferents punts on hi han hagut incendis provocats per llamps, sí.

El Sr. Pérez Ibáñez

Per tant, vostè sabia des del primer moment que aquell incendi estava provocat.

El Sr. Elías Gil Bel

Si sabia que estava provocat? No, però teníem..., la veritat, los propietaris d'allí pensàvem que, indubtablement, era per la mà humana, no necessàriament provocat, però sí que podia ser per un descuit o per una imprudència.

El Sr. Pérez Ibáñez

Maquinària, per qualsevol altra cosa...

El Sr. Elías Gil Bel

Bé, personalment, jo el que penso és que quan tanta gent entra allà sense un control rigorós –o un control, no?–, molta gent també significa molt de risc. Jo crec que el tema d'acudir tantíssima gent allà hauria d'estar més regulat. Suposo que estes mateixes persones presumptament incendiàries, si haguessen entès que allí hi havia un control i que se podia saber qui eren los que havien estat, haurien actuat d'una altra manera. I sempre, no?, el control dóna més precaució.

El Sr. Pérez Ibáñez

Per la quantitat de vehicles que vostè va veure tirant amunt quan baixava, pensava que els bombers, diguem-ne, es van relaxar, o això li va sobtar i va dir: «Home, sí que...»

El Sr. Elías Gil Bel

No, al contrari, a mi això se me va assentar molt bé, que pugés molta gent, precisament, doncs, per a reforçar i que no tirés a més, per descomptat.

El Sr. Pérez Ibáñez

Per tant, no va detectar, en aquell moment concret almenys, relaxació...

El Sr. Elías Gil Bel

No, no, tot lo contrari, no, no...

El Sr. Pérez Ibáñez

...sinó que els bombers estaven fent el que els tocava i...

El Sr. Elías Gil Bel

Entenc que sí, sí, d'una manera clara.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Molt bon dia, senyor Gil, i gràcies, doncs, per acompanyar-nos avui i poder gaudir de la seva visió i de la seva opinió sobre l'incendi d'Horta, una opinió, segur, molt valuosa com a veí del municipi.

Miri, jo abans, en el veí d'abans, no he fet menció sobre el tema de l'origen del foc i ara, doncs, bé, li'n faré, però perquè vostè també n'ha tornat a parlar. En tot cas, val per als dos. Jo el que els volia dir respecte d'això és que no hi ha res més a dir. Què els podem dir nosaltres? Tenen tota la raó del món, s'ha vist. Per tant, jo crec que no cal donar aquí quaranta voltes que l'origen del foc va ser en un altre lloc, i va ser en el lloc on vostès apuntaven. I és que no cal que perdem més temps discutint això, perquè és que el greu d'això..., i perdonin que ho digui així, però el greu d'això és que nosaltres creiem que no es pot perjudicar la imatge del Cos d'Agents Rurals, perquè en aquest cas s'han equivocat i ho han reconegut i han demanat perdó. Però excessivament acarnissar-nos en això és deteriorar la imatge d'un cos professional que fa més de sis-cents informes l'any sobre..., detectant l'origen de focs forestals, cosa que és complicadíssima i d'una complexitat tècnica molt important. I, escoltin, gairebé no s'equivoca mai. I en aquest cas s'ha equivocat, però és que ho ha reconegut, ha demanat excuses, vénen aquí i demanen perdó i perdó. Jo crec que no cal donar més voltes a això. El conseller ha vingut aquí i ho ha reconegut i ha dit: «Perdó, senyors, m'he equivocat.» Què més hem de dir-li? Tenen raó, tothom ha demanat excuses, tothom ha demanat perdó, ens vam equivocar.

Però aquest error no és intencionat –i això és el que jo li vull dir–, almenys des d'Esquerra Republicana ho veiem així. No va ser un error intencionat, és un error, com ens pot passar a tots, que ens equivoquem sense intencionalitat de fer mal a ningú, d'enganyar ningú, sinó que és un error que no és intencionat. Perquè aquí no jutgem responsabilitats penals, evidentment no ens pertoca, però una cosa que està aquí latent i que no hem de perdre la referència sobre això, que és el realment greu d'aquest fet, és que aquí va haver-hi dos presumptes senyors piròmans que van anar i van encendre intencionadament un foc, doncs, que va agafar unes dimensions considerables i va ser tràgic. I això és el greu, no? I no oblidem que aquí hi ha uns presumptes, doncs, responsables de tota aquesta tragèdia. Això és el que li volia dir.

Per tant, jo no m'afegiré a dir-li res sobre l'origen; té raó, té raó l'altre compareixent, res més a dir. (*Remor de veus.*) Ara bé, el que sí que li volia preguntar...

El president

Si us plau, si us plau..., és que entorpeixen l'audició...

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. El que sí que li volia preguntar és que, realment, durant els dos dies del foc -20 i 21-, vostè constata que hi ha un punt d'inflexió, hi ha un canvi en l'incendi, hi ha una revifada del foc el migdia del dia 21, una revifada inesperada. Certament és inesperada, però hi ha una revifada d'aquest foc, no?, que comporta circumstàncies tràgiques. Vostè creu que aquesta revifada inesperada es pot deure a un inesperat, també, canvi de la velocitat del vent, ratxes de cinquanta quilòmetres per hora del vent en aquell moment, en aquell punt territorial?

Gràcies.

El Sr. Elías Gil Bel

Jo crec honestament que allò era previsible, no? Jo penso que, dins de la feina dels comandaments, doncs, han de tindre diferents qüestions presents. Un canvi sobtat de vent o de la climatologia, indubtablement que ha de ser una qüestió que l'han de tindre present i comptar-la com una possibilitat real. Que tingui deu quilòmetres més per hora o deu menys, això ja no li sé dir, però que han de comptar amb la variable dels canvis de la climatologia, ho entenc d'una manera superclara.

La Sra. Gomà i Pons

Bé, en aquest moment, evidentment..., si qualsevol cos d'extinció d'incendis comptés en aquell moment amb la previsió que hi haurà un canvi inesperat..., perquè no és el mateix una ratxa de deu quilòmetres que una ratxa de cinquanta quilòmetres, hi ha una diferència importantíssima. Jo crec que ningú com els mateixos bombers, que els va la seva vida, que els va la seva seguretat, volen tenir la previsió de tots els factors que es poden donar en aquell moment. Evidentment, és absolutament imprevisible saber que hi haurà un canvi de direcció del vent, perquè si no, marxarien del lloc on hi haurà el canvi de direcció del vent, perquè això és un canvi de direcció del foc. Bé, hi ha fenòmens que són molt difícils de controlar, i aquest és un d'ells, no? I, evidentment...

Vostè creu que hi havia relaxació? Quan hi ha aquest canvi en les circumstàncies de l'incendi, hi ha relaxació? Vostè creu que no es posen tots els mitjans, per part dels bombers, necessaris per atacar i abordar aquest foc, si hi havia por, fins i tot, que el foc pogués arribar al municipi?

I amb això, doncs, res més.

El Sr. Elías Gil Bel

Bé, a veure, per començar jo diria que la possibilitat d'arribar el foc al municipi era completament i absolutament inexistent, hi ha camps de conreu i hi ha una llunyania des de l'últim bosc fins al poble que ho fa, al meu criteri, completament impossible. No obstant això, diguem-ne, continuant amb la sèrie de les preguntes,

amb la millor intenció, no?, però jo penso que la gran quantitat de mitjans terrestres i aeris que hi havien hagut durant lo matí, doncs..., no ho sé, però m'imagino que per remullar el perímetre del que s'havia cremat i fer allí tasques, diguéssim, terrestres, hauria pogut ajudar que no s'expandís lo foc encara que hi hagués hagut vent, però tampoc una evidència no la tinc.

Però m'ho havia deixat abans, i sí que voldria dir, sempre el meu criteri, que entenc que una de les millors maneres de combatre un foc és prevenir-lo. I Horta de Sant Joan, que té l'entrada a la part nord dels Ports, que tenim al parc natural i als Ports, doncs, entre quatre i cinc mil hectàrees, potser hauria de tindre allà uns elements i una quantitat de mitjans superiors dels que hi havia.

L'estiu passat -lo de l'incendi no, l'anterior-, se va construir allà un mena d'heliport. Tot l'estiu vam tindre un helicòpter amb lo seu dipòsit de combustible a punt per a qualsevol emergència. En canvi, este estiu, inexplicablement, no hi era, i ho trobo una mica fort, no? Jo crec que aquella tarda-nit que es va produir l'incendi, si hi hagués hagut un helicòpter i els mitjans que haguessin fet falta, requerits per la gran quantitat d'hectàrees i de bosc que tenim, probablement avui no estaríem aquí.

La Sra. Gomà i Pons

Agrair-li, doncs, la seva intervenció novament, i que hagi vingut aquí al Parlament a comparèixer.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Jo tractaré de fer conclusions, perquè les conclusions arribaran el dia que finalitzi aquesta comissió d'investigació. I parlaré del llamp sempre que vulgui, o sigui, ningú m'ha de dir a mi ni recomanar-me que no es parli del llamp, perquè el llamp, ja ho sabem..., és la precipitació que es va tindre per dir que era el llamp, que és diferent. Per tant, ningú condiona, en aquesta comissió, que es facin les preguntes que es vulguin. Per tant, per aquest sentit nosaltres anirem, i ja li ho dic, les conclusions arribaran l'últim dia.

Jo, doncs, agrair molt al senyor Gil que vostè estigui aquí, com no podia ser d'una altra manera. Simplement, vostès van notificar als agents rurals -vostè o algú- que la versió del llamp no era la verídica?, que realment podia haver estat una altra causa?

El Sr. Elías Gil Bel

Jo directament, no; no, senyor.

El Sr. Luna i Vivas

Molt bé. Una altra cosa que jo li diré. Vostè, el dia 21 concretament, quan se gira el vent -la garbinada, amb què es coneix a la Terra Alta-..., o sigui, el vent que feia

què havia estat, un estat extraordinari, havia sigut aquell dia, o sempre se dona aquest tipus de vent? Vostè ho qualifica d'extraordinari? Mai havia passat?

El Sr. Elías Gil Bel

La garbinada és bastant usual. Lo que passa és que, com és un vent que baixa pels cingles, la seua presència no es nota tant al poble com si està físicament allà als Reguers, no?, en esta partida que nosaltres diem los Reguers. A veure, la seva velocitat d'aquell dia jo no la puc mesurar, però que habitualment ne fa, de garbinada, sí. Però hi ha dies que bufa més, hi ha dies que bufa menys.

El Sr. Luna i Vivas

Però que no ha sigut extraordinària?

El Sr. Elías Gil Bel

Jo també recordo, una mica, com uns moments de ràfegues més fortes de vent, precisament més prop cap allà a les set o les vuit de la tarda, previ a la tronada.

El Sr. Luna i Vivas

Era la segona pregunta que li anava a fer i ja me l'ha contestat.

El Sr. Elías Gil Bel

Jo vaig dinar en un restaurant al poble, allà a la carretera, pujant des de Gandesa, i recordo alguna de les ocasions que me van fer una trucada al mòbil i vaig abandonar la taula del dinar i vaig sortit a fora al carrer, i allà arribaven, a part dels núvols i l'olor del fum, arribaven cendres de l'incendi, però com molt esmortides, com si nevés, no allò amb grans ràfegues, arribava la cendra com esmortida.

El Sr. Luna i Vivas

Per tant, vull dir que el tema està clar, que no ha estat una manera extraordinària, sinó que és habitual que sigui així, i el que sí, que també ja m'ha contestat, que a les set de la tarda és quan més va bufar, és quan va caure una mica d'aigua.

El Sr. Elías Gil Bel

En aquella hora se feia més palpable lo vent a tots los llocs. Lo que passa és que, a l'hora aquella del foc fort de la garbinada, normalment la garbinada sempre és més intensa allà a la vora de les muntanyes que no al poble.

El Sr. Luna i Vivas

Més o menys se compara una mica amb la diferència que ens deia l'altre dia el director de l'Institut Meteorològic, que hi ha aquestes dos hores de diferència, o sigui, que la força del vent se situa més cap a les set de la tarda, que no que s'havia fet abans.

Dir-li també una cosa: vostè quin dia declara?

El Sr. Elías Gil Bel

Jo? No he declarat a cap lloc. No vaig voler declarar ni als mitjans de comunicació.

El Sr. Luna i Vivas

No ha declarat res. D'acord.

Doncs, moltes gràcies, senyor Gil, per estar aquí, per les aportacions que ens ha fet i molt agràits.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Daniel Pi.

El Sr. Pi i Noya

Moltes gràcies, senyor president. I moltes gràcies, senyor Gil, per avui estar aquí, per respondre les nostres preguntes i per la ponderació amb les quals ho està fent. L'hi agraeixo ben de debò.

La primera pregunta que li hagi de fer és perquè no ho he entès, no busco res, és que no m'ha quedat clar. Quan vostè està baixant cap a Gandesa per anar a rehabilitació i es creua amb els bombers, quina hora és o quin dia és? És que no m'ha quedat clar, eh?

El Sr. Elías Gil Bel

És lo dia de la tragèdia.

El Sr. Pi i Noya

És el dia de la tragèdia.

El Sr. Elías Gil Bel

És el dia 21.

El Sr. Pi i Noya

I a quina hora és?

El Sr. Elías Gil Bel

Doncs, deuria ser entre les deu i les onze, o entre les deu i les onze i mitja, una cosa així.

El Sr. Pi i Noya

I vostè torna cap a Horta a les dotze o la una, en tot cas.

El Sr. Elías Gil Bel

Vaig arribar, suposo jo, a la una i quart, una i mitja.

El Sr. Pi i Noya

Perfecte, ja està –ja està. Escolti, no hi busqui segones intencions, és que no ho havia entès. Però, bé, en tot cas, això sí que ens serveix per dir: home, en aquell moment no només s'està atenent l'incendi, sinó que es reforça l'atenció, per tant, eh?, vull dir, i es produeix aquesta anada...

El Sr. Elías Gil Bel

No li puc dir quants vehicles, però molts, molts vehicles que pujaven.

El Sr. Pi i Noya

Correcte. Escolti'm una cosa, vostè diu: «El dematí del dia 21, possiblement s'hauria pogut fer més feina», m'ha semblat entendre. Jo tinc l'informe de bombers, i l'informe de bombers explica que, durant el dia 21, es va per les línies del costat, però que no és possible de tancar-les perquè hi ha dificultats d'orografia i perquè hi ha problemes hidràulics. Creu que això podria ser? Creu que això és factible?

El Sr. Elías Gil Bel

Jo no li sé contestar, però als ulls de la gent que estàvem allí, torno una mica a repetir lo d'abans, trobo bastant incomprendible que, a la nit, sense mitjans aeris i pocs de terrestres, i una zona difícil, aconseguissin encerclar-lo, parar-lo i controlar-lo. Que durant tot lo matí, amb tota l'afluència de mitjans aeris i terrestres no poguessen fer alguna cosa per a què a la tarda no passés el que va passar, no? Me resulta difícil d'entendre.

El Sr. Pi i Noya

No, jo ho entenc amb ulls de la persona que està allà, però potser amb ulls tècnics –i em refereixo, per tant, a un element– hi ha una explicació, i és que aquesta explicació és que es van fer unes determinades tasques, amb uns determinats objectius, que ja veurem si van donar el resultat adequat o no, però que, en tot cas, en cap cas, les podríem atribuir, si és que això és com diu l'informe dels bombers, a falta d'interès, a falta de perícia, a falta d'atenció, a relaxació, a descoordinació. Podríem deixar oberta aquesta possibilitat, li sembla? Li ho agraeixo.

Suposo que tots estem d'acord..., o estarà d'acord amb mi que l'extinció d'incendis i les prediccions meteorològiques no són una ciència exacta.

El Sr. Elías Gil Bel

Suposo que no, clar.

El Sr. Pi i Noya

Perquè si ho fos, escolti'm, els apagaríem tots en tres hores. Per tant, en aquest cas concret, vostè ha utilitzat una paraula amb la qual jo hi estic absolutament d'acord, ha dit dues vegades «em sobta» –utilitzo la seva paraula, eh?– «que a partir de les dues i mitja de la tarda passi el que passa», o a les dues. «Sobtar», jo ho entenc com una cosa que no t'esperes i, a vegades, això també podria passar amb el foc. Considera que és així? És a dir, que a partir..., ens quedem tots sobtats, potser també els responsables de l'extinció, perquè el foc a les 14.30 comença una dinàmica diferent, absolutament diferent de la que hi havia fins aquest moment. No sé si vostè hi està d'acord...

El Sr. Elías Gil Bel

Home, me va sobtar i em va estranyar, no?, ho torno a dir..., perdoni que potser seré repetitiu, no?, però me va estranyar per esta qüestió: que estant pràcticament tots los mitjans terrestres de què es disposaven, més tots los aeris –era una facilitat del dia que encara no havia començat lo vent i tal–, se produís aquell canvi tan radical en les circumstàncies. Ho trobo estrany, molt estrany.

El Sr. Pi i Noya

A mi m'ha quedat clar que la ventada més forta –de fet, ja em va quedar clar ahir– és a les set de la tarda. Però, entre les dues i les quatre, fa vent?

El Sr. Elías Gil Bel

Home, aire, sí que en feia, sí.

El Sr. Pi i Noya

En feia. Més que un dia normal?

El Sr. Elías Gil Bel

No li ho sabia dir. Jo diria que feia, més o menys, lo vent habitual dels dies que hi ha garbinada. Una mica, fixi's que jo el paràmetre que li he fet servir és que al poble, si hi hagués hagut una gran ventada, la cendra hauria passat, perquè pesa molt poc, no? En canvi, queia com si nevés, morta; o sigui, feia vent, però el vent, diria jo, habitual d'un dia de garbinada, amb un menys i un més, no?, sempre..., no fa el mateix vent tots los dies. Però diria que tampoc res que sortís de lo molt, molt habitual.

El Sr. Pi i Noya

Ahir, el responsable del Servei Meteorològic de Catalunya ens va assegurar que van ser unes ratxes de vent –entre les dues i les quatre, eh?, parlo sempre– més fortes de l'habitual. Vostè creu que això és possible? Ell es basa en els registres de l'observatori.

El Sr. Elías Gil Bel

És possible. Jo també li he dit abans, i ho torno a repetir, que, quan fa el vent de la garbinada, crec que no es representa de la mateixa manera allà al peu dels cingles, que a la vila.

El Sr. Pi i Noya

Molt bé. Escolti'm, moltíssimes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Pi. En nom del Grup Mixt, té la paraula el senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Gràcies, senyor Gil, per la seva compareixença i la seva informació. La veritat és que els meus col·legues, aquí, portaveus d'altres grups han fet moltes preguntes i, a més, n'hi han hagut d'altres que coincideixen amb altres compareixences. Però

sí, deixi'm fer-li una pregunta, que no és tant en el tema de l'incendi en concret, sinó dels dies després. És a dir, han passat per aquí, ja, alguns compareixents, i l'altre dia des del nostre Grup de Ciutadans preguntàvem quina relació, quins contactes hi ha hagut, quina tasca s'ha fet, doncs, per intentar que no torni a passar la tragèdia que va succeir i quins treballs s'estan fent.

Jo li volia preguntar quines reunions, quin contacte ha tingut des del Departament de Medi Ambient, des dels ajuntaments... Han fet reunions amb els propietaris? Han demanat opinió? Hi ha hagut algun contacte amb vostè, que és propietari d'una d'aquelles finques?

El Sr. Elías Gil Bel

No sé si ho he entès bé. Em pregunta si...

El Sr. Rivera Díaz

A posteriori de l'incendi...

El Sr. Elías Gil Bel

...ens han fet consultes de, per exemple, de quina seria la nostra opinió perquè no es tornessin a donar aquests casos.

El Sr. Rivera Díaz

Exacte. És a dir, vuit mesos després, i vist que ha estat un incendi tràgic, doncs, creiem que, aquesta comissió..., nosaltres creiem que també s'han de treure conclusions positives, quines coses cal canviar, no?, i especialment als Ports. I, en aquest cas, jo li pregunto..., com que ho va manifestar l'altre dia un càrrec del departament, tècnic, va dir que hi havia hagut contacte amb els propietaris, amb els ajuntaments, amb els alcaldes i que estaven treballant en això, li pregunto: quins contactes hi ha hagut amb aquests propietaris, si és que n'hi ha hagut?

El Sr. Elías Gil Bel

En el meu cas, per a intentar, per exemple, donar llum a una qüestió de prevenció, cap ni un. Jo, de totes formes, tinc lo meu criteri, no?, del que s'hauria de fer, però consulta no n'he tingut cap.

El Sr. Rivera Díaz

Doncs, ja que ho diu..., breu, si pot ser, perquè com que no vam conèixer quin criteri o quina visió té un propietari d'aquella zona respecte a això..., breument.

El Sr. Elías Gil Bel

Jo crec que s'hauria de posar molta importància en la qüestió de controlar l'accessibilitat en aquella zona, que és molt fràgil i que no es pot deixar abandonada d'esta manera. Hi ha hagut dies que han entrat més de cent persones sense cap control. Els que som pagesos i propietaris, nos posen una sèrie de limitacions i unes obligacions molt, molt grosses i una pressió. En canvi, a la gent que ve allà, ni se'ls agafa la filiació, ni se'ls demana que siguin mínimament acurats.

Han deixat allà, en un paratge..., com me dona l'opció, li ho diré. En aquella zona d'allà, nostra, al riu Canaletes, que és un dels llocs on vam aconseguir parar el foc, al mas nostre –el mas de Sotorres–, hi ha una població de crancs autòctons de les més importants d'Europa. Allà, això comporta una certa pressió en les formes que nos imposen de conrear la terra, no?: fitosanitaris, diferents coses. En canvi, en este lloc on se fa barraqisme, han aconseguit fer desaparèixer tots los crancs –tots los crancs. Me resulta molt i molt estrany que a un pobre pagès li posen tota la pressió del món, que no puga fer les seues funcions de pagès, que som tan vells al territori com ho puguen ser els crancs, amb totes les limitacions. En canvi, que sí que puguen vindre cinquanta, setanta, vuitanta persones en un dia, deixant allà escombraries, fumant, fent tot lo que calga allà, sense cap mena de control. Ho trobo fora de lloc, escandalós i, a més a més, me faig preguntes que de moment no trobo la resposta. No ho entenc. No entenc com a determinades pràctiques habituals se'ls fa una pressió i estem sotmesos a una vigilància superdura i, en canvi, allí, que hi haja una llicència tan impune per a què tothom faci lo que li done la gana.

El Sr. Rivera Díaz

I això constata el que vostè diu, senyor Gil, que, l'altre dia, precisament a la primera compareixença, han de canviar amb unes normes estrictes i clares d'accés a..., que és un parc natural i, per tant, el que vostè diu es constata perfectament *in situ* i per una persona que coneix aquell territori, cosa que ja manifestaven alguns grups.

Quant al tema, també..., volem constatar, doncs, el que vostè deia, que no hi ha hagut cap mena de contacte, diguéssim, constructiu, per intentar, vuit mesos després, doncs, a veure què ha succeït, quines actuacions es poden prendre i escoltar sobretot a la gent que està allà, no?, que és la que ha vist en primera instància això, la que té les seves propietats i, per tant, jo crec que la conclusió és que, evidentment, vuit mesos després podem dir que no s'ha escoltat prou o no s'ha pres prou nota o políticament les prioritats han estat unes altres. Però això és una consideració política que no té res a veure amb la seva compareixença.

Li agraeixo molt, senyor Gil, la seva aportació en aquesta comissió i gràcies.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Rivera. Moltes gràcies, senyor Gil, per la seva cooperació...

El Sr. Elías Gil Bel

Gràcies a vostès.

El president

...i la seva participació aquí, en el Parlament de Catalunya.

Suspendrem per cinc minuts –els recordo que queden tres punts de l'ordre del dia– aquesta comissió.

La sessió se suspèn a dos quarts d'una del migdia i es reprèn a dos quarts d'una i tretze minuts.

El president

Reprenem la sessió de la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi d'Horta de Sant Joan.

Compareixença

de Jordi Giné (tram. 357-00378/08)

El cinquè punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Jordi Giné, veí d'Horta de Sant Joan, que demanaria que s'incorporés al si de la comissió.

(Pausa.)

Bon dia, senyor Giné. Segui, si us plau. Benvingut a la comissió i al Parlament de Catalunya.

El Sr. Jordi Giné Masdeu (veí d'Horta de Sant Joan)

Moltes gràcies.

El president

Li dono les gràcies per la seva compareixença aquí i li demano que se senti vostè perfectament còmode en aquesta comissió.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Ho intentarem.

El president

Segur que sí.

El procediment del debat és que els grups parlamentaris disposen d'un temps de cinc minuts per establir un diàleg amb vostè –cinc minuts cada grup. Vostè també disposa d'aquest temps i, per tant, el diàleg es tracta que sigui el més fluid possible. Comencem, per tant, sense més preàmbuls.

Senyor Turull, en nom del Grup de Convergència i Unió, té la paraula.

El Sr. Turull i Negre

Sí, moltes gràcies. Moltes gràcies, senyor Giné, per voler comparèixer aquí. Vostè compareix com a veí d'Horta, nosaltres li ho agraïm moltíssim. Aquesta és una comissió que intenta, doncs, treure l'entrellat d'uns tràgics successos. Sàpiga que vostè..., ho dic per alguna intervenció que hi ha hagut en alguna altra declaració per part d'algun intervingent d'aquests grups mentre hi havia algun veí, a vostè no li farem ni cap examen de cita i coneixements tècnics, ni de bombers, ni de comandament, ni de res de tot això. Vostè està aquí en qualitat de veí i ens interessa molt conèixer veïns que van ser directament testimonis d'aquests tràgics succes-

sos, doncs, que ens puguin explicar què és el que van veure i com ho van viure.

Vostè, ens consta que és de les primeres persones que veu l'inici del foc...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, efectivament, sobre les nou de la nit vaig veure que sortia una mica de fum per darrere el pinar, vam trucar al 112 i, a partir d'aquí, insistint un mica... De primer moment, el 112 no se situaven on estàvem ni res, però, doncs, llavors, van posar tècnics a la disposició, van mirar els mapes, i llavors ja van saber on estava el punt del foc. Els vaig indicar que al mas de Pixantó estava el foc, sobretot que anessin a mas de Pixantó, que era important, i que estava dins el parc natural, que s'estava pegant foc.

El Sr. Turull i Negre

Vostè, al 112, els va dir que sobretot anessin al mas de Pixantó...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, sobretot al mas de Pixantó.

El Sr. Turull i Negre

...que és on hi havia...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

que és on estava el foc. O sigui, és que... Clar, són zones muntanyoses, l'orografia és molt variable, llavors, clar, des de lluny te pot semblar que és en un lloc, el foc, i, en canvi, és en un altre, i si agafes el camí adequat, s'arriba més ràpidament al lloc. Vaig dir: «Sobretot, deixeu-vos guiar i que us portin al mas de Pixantó, que és el lloc on està el focus.»

El Sr. Turull i Negre

I vostè va ser la persona que es va trobar dos excursionistes que, quan vostè...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí. Sobre un quart d'hora després, em vaig trobar dos persones que venien de la direcció on estava el foc. Vaig preguntar on anaven, van dir que, doncs, ells volien fer el riu i passarien uns dies d'excursió pels Ports. Vaig dir que no era el moment d'anar per aquelles finques, allò eren finques privades i els propietaris no volien que hi hagués gent allí, en aquelles hores, perquè no era correcte. I ells insistien, de totes maneres, d'anar-hi. Els vaig dir que anessin en compte que, a més a més, hi havia foc. Diu: «Sí, nosaltres ja ho sabem, hem trucat al 112; nosaltres mateixos hem trucat al 112.» Dic: «Oh, és que jo també hi he trucat.» Dic: «I si em podeu dir d'on veniu...» Diu: «Nosaltres venim del poble. –Vostès del poble no poden venir, que jo acabo d'arribar del poble ara mateix i no els he trobat pel camí.» Dic: «Lo millor que podeu fer és agafar els *andantes*, marxar per aquesta drecera, perquè en cinc minuts arribaran els Mossos d'Esquadra, i per mi..., si a mi em sembla que

teniu alguna cosa de participació amb el foc, els altres ne poden tindre més idea encara. Per tant, desapareixeu de la zona i marxeu.»

El Sr. Turull i Negre

Després, vostè això ho va posar en coneixement dels Mossos d'Esquadra?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, acte seguit, a l'arribar el comandament, van prendre les dades de la gent que sortien de dins de la zona, van preguntar si hi havia ningú més, si havia quedat ningú més a dins de la zona. Dic: «Home» –dic– «els Ports són grans, però en aquella zona hi han dos persones, no sé en aquests moments si han sortit o no han sortit, però hi havien dos nois joves amb un gos, que precisament venien de la zona on havia començat el foc.» Dic: «Ara, jo, si han sortit, no ho sé, però sobretot tingueu en compte que hi havien dos persones que venien d'aquella zona i poden estar a dins o poden estar a fora, però anaven dos persones i un gos.»

El Sr. Turull i Negre

I vostè, als agents rurals, els ho va posar en coneixement, això?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Als agents rurals... Jo ho vaig posar en coneixement de tothom que va estar a l'abast. Jo vaig estar, aquella nit, de les deu de la nit fins a les cinc de la matinada, cinc menys quart..., vaig estar junt al comandament, que no ens deixaven passar, perquè hi havien veïns del poble a dins del foc, sabia que estaven a dins el..., havien sigut els primers d'arribar, estaven dintre i, la veritat, me'n tenien molt, de preocupat, i veure l'evolució del foc, no? I fins que ells no van sortir, jo no vaig marxar; quan ells van sortir, vaig quedar-me tranquil, eren nois joves i, la veritat, te preocupa. I, llavors, m'hi vaig quedar mitja hora i me'n vaig anar cap a casa, fins a les vuit del dematí, que vaig tornar una altra vegada allà. No podíem mirar res, ens n'anàvem a un mirador que hi ha –anant al Port, hi ha un mirador–, i d'allí podies veure tot el foc o el procés tal com anava.

El Sr. Turull i Negre

Com estava el foc al..., vostè, quan va anar-hi al dematí?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Bé, jo a la nit... Quan?

El Sr. Turull i Negre

Al dematí. Al dematí, a l'endemà.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Bé, l'endemà al dematí, al foc s'hi havia fet una tasca molt maca per la nit, vull dir, es veia molt de bé, el foc, al dematí; se veien punts, que durant el dematí no es van controlar del tot. O sigui, jo no crec que diguessin, en

tot moment, que el foc estigués controlat, podia estar en procés d'estar controlat, perquè, doncs, hi havien focus de foc a la part baixa. Si la part alta està apagada i a la part baixa hi ha focus de foc, és que, doncs..., vull dir, estaven treballant en ell i suposo que la intenció que hi havia era, al dematí, poder-lo apagar, perquè amb les previsions que hi havien de les fortes ratxes de vents que havien d'entrar per la tarda, no hi havia cap més solució.

El Sr. Turull i Negre

O sigui, era normal que es regressin fortes ratxes de..., i esperable que es gressin ratxes de fort vent...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Bé, els mitjans de comunicació, tres dies abans, ja ho deien, que venien vents molt forts del sud, del desert, i que podien arribar a ratxes de vuitanta, noranta quilòmetres per hora.

El Sr. Turull i Negre

Això ho deien tres dies abans del foc, vostè...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, sí, més o menys la televisió... No em feu dir tres dies ni dos dies, però se va dir i se va dir més d'una vegada.

El Sr. Turull i Negre

I allà als Ports, i vostè que ho coneix perfectament, que els mesos de juliol i agost, que cap a les dotze del migdia, onze del migdia, es comenci a girar vent, això és una cosa habitual?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Bé, la garbinada per les tardes, per regla general, gràcies a Déu, entra. I fa aire i, efectivament, és fresquet; si et banyes, tens fresca, no és d'allò... I bufa totes les tardes, sobretot a lo que és la falda mateixa de la muntanya, perquè, al agitar-se la garbinada, allí se nota molt més l'aire de la garbinada. Però no les fortes ratxes de vent d'aquell dia, eh? Per norma, no són tan fortes. Aquell dia, per la tarda...

El Sr. Turull i Negre

A la tarda, a quina hora? Quan es refereix a la tarda, de quina hora estem parlant?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Per mi, a les tres de la tarda ja va començar, perquè al poble va començar a vindre fum i cendra a les tres de la tarda. Jo vaig anar a dinar, possiblement, que era..., sobre la una i mitja, les dos, ens en vam anar a dinar, i a les tres vam veure que sortia fum i vam tornar una altra vegada cap al foc, no?

El Sr. Turull i Negre

Però les ratxes més fortes de vent eren a les tres de la tarda o eren a...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

No, eren fortes. Durant la tarda van ser molt fortes, però, al tard, que va fer una mica d'aigua, però que no va ser res, per desgràcia...

El Sr. Turull i Negre

A les set de la tarda o així.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

...doncs, llavors, van ser més fortes; però fortes de veritat, eh?

El Sr. Turull i Negre

Vostè, durant el matí, abans d'anar a dinar, que diu que va estar...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí.

El Sr. Turull i Negre

...al mirador aquest, que és el mirador dels Ports, aquell que es veu...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, on hi ha el mirador, que es diu...

El Sr. Turull i Negre

...dels Ports, que es veu tot el...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí.

El Sr. Turull i Negre

Vostè, en aquell moment, fins al migdia, fins abans que se n'anés a dinar, va veure molta activitat, sobretot de mitjans aeris remullant o, en canvi, va veure que la cosa estava...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Mitjans aeris, pel dematí n'hi van haver, i, pocs o molts, n'hi van haver. Jo, si són molts o pocs, no ho puc jutjar, no sóc un tècnic ni sóc res. Que hi havien, doncs, cap al migdia, vehicles parats? Sí. Però, bé, jo suposo que un moment o altre deuen parar. Jo el que va passar... Jo, si era normal o no era normal, no ho sé, però que, a l'hora..., allà a les quatre de la tarda..., i potser se'n van aixecar dos de medis d'aire que van ser els que van treure..., sobre les quatre de la tarda van anar a dins el foc, que des de dalt el mirador ho miràvem i vam dir: «Això és impossible, aquest pilot està boig», perquè entrava a dins el foc i no sabíem què és lo que feia. I sortien, i a gent que mirava amb prismàtics els semblava que portaven gent penjada als esquís, que sortien de dins el foc. Va fer dos viatges, el tercer ja no el va poder fer.

El Sr. Turull i Negre

Doncs, res més. Moltes gràcies, eh?, senyor Giné.

El president

Gràcies, senyor Turull. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Sí. Moltes gràcies, senyor president. No, en qualsevol cas, més que una pregunta, reafirmar-nos una mica en el que ha dit vostè. Vostè pensa que els bombers, la primera nit, van fer una molt bona feina, a l'hora d'acotar...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, sí... Sí, perquè el foc... Lo que va ser impressionant d'aquest foc va ser que, amb un quart d'hora, va prendre una virulència impressionant; a la nit, ja, eh? Vull dir, va ser vist i no vist. Jo he vist focs, he anat a apagar focs i la virulència del foc d'aquell dia, amb un quart d'hora, és que era abismal. I sobre les deu de la nit, allò era un infern –era un infern.

El Sr. Pérez Ibáñez

Vostè comentava també, a la seva intervenció, que, efectivament, la garbinada tots la coneixem, però aquell dia es van produir unes ratxes de vents que tampoc eren molt normals.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

No eren normals, eh? Per mi, no eren normals, perquè... I la gent que ho estava mirant, que hi havien molts veïns del poble, que durant tots els dies que va durar el foc estàvem allí, gairebé nit i dia; molt, lo vam viure.

El Sr. Pérez Ibáñez

I, segurament, aquestes ratxes de vent i també la vegetació que hi havia en aquella zona van dificultar...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

La vegetació és un altre problema. És parc natural dels Ports. Jo no sé què fa que estigui com està, perquè, si estigués net el sotabosc, s'hauria pogut evitar molta cosa.

El Sr. Pérez Ibáñez

Segurament...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Jo crec que s'ha de prendre molta cura amb la neteja. A qui correspon? No ho sé. Però lo que sí puc dir és que, si els propietaris de les finques, per fer un eternut, hem de demanar permís o qualsevol història, doncs, potser netejar correspon als que donen los permisos i no cal fer tanta burocràcia..., no ho sé. Aquest és un dels problemes que hi han. O que ens diguin les responsabilitats de cadascun i les tasques que ha de fer cadascú. Jo crec que això fóra molt important per evitar aquests casos.

El Sr. Pérez Ibáñez

Sí, sí. En qualsevol cas, hi insisteixo, eh?, la situació de la vegetació que hi havia, en aquell moment, als Ports...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, home... Allò és pólvora.

El Sr. Pérez Ibáñez

...el vent que hi havia va provocar una situació molt complicada de feina, segurament, per al servei dels bombers.

Res més, senyor Jordi Giné. Moltíssimes gràcies per la seva compareixença.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Molt bé, a vosaltres.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patricia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Gràcies, senyor Giné, per estar avui, aquí, i donar-nos, doncs, la seva vivència com a veí d'Horta, dels dies 20 i 21 del foc.

Vostè ens deia que realment va ser un foc molt virulent, sobretot, doncs, en determinades hores, a la nit i...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Al moment de començar ja va ser virulent.

La Sra. Gomà i Pons

En tot cas, la seva percepció respecte dels bombers i les persones que estaven allí treballant per extingir el foc..., en algun moment li va semblar que no fossin suficients, que no estiguessin prou amatents a la seva feina ni prou dedicades i entregades a aquesta feina?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Jo, en un principi, el que podria dir és que no es va parar, en cap moment, a portar efectius; hi havia molts efectius de bombers –molts–, però, bé, estaven dins del foc, devien fer la seva tasca.

Que la climatologia no va acompanyar? D'acord. Però, que nosaltres vèiem que la part de dalt estava apagada i per la banda baixa hi havien revifades durant tot el dematí, anava revifant, revifant... Però, bé, nosaltres no som tècnics ni estàvem dins el foc. És que el foc..., sap com està el foc el que el viu, lo que està a dins. I té uns canvis..., i aquests dies, sobretot, tenia uns canvis..., però inimaginables.

La Sra. Gomà i Pons

En tot cas, aquestes revifades i el foc a baix el que demostren és que el foc no estava controlat i, evidentment, no marxaven els bombers, sinó que es quedaven...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Hi estaven perquè no estava... Si estaven els bombers, vol dir alguna cosa, que no estava..., o sigui, estava en procés de controlar, però que el foc no tenia les virulències de la nit abans, durant el matí, i tant de bo. I les de la tarda van ser..., allò, les virulències de la tarda van ser també..., però impensables.

La Sra. Gomà i Pons

Extraordinàries.

Vostè creu que aquesta virulència de la tarda es pot deure a aquestes fortes ratxes de vent que va haver-hi?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí es pot...?

La Sra. Gomà i Pons

Sí. Si el canvi del foc, en el sentit que va ser molt virulent a partir de les dues del migdia o tres de la tarda, es pot deure..., una de les causes probables és que això fos degut al fet que hi hagués unes fortes ratxes de vent?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Clar, clar. Són professionals, els que hi havien, no se'ls podia escapar de cap manera..., o sigui, hi van col·laborar una sèrie de circumstàncies.

La Sra. Gomà i Pons

Vostè recorda quan va començar a arribar la cendra al municipi? El fum i la cendra?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, sobre les tres menys quart, les tres de la tarda.

La Sra. Gomà i Pons

És l'hora que va començar a bufar el vent, que va arribar, doncs...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí. Llavors, bufava vent, perquè no hauria arribat la cendra ni el fum a dins el poble. Que nosaltres havíem vingut, feia una hora escassa, i estàvem dinant amb el balcó obert i veiem passar..., vam veure que s'enfosquia: «Què passa? Què passa?» Sortim al carrer i veiem una cosa inesperada. I vam córrer cap al foc una altra vegada a veure què és lo que passava.

La Sra. Gomà i Pons

Vostè qualificaria la situació que es va viure allí, per part sobretot dels cossos de bombers, com una situació relaxada i controlada? O estaven en tensió, doncs, en diversos fronts, intentant apagar el foc?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Tensió, n'hi havia, i que estiguessin a dins el front apagant foc, segur que hi estaven, però tingueu en compte que, des del mirador que estàvem nosaltres, no es pot

veure la gent que es belluga dins el pinar; a més, hi havia molt de foc, hi havia molt de fum i hi han los pins entremig, quan no hi ha el foc i el fum, no pots testificar una cosa que no has verificat; no es pot dir re, de fora.

La Sra. Gomà i Pons

Molt bé. Moltes gràcies, res més i agrair-li, novament, la seva compareixença avui, aquí, al Parlament.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Gràcies.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies. Moltes gràcies, senyor Giné, per estar aquí. Li demano que es trobi tranquil...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, sí.

El Sr. Luna i Vivas

...que no hi ha cap problema, en absolut; sap molt bé per què li ho dic.

Referent a això, jo la primera pregunta que voldria fer a vostè és que vostè, a les 21 hores, va veure el foc que sortia de mas de Pixantó...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

No. Dos brisques de fum; dos brisquetes de fum com si hi hagués una persona fumant una cigarreta darrere un banc, allò que surt una miqueta de fum. Això és lo que es veia.

El Sr. Luna i Vivas

I vostè, aleshores, truca al 112 i els fica en avís i, al dia següent, amb Mossos d'Esquadra. Vostè en cap moment va parlar amb els agents...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

No, no, vaig parlar amb el 112, no amb els Mossos d'Esquadra; amb el 112 i bombers que hi havien darrere el 112, que van cridar al Cos de Bombers, que tenen tècnics de bombers, i sobre el mapa per poder situar-se on estava el foc.

El Sr. Luna i Vivas

A vostè el van cridar després, per testificar o alguna cosa?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí. Jo, el dia...

El Sr. Luna i Vivas

Quin dia?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

...vejam, el dia 22, sobre lo migdia em van cridar a testificar els Mossos d'Esquadra.

El Sr. Luna i Vivas

El dia 22. O sigui, abans del dia 24, en què el conseller diu que havia sigut un llamp.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí.

El Sr. Luna i Vivas

Molt bé. Una altra de les preguntes que jo li volia fer a vostè. Anem a veure. Referent al vent. Quan bufa més, el vent, al migdia –al migdia–, vull dir a les dos o a les tres de la tarda, o a les set de la tarda quan comença a caure l'aigua.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

A les set de la tarda potser va fer les bufades més fortes.

El Sr. Luna i Vivas

Més fortes.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Però no era suau lo de les tres de la tarda, eh? No era un vent normal tampoc.

El Sr. Luna i Vivas

Però a les set era el que més.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, lo més fort era.

El Sr. Luna i Vivas

I allí és normal que realment aquest vent se doni; o sigui, és una cosa habitual, no? No va ser extraordinari.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Extraordinari, va ser extraordinari.

El Sr. Luna i Vivas

D'acord. En aquest cas concret?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, sí.

El Sr. Luna i Vivas

D'acord. L'altra pregunta que nosaltres li volíem fer a vostè és referent al tema de..., vostè, el dia 21 al dematí –21 al dematí–..., el foc estava controlat? Va veure que estigués controlat? Les notícies van dir que estava controlat.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

No estava per les notícies perquè estava pendent del foc i estàvem al mirador mirant el foc. I crec que controlat, controlat, no sé si es deia, que estava regulat o el que fos, però controlat..., si tenien los mitjans a dintre no hi podia estar.

El Sr. Luna i Vivas

Vostè, les notícies aquestes, que diu que tres dies abans estaven donant els comunicats meteorològics que hi havia forts vents, les va sentir per la televisió?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Jo ho vaig sentir per la televisió, per TV3 –per TV3 ho vaig sentir.

El Sr. Luna i Vivas

Ho va sentir per TV3, d'acord.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Tots los matins, esmorzant, m'agrada mirar..., escoltar el Cuní i...

El Sr. Luna i Vivas

Molt bé. I jo a la pròxima pregunta li dic: no li dic els efectius que hi havia, li dic la coordinació; va ser la correcta? Vostè pensa que la coordinació que es va fer entre bombers –comandaments de bombers, no efectius que ja ha quedat clar que sí– va ser la correcta? Amb el seu criteri personal, que jo sé que no és un expert ni...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

No puc jutjar-ho –no puc jutjar-ho–, perquè... Jo crec una altra cosa, i és que aquí es va fer una gran tasca –els Mossos d'Esquadra s'ha demostrat que van fer una gran tasca–, van seguir el procés, s'ha seguit i s'ha arribat al final. Si la classe política no hagués corregut i hagués seguit la mateixa pausa, ara no estaríem aquí.

El Sr. Luna i Vivas

Vostè m'està dient a mi que va haver-hi una precipitació política a donar la notícia.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Per mi, sí, pel que sigui; no ho sé, però..., i això, clar, mos danya la imatge als uns i als altres, als del poble i a fora, és molt dur.

El Sr. Luna i Vivas

D'acord. Doncs, moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Daniel Pi.

El Sr. Pi i Noya

Moltes gràcies, senyor president. Jo amb les explicacions que vostè ens ha donat fins ara em dono absolutament per satisfet. Només reiterar..., oi que vostè ha dit una frase? Diu: «De fet, són els que estan al foc els que saben com està funcionant.» Ha dit això, eh que sí?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Total.

El Sr. Pi i Noya

Moltíssimes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Pi. En nom del Grup Mixt, el senyor Albert Rivera té la paraula.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Només una pregunta entorn d'això que deia dels Mossos d'Esquadra. Quan el van cridar els Mossos, quines preguntes li van formular? o sigui, era per saber quan havia començat el foc?, què havia vist vostè?, si havia vist algú?

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Els Mossos, és molt senzill, em van cridar perquè jo vaig declarar als Mossos que havia vist dos persones que venien de la direcció del lloc on havia començat el foc.

El Sr. Rivera Díaz

És a dir, el dia 22, els Mossos ja saben, vostè els ho diu, que hi havia dues persones que venien...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

El mateix dia 20 ho saben.

El Sr. Rivera Díaz

El mateix dia.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Clar, però llavors van vindre... Lo que passa que ho saben uns mossos, en acabat passa el procés que passi, suposo que hi ha un seguiment..., no ho conec, ho desconec, però té un procés.

El Sr. Rivera Díaz

Jo no li pregunto el procés, li pregunto que vostè, que és el que ho va viure, va explicar als Mossos que havia vist dues persones que sortien el dia 22.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí, però no em vaig cansar de dir-ho en tota la nit, tant als Mossos com a la gent que hi havia allí, perquè a mi allò de trobar dos persones a dintre, sincerament, no em va agradar.

El Sr. Rivera Díaz

La va encertar vostè, si em permet l'expressió. Vull dir que tenia tota la raó del món per estar preocupat per aquesta qüestió, el que passa que els Mossos ho sabien i...

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Preocupat n'estava molt, per dos coses: perquè podien haver estat a dintre i prendre mal i pel que havien pogut arribar a fer.

El Sr. Rivera Díaz

Era només això. Per tant, constatar que els Mossos saben de vostè, de la seva declaració, que ha vist dues persones, abans, lògicament, del dia 24.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Sí. I llavors, el dia 24, em van cridar a declarar els forestals.

El Sr. Rivera Díaz

Molt bé. Bé, simplement, al marge de les seves declaracions, sí que, des del nostre punt de vista, això constata, evidentment, que la conselleria d'Interior ja estava treballant en una línia d'investigació determinada, estava preguntant i en tenia coneixement, i una altra conselleria treballava en una altra línia.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Rivera. Senyor Giné, li dono les gràcies en nom del Parlament de Catalunya i d'aquesta comissió, tant per la seva disponibilitat com per la seva responsabilitat i el seu civisme.

Com vostè és l'últim dels veïns d'Horta de Sant Joan que avui ens acompanyen i han declarat aquí, a tots vostès, veïns, els agraim el seu esforç i la seva ciutadania.

El Sr. Jordi Giné Masdeu

Nosaltres també a vostès per haver col·laborat entre uns i els altres a apagar el foc i a fer tot lo possible.

El president

Moltes gràcies.

Compareixença

de Fèlix González, cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre (tram. 357-00384/08)

El sisè punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Fèlix González, inspector en cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre, que demano que es pugui incorporar a la comissió, si us plau.

(Pausa.)

Senyor González, bon dia. Segui, si us plau. Benvingut. (*Veus de fons.*) Sí, endavant, pot col·locar-lo. Gràcies per la seva compareixença. Ara li explicaré el procediment de debat d'aquesta comissió.

(*Pausa. Veus de fons.*) Sí que pot ser. El que passa, que no teníem previst... Ahir, per exemple, vam estar... Quan tardem a posar la pantalla?

(*Pausa. Veus de fons.*) El que passa, que hauríem de saber, com ahir, amb antelació, qui ha de necessitar les imatges de l'ordinador.

(*Pausa.*)

Farem una informal suspensió d'un minut o dos minuts, eh?

(*Pausa llarga.*)

Reprenem la sessió.

Senyor González... Està preparat? (*Pausa.*) Sí? (*Pausa.*) Molt bé. Li he donat ja la benvinguda en nom del Parlament i de la comissió en aquesta compareixença.

El procediment: vostè disposa d'un temps, per fer una exposició inicial de la seva intervenció, de fins a deu minuts. Després intervindran ja els grups, que disposen de cinc minuts per formular-li les preguntes que creguin convenients. Vostè disposa del mateix temps per establir aquest diàleg bilateral, el més àgil i fluid que sigui possible. Té vostè la paraula.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre (Sr. Fèlix González Redondo)

Bé, moltes gràcies. Bon dia, disculpeu el retard. Senyors diputats, senyores diputades, president, comparec davant de vostès amb una doble condició, com a coautor de l'informe sobre l'incendi forestal d'Horta de Sant Joan i com a cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre.

(*L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.*)

En les dates en què es desenvolupen els fets que investiga aquesta comissió, és a dir, l'accident, em trobo de vacances i les funcions de cap de regió són assumides pel cap de la Regió d'Emergències de Tarragona, senyor Agustí Gatell. Això explica el fet que fos ell qui, atenent el possible potencial de l'incendi, es desplaçà a Horta de Sant Joan la nit del dia 20 de juliol.

El dia 21, de forma casual, per una trucada del cap d'Àrea de Medi Natural dels Serveis Territorials de les Terres de l'Ebre, m'assabento que ha passat alguna cosa greu a Horta, parlo amb la cap d'Àrea de Prevenció i Gestió de les Terres de l'Ebre i em confirma que està a la sala, que no tenen dades concretes i que han derivat cap a Horta el subinspector de la Unitat de Gestió i el de la Unitat Territorial, que havien sortit amb dos vehicles, un d'ells el vehicle 70090, a fer unes gestions pel territori amb la intenció d'apropar-se posteriorment a l'incendi. Més tard, em confirmarà que Agustí Gatell i ella es dirigiren cap a Horta.

Faig diferents trucades i m'informen que hi ha dos morts; informació que, posteriorment, m'amplia el subinspector de la unitat tècnica GRAF adscrit a la regió, que em confirmarà quatre morts al voltant de les 19 hores.

A la nit parlo amb Agustí Gatell i amb la directora general, senyora Olga Lanau, i els comunico la meua intenció d'incorporar-me a l'incendi el dia següent. La cap d'Àrea de Prevenció i Gestió m'indicarà posteriorment que em recollirà un vehicle de la Regió d'Emergències Metropolitana Nord, amb un conductor, a les 7 hores del matí al Cencat, a Tarragona.

El dia 22 em desplaço a Horta, al CCA, des d'on realitzo les tasques pròpies del cap de grup d'intervenció, es a dir, coordinador del CCA d'acord amb el pla Infocat.

Fins aquí la situació prèvia personal pel que fa a l'incendi, que volia que coneguessin vostès de primera mà.

Respecte de l'informe, el dia 29 de juliol, en una reunió a la direcció general, la directora m'encarrega la realització de l'informe sobre l'incendi d'Horta de Sant Joan. Accepto l'encàrrec per dos motius: primer, perquè sóc el cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre; segon, pel fet de no haver estat en el dispositiu de l'extinció dels dies 20 i 21 de juliol. Demano la col·laboració de l'inspector Joan Rovira, aleshores cap de la Regió d'Emergències Metropolitana Nord; col·laboració que ell accepta. En aquesta reunió es proposa com a termini per a la realització de l'informe el 15 d'agost; termini que es manifestarà insuficient. L'informe es conclou el 2 de setembre de 2009.

Per a la realització de l'informe es disposa o es recull la següent documentació i dades: arxius de veu; es faciliten els arxius de veu –se'ns faciliten– de les comunicacions entre les 14 i les 18 hores enregistrades a la Sala Central de Bombers, un total de 1.543 arxius, la transcripció de les quals és realitzada per una persona que col·labora amb nosaltres durant una setmana aproximadament. Més tard es disposarà de vuitanta-un arxius de veu de la Sala de Control de la Regió de Lleida, dels quals l'informe no incorpora transcripcions perquè no es van fer. Les posicions de vehicles i portàtils; base de dades del Sistema d'Informació Geogràfica del dia 21 del VII, que juntament amb l'aplicació SIG Bombers, eh?, del Sistema d'Informació Geogràfica, permet visualitzar la posició minut a minut dels vehicles i els portàtils amb posicionament GPS durant el dia.

Com a tercera aportació, les imatges. A més de les càmeres de les unitats GRAF de Barcelona i de Lleida, es fa un recull d'imatges que són facilitades pel personal del dispositiu, operadors de vols, veïns, etcètera, que superen els tres mil arxius, dels quals es fa una primera selecció i la selecció definitiva de cent setanta imatges i disset vídeos, que estan incorporats a l'informe.

El quart element per fer l'informe és la reconstrucció de línies. Els dies 31 de juliol, 3 i 5 d'agost es realitza la reconstrucció de les línies d'aigua i línies de defensa sobre el terreny, amb personal de les línies que participa de forma voluntària en les reconstruccions, que

permet concretar zones amb dificultats, punts calents, derivacions, etcètera.

El cinquè punt són les actes de declaracions. Es demana la realització voluntària d'una acta de declaració al personal que va formar part del dispositiu d'extinció, assistències que es van realitzar, sales i comandaments del dia 21. Es reben seixanta actes fins al 14 d'agost, catorze més fins al 31 d'agost i vint-i-cinc més amb posterioritat al tancament de l'informe. S'utilitza un document base en format Word, que recull les dades bàsiques d'identificació i deixa la resta del document en blanc per a l'aportació individual que es vulgui fer, generalment constitueix un relat personal de l'experiència viscuda.

Per últim hi ha les dades del Despatx. Es treballen les dades del programa Despatx que es van imprimir el dia 22 de juliol, que, com he dit anteriorment, em vaig desplaçar a l'incendi.

Els tres primers elements constitueixen el que nosaltres anomenem una «caixa negra», neutra i objectiva del que va succeir al llarg del temps analitzat. Amb aquesta documentació es realitza una reconstrucció cronològica del treball de les línies, la progressió, les comunicacions, les preses de decisió, les accions, i hi incorpora les imatges que hem pogut obtenir per les aportacions que ens han fet i de la dinàmica de comandament realitzada.

L'estructura final de l'informe, del qual vostès disposen d'una còpia, té quatre apartats bàsics, que són: la introducció, l'informe general, l'informe específic dels atrapaments i unes conclusions, i tot un seguit d'annexos que el que pretenen és facilitar tota la informació que ens ha permès, complementàriament, realitzar aquest informe i que pugui facilitar-ne la comprensió.

Cal esmentar que aquesta informació, fruit del treball de recollida i anàlisi de la informació durant un mes i alguns dies, no es troba mai a disposició dels bombers ni dels comandaments en el moment del servei. Durant el servei, les dades són les informacions que reben i les observacions que fan en temps real, les quals els permeten prendre decisions segons el coneixement i l'experiència pròpia en el seu àmbit de responsabilitat respectiva.

El dia 21 ens trobem davant d'un incendi no excessivament gran –seixanta-una hectàrees–, en el qual l'estratègia d'extinció –acotar l'incendi per evitar que s'obris a altres valls, amorrent-lo contra la cinglera– i la metodologia de maniobres per assolir els objectius marcats –línies d'aigua, línies de defensa, eines manuals, suport de mitjans aeris– són les adequades. L'orografia de la zona, el tipus de vegetació, la manca o deficient gestió forestal i d'infraestructures de penetració i accés, etcètera, juntament amb la forma de propagació de l'incendi, fan que el perímetre sigui molt irregular i inconnex i que les instal·lacions presentin problemes de rendiment hidràulic per la llargada i desnivell, que van alentir la seva propagació.

Però seran tres aspectes clau els que determinaran les condicions que varen possibilitar l'accident: a) les ratxes de vent erràtiques i puntualment fortes que es pro-

dueixen, no recollides de forma completa a la previsió, que, juntament amb els nuclis de tempesta propers i la interacció amb l'orografia de la zona, varen potenciar l'efecte del contravent i generar fortes turbulències; b) l'aturada de mitjans aeris per la degradació de les condicions meteorològiques, que va comportar l'aturada de les maniobres aèries sobre la zona de l'incendi per raons de seguretat, amb efectes sobre el suport al treball de les línies en les parts altes i sobre la capacitat de visió aèria de l'incendi; c) les reproduccions, les més importants de les quals es generen en vint-i-cinc minuts a les parts baixes de les línies; neixen amb una virulència i intensitat elevadíssimes, llancen focus secundaris i se situen fora de la capacitat d'extinció.

La reproducció C –la primera de les imatges de què disposem– és a les 15.09; evoluciona cap a l'oest, seguint el barranc de Covards fins a propagar-se per la part exterior del flanc dret, direcció a Horta, i afecta la major part del dispositiu d'aquest sector. La reproducció B –la primera de les imatges, de les 15.25– presenta un eix de propagació del sud-est cap al nord-oest també en direcció a Horta; centrà l'atenció dels comandaments i dels mitjans aeris que s'han enlairat a les 15.22, afectarà dotacions, veïns i personal d'obres de la carretera. La reproducció D, que inicialment seguirà el mateix de la propagació..., vent general, evoluciona cap al cingle fins a situar-se en la zona de contravent i efectua les carreres que, juntament amb les generades per una zona verda interior, produirà l'atrapament mortal del GRAF Lleida.

Sense aquestes condicions no s'hauria produït l'atrapament. No obstant, un cop que es donen, hi ha una situació més que condiciona la limitada capacitat de resposta i la supervisió aèria que resta; es tracta de les maniobres de rescat de les BRIF. Aquesta és una situació operativa no prevista i sobtada, que concentra l'atenció dels mitjans aeris que hi havia enlairats, que han d'efectuar maniobres arriscadíssimes per a la seva evacuació i que generen intranquil·litat en les dotacions de la zona. Les nostres unitats GRAF, les tres, realitzen zona segura i l'efectuen de forma similar en zona negra, cremada de superfície, que reforcen eliminant combustible arbori a certa distància del perímetre verd.

La diferència amb GRAF Lleida és la situació. És un emplaçament, on treballen i on decideixen fer la zona segura, que té per la part interior una zona verda que serà determinant en l'atrapament mortal. L'eliminació del combustible arbori el realitzen preveient una carrera entre la seva posició i el cingle. És evident que no esperaven una carrera que els pogués venir des de l'interior, però va ser aquesta, amb una densitat de combustible molt elevada, la que –la seva combustió violenta i incompleta– va generar l'ambient de foc i fum que els va produir la mort.

Avui puc expressar amb coneixement de causa que una part de les conclusions, la que intenta explicar les condicions que van fer possible l'atrapament, és incompleta. Manca una de les condicions fonamentals, la causa bàsica: l'incendi. Sense l'incendi no hi hauria hagut bombers treballant en la seva extinció, no hauríem perdut cinc companys i no tindríem un company ferit de

gravetat. El dia 21 es va produir la major situació de risc generalitzada que s'ha donat a Catalunya. La quasi totalitat del dispositiu d'extinció va haver d'efectuar maniobres d'autoprotecció, realitzar vies d'escapaments a zona segura o generar-les en el lloc.

Caldrà incorporar l'anàlisi i l'avaluació de l'accident en el procés formatiu intern i en la millora i, si escau, la modificació de les intervencions dels bombers en general i dels GRAF en particular, sobretot des de la perspectiva de la seguretat dels mateixos bombers.

El president

Moltes gràcies, senyor González. Passem a la intervenció dels grups parlamentaris amb el procediment que jo li he explicat. En nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula la senyora Elena Ribera.

La Sra. Ribera i Garijo

Gràcies. Bon dia; gràcies per la seva informació i gràcies per estar aquí, entre nosaltres.

Una pregunta prèvia. És evident que, per controlar els focs, sempre s'ha dit que cal prevenir-los, no? M'agradaria que ens digués, els bombers voluntaris d'Horta de Sant Joan, quin tipus de contractació tenen, si és per nou mesos, com era fins fa dos anys, o si des de fa dos anys..., o sigui, l'any passat només se'ls havia contractat per a l'estiu, tres mesos, i quines previsions per a aquest any.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, per la pròpia seva definició, un bomber voluntari és un senyor que participa de forma altruista i col·labora amb el dispositiu que ha organitzat, que s'ha donat a aquest país per fer front i ajudar en l'extinció d'incendis. Per tant, no és un senyor que tingui una contractació laboral.

La Sra. Ribera i Garijo

Però té una col·laboració amb el departament? Em podria concretar el temps de col·laboració?, si el tenen determinat, si compten amb ells. Saben amb quants bombers compten, voluntaris, no? I per quant temps els van tenir l'any passat i aquest any?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, els bombers voluntaris estan permanentment, mentre no es donen de baixa, com a dotació del parc de bombers voluntaris. Una altra cosa és que aquests bombers poden participar en les campanyes d'estiu o en les campanyes forestals, i llavors es presenten i assoleixen un contracte laboral, que és una relació diferent. Són dues relacions diferents.

La Sra. Ribera i Garijo

Independentment de la relació, vostès podien comptar amb aquests efectius per quant de temps, en l'any anterior?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Tot l'any. Nosaltres comptem amb els bombers voluntaris tot l'any.

La Sra. Ribera i Garijo

I els tenen en el parc d'Horta de Sant Joan o estaven destinats a un altre parc?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Estan en el parc d'Horta. Com a bombers voluntaris, estan en el parc d'Horta.

La Sra. Ribera i Garijo

Ens han dit... Ens pot dir quants n'hi han?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

De bombers voluntaris?

La Sra. Ribera i Garijo

Sí.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Al voltant de la vintena. No li ho puc dir exactament, perquè hi ha bombers que són de l'escala activa i de forma nominal se van fent aspirants de la secció activa, que estan en el curs bàsic de bombers voluntaris.

La Sra. Ribera i Garijo

En aquell moment sap quants n'hi han?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Li ho hauria de mirar. No.

La Sra. Ribera i Garijo

Respecte de l'helicòpter..., ens han dit que hi havia un helicòpter que controlava, fins fa un any o així, amb una zona per poder aterrar, efectivament, les hectàrees del Port, que l'any passat ja no hi era. Ens pot dir si és veritat i per què?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, de les dotacions d'helicòpters que s'ubiquen anualment en el territori, els helicòpters bombarders que hi ha s'emplacen de forma general a Reus i a Móra. Llavors, en funció del risc, es desplaça algun altre helicòpter de la resta del territori a les zones que presenten més risc. I per això, de forma eventual i segons el risc que tenen previst, hi havia dies que el parc d'Horta tenia helicòpter.

La Sra. Ribera i Garijo

I en aquests moments, quan es produeix l'incendi, no hi havia un risc previsible ni era una zona vulnerable, el parc dels Ports?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

L'helicòpter que es desplaça a Horta, habitualment s'hi desplaça durant lo dia i torna a la seva base de nit.

La Sra. Ribera i Garijo

I l'any que hi havia l'helicòpter, hem d'entendre que aleshores sí que hi havia risc?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

No. Es fa en funció del risc i es determina des de la Sala Central.

La Sra. Ribera i Garijo

Bé, passant als dies aquests, vostè ha dit que no hi era. Podem saber el motiu per què no estava el dia...?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Ja he dit que estava de vacances –ho he dit. Com vostè sap...

La Sra. Ribera i Garijo

D'acord.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

No, no, vull aclarir una cosa. Com vostè sap, els bombers tenim limitats els nostres drets a fer vacances a l'estiu; només en podem fer una quinzena tots els membres del Cos de Bombers. I de forma normal, a causa del meu càrrec, jo informo de la meva situació de vacances la directora general, el subdirector general operatiu, el delegat del Govern, la directora dels Serveis Territorials, el cap de guàrdia, el cap de sala i tots els caps de parcs de bombers de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre. Tothom està informat de la meva marxa de vacances i de qui em substitueix, perquè, davant de l'activació de qualsevol pla, ha d'haver-hi una persona amb el meu nivell de responsabilitat que pugui respondre.

La Sra. Ribera i Garijo

Qui el substituïa?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

El senyor Agustí Gatell, cap de la Regió d'Emergències de Tarragona.

La Sra. Ribera i Garijo

Aleshores hem d'entendre que, quan llegim en el llistat d'incidències que ens han proporcionat que, per ordre

del cap de regió, s'informava a l'alcalde d'Horta perquè anés al lloc de comandament, s'està referint al...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

El dia 20 s'està referint al senyor Agustí Gatell, que em substituïa.

La Sra. Ribera i Garijo

Bé, passant, doncs, a l'informe, ja que el dia de l'incendi vostè no hi era i no li podem preguntar les coses concretes que vostè va viure. Aquest informe diu que és coparticipat amb el senyor...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Joan Rovira.

La Sra. Ribera i Garijo

En aquell moment quin càrrec tenia?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

El senyor Joan Rovira? Cap de la Regió d'Emergències Metropolitana Nord.

La Sra. Ribera i Garijo

I en aquest moment?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

És el subdirector general operatiu.

La Sra. Ribera i Garijo

Quina part d'autoria de l'informe s'atribueix a vostè mateix personalment?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Ho vam fer conjuntament.

La Sra. Ribera i Garijo

Molt bé. Vostè ens consta que va fer declaracions als Mossos d'Esquadra.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

No, jo no vaig fer declaracions.

La Sra. Ribera i Garijo

No? Sobre el trobament d'objectes en l'àrea?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Jo vaig aportar objectes als Mossos d'Esquadra.

La Sra. Ribera i Garijo

I quins objectes va aportar?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Concretament en una de les reconstruccions, no recordo exactament la data, hi vam trobar la càmera de la unitat GRAF Lleida i, com que ja hi havia decretat el secret del sumari, la vaig posar en un sobre tancat, vam fer l'avís a Mossos d'Esquadra, a la policia judicial, perquè vingués a recollir-la.

La Sra. Ribera i Garijo

Sembla, pel que hem llegit en els diaris, que, posteriorment, les famílies de les víctimes es van traslladar al lloc dels fets i que, revisant la zona, van trobar en un forat, marcat amb unes pedres..., van trobar una manta ignífuga i uns altres objectes que estaven amagats. Vostè com ens pot explicar que, si havien fet una revisió de la zona, si vostè havia portat objectes allí..., com pot ser que hi haguessin objectes amagats en aquella zona i que vostès no els haguessin trobat?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Si no recordo malament, la visita dels familiars va ser anterior al fet que trobéssim la càmera; primera qüestió. Segona qüestió, la zona la va supervisar i la va fotografiar, per fer l'atestat, la policia judicial ja, i són ells qui fan la investigació i qui recullen els objectes que consideren necessaris. I, tercera qüestió, respecte a aquests elements que estaven sota d'una pedra, els hi va posar un bomber, del qual tenim les dades i que, en tot cas, si fos necessari, es podria cridar a declarar. I ho va fer perquè no volés, perquè la manta tèrmica, amb el vent, vola; ja està.

La Sra. Ribera i Garijo

Respecte del dia, ja que vostè té informació quant al foc, el tipus de foc que va haver-hi... Bé, una prèvia, l'estructura en un incendi, quan es gestiona l'emergència, és una estructura, com?, horitzontal, jeràrquica, vertical..., diversos comandaments...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Com diu l'informe, és una estructura jeràrquica.

La Sra. Ribera i Garijo

Amb un comandament responsable?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Amb un comandament responsable, el cap de guàrdia.

La Sra. Ribera i Garijo

Els atrapaments que es van produir eren en un moment que el foc venia de copes i era actiu?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

En el moment que es van produir, se van produir com a conseqüència d'unes reproduccions que en aquell moment era actiu.

La Sra. Ribera i Garijo

I de copes?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

I de copes, en aquell moment, sí. En el moment de les reproduccions, sí. Durant lo matí no era un foc actiu.

La Sra. Ribera i Garijo

Quines instruccions hi ha quan... (*Sona el senyal que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Aca-bo, senyor president. Quines instruccions hi ha per als bombers quan el vent ve de copes i és actiu? S'han de quedar en el lloc o han de marxar perquè no poden, com en aquest cas, estabilitzar el perímetre?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Davant d'un foc actiu, han de marxar.

La Sra. Ribera i Garijo

I qui els ha de donar la instrucció?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Però –perdó– la situació prèvia no era d'un foc actiu.

La Sra. Ribera i Garijo

Bé, en el moment, sí. I qui els dóna la instrucció que marxin? Qui els ha de donar la instrucció?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

La instrucció que marxin? Si hi hagués hagut un foc actiu, el comandament que tingui la millor visió sobre la situació de foc actiu i que pugui ordenar-los cap a on han d'evacuar.

La Sra. Ribera i Garijo

Molt bé, gràcies.

El president

Gràcies, senyora Ribera. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Bé, moltes gràcies, senyor president. Pel que he sentit, vostè en aquell moment va haver de renunciar a les seves vacances.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Sí, vaig suspendre les vacances, sí.

El Sr. Pérez Ibáñez

De la informació que tenim, que vostè ens ha facilitat, jo diria, en l'exhaustiu informe que vostè i el senyor Rovira van realitzar, veiem que el dia 21 els efectius que participen en aquest incendi eren 248 efectius, dels quals cinc eren voluntaris, setanta-quatre mitjans terrestres, vuit bombarders i dotze helicòpters de diferents funcions. Vostè considera que tot aquest volum d'efectius per afrontar un foc de seixanta hectàrees, que era el que teníem el dia 20, és l'adequat?, està ben valorat?, quina és la seva opinió?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, durant el matí, els efectius eren més reduïts i eren proporcionals a les seixanta-una hectàrees que estaven cremant. Hi havia vint-i-tres BRP, quatre bombarders, dos helicòpters de comandaments, quatre avionetes de pala fixa i un Foca. La totalitat dels efectius que es reflecteixen el dia 21 és com a conseqüència de les reproduccions i de l'afectació de les vuit-centes hectàrees que van cremar al llarg del dia 21.

El Sr. Pérez Ibáñez

És a dir, en el moment que..., pel matí eren adequats, els efectius, i després de la revifada es va incrementar aquest nombre d'efectius.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

És correcte.

El Sr. Pérez Ibáñez

Vostè pensa que en algun moment va haver-hi relaxació per part dels comandaments a l'hora d'afrontar aquest foc?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

En absolut. Vull dir, els comandaments van estar en tot moment al seu lloc de treball, fent el punt on estaven tenint la coordinació cada sector, o en el punt de trànsit intercanviant informació i fent les valoracions adequades per mantenir l'estratègia i aconseguir el tancament del perímetre de l'incendi.

El Sr. Pérez Ibáñez

Vostè ha fet una reflexió, fa un moment, que segurament l'únic element que va ser el culpable del que va passar era el foc, i que, per tant, si no hagués existit aquest foc, doncs, segurament tampoc s'haurien produït les fatalitats que es van produir. Durant tot el dia d'avui i ahir, molts testimonis parlen que durant aquest incendi es van produir unes ratxes de vent molt fortes, poc habituals en aquella zona, i que segurament aquestes

ratxes de vent, segurament la realitat del combustible que hi havia en aquella zona van dificultar moltíssim els treballs de vostès i de la resta d'efectius. Vostè comparteix aquesta opinió?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, hi han dos aspectes que dificulten els treballs: el primer és l'orografia de la zona; la tipologia del combustible, que és un combustible tipus 4, que és molt tancat i que fa que en algun moment per avançar les línies hagin de treballar amb eines manuals i amb motoserres i, per tant, que no es pugui fer la progressió com en una zona descampada, eh?, i la tercera, l'avanç de l'incendi de superfície i cremat amb baixa intensitat, com estava al dematí, eh?, que el que fa és un perímetre molt irregular. Això juntament amb el vent, quan va entrar-hi i quan va produir les ratxes de forma erràtica i violenta, va generar que en algun punt calent agafés una reproducció, i algunes d'elles, les dos més violentes que els he passat, que van cap a Horta i centren l'atenció del dispositiu, es generen en punts on prèviament no hi havia cap senyal que hi hagués punt calent o almenys no la tenim identificada en tota l'allau de fotografies que ens han facilitat.

El Sr. Pérez Ibáñez

I una última pregunta, senyor president. Vostè considera que la informació que els va facilitar el servei de meteorologia, diguem-ne, en temps real, en temps directe, els va ajudar a fer la seva feina, era l'adequada, en faltava més...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

En principi, la informació del servei de meteorologia es considera adequada i és la que s'utilitza per poder fer les previsions i les avaluacions de risc que fem i el butlletí de risc que se publica cada dos o tres dies i que ens atansa que pot haver-hi una entrada de sud i que extremem les condicions de seguretat, que és, quan hi ha aquestes condicions, el que fem, extremar les condicions i vetllar amb un major interès per la forma de treballar i per eludir les condicions de risc que pugui haver-hi.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltíssimes gràcies. Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Bon dia; gràcies, senyor González. Miri, nosaltres el que voldríem saber primer, per clarificar una mica, doncs, la complexitat d'aquest incendi, és quines són les funcions que ha de realitzar cada operador en un incendi d'aquestes característiques.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Quan diu «cada operador», a què es refereix?

La Sra. Gomà i Pons

Bé, em refereixo, doncs, als diferents nivells de comandament, quines són les funcions que té encomanades cada càrrec en un incendi?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, en principi –començaré per baix–, quan hi ha un incendi, es defineix el que seria la cua i els flancs, eh?, i es despleguen les unitats. Llavors, des dels vehicles surt la línia, i la línia treballa amb un equip de bombers, d'auxiliars forestals i un comandament, que normalment sol ser un caporal, que té el codi Papa, eh? Qui comanda la línia té el codi Papa –Papa–, de p, eh?, Papa amb el codi del vehicle, d'acord?

Quan hi ha emplaçades un seguit de línies i en funció de l'amplitud de l'incendi, se divideix l'incendi en sectors. Cada sector territorial té un comandament que sol ser un sergent, normalment un cap de parc, que té el codi Echo. Aquí hi havia dos Echo: l'Echo 0 i l'Echo 00, d'acord? Sobre els Echo, eh?, vull dir, en aquest cas, tenim dos comandaments de nivell de responsabilitat territorial de sector.

Quan intervenen mitjans aeris, i sobretot quan intervenen més d'un o dos o tres mitjans aeris, cal establir la figura del coordinador de mitjans aeris, que és un senyor amb codi Hotel 0, que és el senyor que fa com una mica de torre de control d'un aeroport, perquè, vull dir, els mitjans aeris..., s'ha de regular la seva entrada i la sortida, perquè el risc que hi hagi un accident, doncs, s'ha de preveure.

I després, quan hi ha unitats d'especialistes, en aquest cas, el GRAF, hi ha un comandament, que és un membre de la unitat tècnica GRAF, que és el que va analitzant l'incendi, buscant oportunitats de treball i supervisant les condicions de treball i les condicions de risc que poden tenir, d'acord?

Per damunt d'ells, relligant-ho tot, hi ha el cap de guàrdia.

En una estructura més ampliada, pot aparèixer el cap de regió, però, en principi, en l'estructura que tenim aquest dia, està el cap de guàrdia.

La Sra. Gomà i Pons

Cap de guàrdia és Delta 0, el màxim comandament de...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Sí, de l'operatiu.

La Sra. Gomà i Pons

Bé, en tot cas, l'actuació de Delta 0 va ser la correcta i adequada, en aquest incendi?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Nosaltres considerem que sí.

La Sra. Gomà i Pons

Vostè, quan parlava dels motius o dels tres aspectes que incideixen en aquest accident, parlava de ratxes de vent, de l'aturada dels mitjans aeris i de reproduccions en les parts baixes, i hi afegia un quart aspecte, un quart supòsit, doncs, que també genera certs problemes, i està parlant de la maniobra d'operació de rescat de les BRIF. En quin sentit desestabilitza els operatius?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, és que l'explicació s'ha de basar en el desenvolupament cronològic, perquè si no, explicar coses aïllades permet que es desvinculi del treball que fem. A les 2.30, quan torna el coordinador de mitjans aeris, atura els mitjans aeris i allà es troben tots els comandaments. Fan les valoracions sobre la intervenció i es detecta una columna de fum a l'interior, que sembla una reproducció, que en l'informe està identificada com a E.

L'Echo 00, el comandament del sector dret, bàsicament, surt sobre les 14.35 a 14.40 cap al seu lloc, cap al seu emplaçament, on té l'emplaçament de vehicles, i l'Echo 0 surt cap a aquesta columna a revisar-la, eh?, a veure què es troba. En el trajecte, que no són cinc minuts, l'Echo 0 triga de les 14.38 a les 15.03 fins arribar a l'emplaçament –recordem que són camins forestals, que hi ha desnivells i que hi ha recorregut. Quan arriba es troba amb la represa B. Prèviament, l'Echo 00 s'havia trobat, en el seu emplaçament, a les 14.09, que hi ha la represa C, que se'ls tira a sobre, que avisa que ve una represa forta, que han de preparar maniobra d'autoprotecció i que avisa al punt d'emplaçament 2 que el foc els anirà a sobre d'ells, també, que preparin maniobra.

Com han vist abans, hi ha dos carreres que evolucionen –si surt... No surt?– cap a Horta i que concentren l'atenció dels mitjans que hi ha i dels pocs comandaments que queden lliures d'aquestes maniobres o que no estan ancorats per sobre de les maniobres, com seria la unitat de GRAF Lleida, d'acord?, que són Delta 0 i GRAF 06. I aquests el que fan és mirar, fer una valoració de l'incendi, intentar tenir una perspectiva, perquè no tenen mitjans aeris en aquell moment, per veure com afronten la represa que va cap a Horta, les dues represes que van cap a Horta.

Paral·lelament es produeix la represa D, que és la que puja cap a la zona on està GRAF Lleida i GRAF Barcelona.

La Sra. Gomà i Pons

En aquests moments, hi ha la maniobra després d'evacuació de la zona...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

En aquest moment, hi ha la maniobra d'evacuació, eh?, i des del punt de trànsit el comandament, el cap de guàrdia, tres minuts abans, intenta..., o sigui, parla, fa una comunicació amb el coordinador de mitjans aeris demanant-li si pot prendre terra per coordinar, per intentar tenir visió de l'incendi. No li dóna temps a respondre, perquè entra la trucada d'emergència de les BRIF, i els tres helicòpters que estan volant –dos bombarders i el de comandament– el que fan és intentar localitzar la posició d'aquestes persones i entrar a fer l'evacuació. Fan cinc viatges i en treuen disset persones.

La Sra. Gomà i Pons

Bé, i per acabar, l'última qüestió és: quan hi ha unitats d'especialistes, com és el..., els GRAF tenen un cap. Aquest cap de la unitat especialista és el màxim comandament sobre aquesta unitat? És a dir, són en última instància els GRAF que estan en el territori els que prenen la decisió del que cal fer o han d'esperar rebre una ordre, en tot cas, d'un comandament superior? Tenen autonomia sobre ells...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

La responsabilitat de la decisió és del cap de la unitat que tingui la major categoria, però que tingui la millor visió sobre la situació que té i sobre el risc que té en aquell moment. Per decidir sobre altres has de tenir visió i capacitat de decisió. Les unitats GRAF, tal com estan treballant, tenen un grau d'autonomia suficient per bellugar-se pel territori, per decidir les maniobres que fan i per decidir la seva pròpia evacuació o per rebre l'ordre d'evacuació, si algú té suficient informació per donar-la. No es pot donar una ordre d'evacuació a cegues a ningú; has de saber cap a on i has de valorar el risc del que han de passar a través d'ella

La Sra. Gomà i Pons

Res més, moltes gràcies.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A vostès.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, president. Benvingut, senyor González. En primer lloc, si vostè em podria dir si el dia 21 a les deu del dematí hi havia cinc helicòpters d'aigua, quatre avions AVA i amfibis, tres avions del ministeri i tres helicòpters de comandament, i si a les 12.30 s'havien reduït en dos helicòpters d'aigua, zero avions AVA i amfibis, dos avions del ministeri i tres helicòpters de comandament; és cert?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Li ho hauré de mirar, però, en principi, al dematí hi ha quatre helicòpters bombarders i dos de comandament que estan operant. I com..., no sé si ho sap, els helicòpters necessiten fer rotacions, perquè tenen limitada la seva operativa de vol i, cada dos hores, cada hora i quaranta, han de fer descansos. I, per tant, se munta una roda de circulació dels helicòpters per poder treballar.

El Sr. Luna i Vivas

Molt bé. Això vol dir que a les 12.30 hi ha un relaxament en qüestions d'efectius.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Bé...

El Sr. Luna i Vivas

Una altra pregunta...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Jo no estic d'acord amb això, no és un relaxament, és la forma operativa per condicions de seguretat.

El Sr. Luna i Vivas

D'acord. Va ser a les 12.30, els sembla.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Li ho hauria de mirar, però sempre, permanentment, hi ha dos helicòpters volant perquè n'hi ha dos de relleu fent el descans preceptiu.

El Sr. Luna i Vivas

Jo li torno a dir que de quatre avions van passar a zero a les 12.30.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Bé, els avions, els AVA, quan no tenen condicions de volar, te les manifesten de forma reiterada, eh?, van cap a Reus perquè no tenen condicions de volar i han d'aterrar en un aeroport, no poden aterrar a muntanya.

El Sr. Luna i Vivas

Vostès prenen declaració als veïns sobre els possibles orígens del foc el dia mateix?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

No, nosaltres no fem investigació de l'incendi.

El Sr. Luna i Vivas

De cap classe, no? (*Pausa.*) Molt bé. Van tindre, vostès, problemes de subministrament d'aigua, els bombers que participaven en l'extinció?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Bé, un dels aspectes a considerar és que l'emplaçament d'aigua on anaven tots els vehicles a abastir-se en aquell moment està al riu Canaletes, en una bassa que hi ha, i, per tant, han de fer un recorregut que requereix un volum important de recursos per poder tenir i mantenir la roda d'aigua de forma adequada.

El Sr. Luna i Vivas

Va haver-hi problemes d'avituallament dels bombers i voluntaris que participaven en l'extinció?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Sí, l'avituallament fa ser deficient.

El Sr. Luna i Vivas

Una altra pregunta. Tenien informes meteorològics que avançaven més o menys la presència de vents? No li dic ni forts ni tal: si tenien parts meteorològics que els deien això.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

El comunicat de risc avisa d'una entrada de sud, del que no avisa és de les ratxes que poden haver-hi i que són erràtiques o fortes o fluïxes, i això és més degut al tema de l'orografia de la zona, que, si no ho recordo malament, el responsable del servei meteorològic d'allí va comentar que les previsions són genèriques, d'àmbit comarcal, no local.

El Sr. Luna i Vivas

Una altra de les preguntes és que..., vostè va tenir problemes de comunicar-se amb el Delta 0?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Jo, com he dit abans, aquell dia no estava de servei, no vaig poder tenir problemes de comunicació.

El Sr. Luna i Vivas

Per això li contesto lo següent: Ja que vostè no estava per ací, sembla que les contestacions que està donant són com si estigués vostè al territori, estigués vostè a peu de l'incendi. O sigui, vull dir que, a diferència d'unes altres persones que no han pogut estar i se'ls estava dient si eren o no eren experts, o eren realment persones que havien fet alguna tasca, a vostè se li pot dir; per tant, vostè està donant unes afirmacions aquí molt acurades en temes que vostè no va estar present.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Jo, si em permet..., jo estic donant la informació com a resultat de recollir tot un seguit de dades i informacions i contrast d'informació a què he tingut accés. Evidentment, el dia 21, encara que he tingut accés a totes aquestes informacions, jo no hi era, no podia parlar amb el Delta 0. Però això és obvi, si no hi era el dia 20; no vol dir que no tingui opinió ni tingui dades suficients per poder opinar.

El Sr. Luna i Vivas

Ens hauria agradat la compareixença de la persona que va estar al peu de canó i que estava fent les seues funcions.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Em sembla que la té prevista, la compareixença.

El Sr. Luna i Vivas

Doncs, ho aprofitarem. Una altra d'elles és: les operacions, d'on se dirigien –les operacions bàsiques–, d'Horta o de Bellaterra? A Horta de Sant Joan o a Bellaterra?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Com he comentat anteriorment, l'estructura de comandament preveu un funcionament territorial i un funcionament sectorial, però les operacions es dirigeixen des del territori, des d'Horta. Hi ha un coordinador de mitjans aeris, que és el que belluga els helicòpters allà on li demana el cap de guàrdia o el responsable de les unitats GRAF; hi ha els caps de sector territorials, que són els que emplacen els vehicles i faciliten l'aportació de més vehicles, aigua o línies i altres; i el cap de guàrdia que ho supervisa. Independentment d'això, les unitats GRAF, per la seva pròpia especialitat i pel propi risc que agafen sempre, de forma superior a la resta de bombers, perquè ells van buscant oportunitats amb vehicles lleugers, ells tenen un supervisor tàctic que és el senyor que està a la sala i que permanentment té contacte amb ells i es preocupa per les maniobres que fan, per la progressió que fan i els passen informació de qualsevol previsió o qualsevol estimació que pot fer.

El Sr. Luna i Vivas

A Bellaterra quin comandament hi havia dirigint, en aquells moments?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A Bellaterra? Doncs, hi havia el cap de guàrdia de la sala.

El Sr. Luna i Vivas

Quin càrrec té?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

El cap de guàrdia de la sala?

El Sr. Luna i Vivas

La informació que en tenim nosaltres és que va trigar tres hores a arribar un cotxe, realment, al lloc dels...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

El cap de guàrdia de la sala és el responsable de la guàrdia a nivell de Catalunya, a nivell de la sala, i és un inspector o subinspector. A la persona que vostè es refereix és al subdirector general operatiu, que ell no està a la sala permanentment, perquè si no, no faria altra cosa; qui està a la sala és el cap de guàrdia de la sala. Quan el subdirector de l'operatiu és avisat, pren la decisió d'anar cap al territori amb vehicle, bàsicament per deixar el que són mitjans aeris per fer tota l'aportació de recursos sanitaris, o sigui, perquè el metge i la gent del GRAE que ha de fer el rescat hi pugui anar de la forma més ràpida possible en helicòpter.

El Sr. Luna i Vivas

El GRAF de qui depèn directament?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

El GRAF?

El Sr. Luna i Vivas

Qui és el seu comandament superior?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

En quin sentit, en l'incendi o en l'estructura?

El Sr. Luna i Vivas

Quan estava operant a l'incendi.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Quan estava operant a l'incendi? El cap de guàrdia.

El Sr. Luna i Vivas

El cap de guàrdia.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Sí.

El Sr. Luna i Vivas

Molt bé. I, per últim, em podria dir, si us plau, en quin mitjà aeri se van evacuar els bombers del BRIF, si van ser de la Generalitat o del ministeri.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Els bombers del BRIF se van evacuar amb els nostres helicòpters, perquè, malauradament, al fer la trucada d'emergència, els seus helicòpters, que encara estaven a Horta, no la van rebre, i nosaltres, que acabaven d'enlairar-se dos helicòpters bombarders, com he dit abans, i un de comandament, i que estaven treballant en la represa B, la primera, doncs, van sentir la trucada perquè sempre els mitjans aeris van, a part del canal de treball, per banda aèria, i van localitzar les persones i les van evacuar.

El Sr. Luna i Vivas

O sigui, queda palès que els GRAF no anaven per lliure, sinó que depenien del cap de guàrdia, no?, com diu vostè.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Sí.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Daniel Pi.

El Sr. Pi i Noya

Moltes gràcies, senyor president. Moltíssimes gràcies, senyor González per la seva presència avui, aquí, i d'entrada agrair-li la presentació que ens ha fet, i a vostè i als qui han col·laborat amb vostè, l'informe que ens va ser lliurat el dia de la compareixença del conseller Saura, que permet, si més no, que un profà pugui entendre la complexitat, la dificultat i els aspectes molt canviants que té la feina d'una extinció d'un incendi.

Vostè és bomber, amb anys d'experiència, deu, suposo, haver intervingut en molts incendis, considera que aquest incendi d'Horta té unes característiques que el fan particular? I quines podrien ser aquestes característiques?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, l'incendi d'Horta té les característiques de la zona, que és una orografia molt complexa –de la zona dels Ports, eh?–, que té barrancs amb molt de pendent, molt acanalada, que té insuficients infraestructures de penetració i que els treballs de gestió forestal són molt limitats i acotats i, realment, el que fan és dificultar qualsevol feina d'extinció i potser aportar un plus de risc que, si es fes una gestió més acurada, doncs, potser no en tindríem.

El Sr. Pi i Noya

A nivell d'equipament. Els bombers, actualment..., els bombers concretament que van haver de treballar en el foc d'Horta, disposaven d'un equipament adequat? El seu equipament ha millorat en els darrers anys? Com estem comparativament amb altres cossos de bombers?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, l'equipament, en principi, des de fa anys hi ha hagut una millora important i considerable respecte a la qualitat i al nivell de protecció. Respecte a altres països europeus, he de recordar que el Cos de Bombers de la Generalitat és una referència a nivell d'Europa i té intercanvis internacionals amb els Estats Units i Austràlia, i que són internacionalment coneguts, els grups, les unitats GRAF, pel seu rigor i per la seva capacitat de treball i la seva professionalitat.

El Sr. Pi i Noya

Tregui'm d'un dubte, si us plau. El parc d'Horta tenia camió disponible abans que comencés l'incendi?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Efectivament, tenia camió. El seu camió estava avariats, tenia una avaria de frens, i no sé si el dia anterior o el mateix dia a la tarda, però, en el moment de l'incendi tenia un vehicle de Móra que s'havia desplaçat, un segon vehicle que disposa Horta, per garantir la cobertura territorial.

El Sr. Pi i Noya

Moltes gràcies. Tot i que en el seu informe està molt ben recollit, expliqui'm, si us plau, les comunicacions es fan tots amb tots? És a dir, quan un parla d'alguna cosa, ho sent tothom? O dit d'una altra manera, el fet que en un moment determinat algú no senti alguna cosa vol dir que aquella conversa no ha tingut lloc?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

No. És a dir, igual que he explicat abans com es treballa en un incendi, i he parlat de Papas, d'Echos i altres, cada sector de treball s'estructura per una línia de comunicació, bàsicament perquè, si només hi hagués un canal, seria impossible parlar; qui enganxa primer, qui entra primer al repetidor, no deixa que n'entri un altre. Llavors, d'acord amb una instrucció de comunicacions que està incorporada a l'informe, i que poden observar, està estudiada en aquest sentit, sempre és millorable, tot és millorable, però, d'acord amb aquesta instrucció, cada sector de treball treballa per un canal, les unitats GRAF treballen per un altre canal, i tot això des del punt de trànsit i des del CCA es pot seguir perquè hi ha els canals de comunicació oberts de tots i, a més, hi ha un canal d'escàner, de comandament, que et permet fer el seguiment de totes les comunicacions que es van produint.

El Sr. Pi i Noya

I per...

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Hi ha un aspecte que és important, que és que entre el camió i la punta de llança es treballa en directe, que es diu, i les comunicacions en directe no queden gravades, igual que les trucades individuals tampoc. I això es fa, bàsicament, per no col·lapsar el sistema, perquè la comunicació entre punta de llança i el camió, que habitualment és «dona'm aigua; puja mànegues; talla l'aigua», etcètera, que no interfereixi de forma constant en les comunicacions entre comandaments, vehicles i el punt de trànsit o el Centre de Comandament Avançat.

El Sr. Pi i Noya

I així mateix, en els aspectes de jerarquia, la comunicació més habitual deu ser entre una persona, un responsable d'un dels equipaments i el seu immediat superior, no se centralitza tot a través del cap de guàrdia. És així?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Efectivament, el cap de guàrdia es comunica de forma habitual amb els comandaments de sector, amb GRAF 06, GRAF 01 i el coordinador de mitjans aeris, i el comandament del sector territorial és el que es comunica amb els vehicles i amb les puntes de llança.

El Sr. Pi i Noya

Vostè considera que els mitjans de què es disposava el dia 21 al dematí, diguem-ne, fins a les dues del migdia eren correctes i que van fer la feina que era raonable en aquell període?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Per l'estat de l'incendi que hi havia al dematí que, ho torno a repetir, era un incendi que cremava de superfície, somort, amb baixa intensitat, els recursos que hi havia eren els suficients i necessaris per la grandària que tenia l'incendi, de seixanta-una hectàrees. La quantitat de recursos que hi havia bàsicament és per la valoració que es fa de l'emplaçament dels Ports, de l'orografia de la zona, de la dificultat d'accedir-hi i de la necessitat de mitjans per poder fer instal·lacions llargues. Aquesta superfície, en un altre entorn, requereix menys recursos.

El Sr. Pi i Noya

Els comandaments, els diferents comandaments que van participar, vostè considera que van estar en tot moment actuant en l'incendi? És a dir, allò que s'ha arribat a dir que van estar durant dues hores sense comandaments, vostè considera que s'ajusta a la realitat? I, per altra banda, les decisions que van prendre amb la informació de què disposaven en aquell moment, li semblen a vostè decisions adequades?

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Les decisions em semblen adequades. I ara, la primera part..., ja he perdut el fil, perdoni.

El Sr. Pi i Noya

Permeti'm una pregunta. Vostès, en l'informe que han lliurat a tots els grups i també a la premsa..., hi ha tota una transcripció molt llarga de transmissions, a part de tota la informació complementària. Quina diferència hi ha entre aquesta informació i les anotacions de sala de Tarragona que algun mitjà de comunicació ha publicat.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

A veure, la diferència que hi ha, bàsicament, és que el Despatx és una eina de treball dels operadors en què van incorporant-hi el personal, que s'introdueix. Quan s'introdueix, els vehicles donen l'entrada, la sortida i van anotant les incidències que ells valoren o que se'ls indica que anotin. La primera qüestió important és que, en aquestes anotacions, el temps que es recull és el temps en què s'anota, que a vegades no coincideix amb el moment específic en què passa. La segona qüestió és que no és inhabitual que alguna incidència s'incorpori amb posterioritat del moment en què ha passat. És a dir, durant la intervenció passa alguna cosa que després contrastes que l'operador no l'ha anotat i li pots indicar que ho anoti. (*Remor de veus.*) I en aquest cas...

El president

Perdó, si us plau. La remor de veus dificulta l'audiència del compareixent i del que fa les preguntes, eh?

Gràcies.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

En aquest cas, sí que s'ha detectat que, amb posterioritat –i ja dic que no és inhabitual–, hi ha incorporacions de dades que s'han fet amb posterioritat al dia 21, però que afecten, que estan incorporades com si fossin del dia 21. No és inhabitual, però són posteriors, s'han fet amb posterioritat. Hem de tenir en compte que el punt de trànsit, la CCA, es van haver d'evacuar; algunes corresponen a aquest període i altres no. D'acord?

El Sr. Pi i Noya

Però, en tot cas, la realitat de la totalitat dels fets va molt més enllà que la simple transcripció de la sala de Tarragona.

El cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre

Aquest informe és un informe que s'ha fet d'una forma..., que fins ara no s'havia fet un informe en aquest sentit, tan exhaustiu i amb tantes dades. El Despatx és una eina bàsica per tenir un guió per elaborar, però, com he dit abans, aquí tenim tres caixes negres que són

totalment objectives i neutres i que han sigut la línia de treball bàsica per elaborar aquest informe. Perquè quan un senyor parla, ha parlat, en aquell moment no està pensant el que diran o no, està demanant o sol·licitant o transmetent alguna cosa.

El president

Senyor Pi...

El Sr. Pi i Noya

Només la pregunta que he fet abans, que ha quedat...

El president

Una última pregunta.

El Sr. Pi i Noya

Els comandaments –jo li he preguntat i se'ns ha anat a tots dos– que el dia 21 van estar..., vostè considera que en tot moment va haver-hi l'estructura de comandament i van fer la seva feina d'acord amb el que són els protocols d'actuació de bombers?

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

És afirmatiu. Jo crec que estaven..., han estat sempre en el seu lloc desenvolupant la seva funció de coordinació i de comandament.

El president

Gràcies, senyor Pi. En nom del Grup Mixt, té la paraula el senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. En primer lloc vull agrair la compareixença del senyor González, i especialment perquè deu ser molt complicat i difícil quan un ha vist morir persones del seu cos, en aquest cas dels bombers i de les persones que es van deixar la vida en aquest incendi, doncs, deu ser complicat, m'imagino, estar present en aquesta comissió i rebre aquestes preguntes per part dels grups. Per tant, jo vull demostrar i vull mostrar, en nom de Ciutadans, la nostra comprensió, la dificultat que comprèn venir a aquesta comissió.

Dit això, com que vostè no va estar físicament en el lloc de l'incendi, per tant crec que el seu testimoni té un punt de vista tècnic, a mi m'agradaria fer-li un parell de preguntes en aquest sentit, perquè algunes ja s'han fet.

Ara, veient l'informe, precisament, de les incidències, hi ha aproximadament quatre incidències recollides des de les 15.20, aproximadament, fins a les 16.20, aproximadament –n'hi han quatre–, que fan referència a la no-resposta d'un comandament, del cap de guàrdia, no? I les fa..., i es recull en aquest informe.

Abans un altre portaveu deia que poden haver-hi converses –i vostè també ho deia– que no estiguin recollides. La pregunta és..., exactament, és veritat, poden haver-hi converses que no estiguin recollides, però la

pregunta és: per què creu vostè que un bomber pot demanar quatre vegades, durant una hora, una resposta, si realment no hi han hagut converses que donen resposta a això? És a dir, algú fa una pregunta quatre vegades –parlant en termes..., ja no només en aquell cas, sinó normalment–, si realment ha rebut unes respostes? O aquestes preguntes, aquestes qüestions es formulen perquè no hi ha una resposta en un cas concret d'un comandament? Que no estic jutjant la feina del comandament, sinó quin sentit pot tenir. Vostè que ha estat en molts incendis i que coneix perfectament aquest àmbit, per què pot succeir això?

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

L'única explicació que se m'acudeix és que el comandament no ho escolti, perquè si no, el lògic és que respongui.

El Sr. Rivera Díaz

Vostè, des del punt de vista tècnic, creu –i jo ho també ho crec, eh?– que segurament és que el comandament no escolta o no li arriba aquesta pregunta. No li arriba, perquè, si no, respondria.

Per tant, des d'aquest punt de vista, vostè creu que va haver-hi algun problema tècnic pel qual el cap de guàrdia no rebés aquestes preguntes i no rebessin resposta, per tant, els bombers?

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

He de fer un aclariment, en aquest sentit. És a dir, el mateix que hi ha..., del retorn d'experiències que estem fent amb els bombers, i amb el qual tens contrast d'informació i noves aportacions de dades i opinions diverses, hem pogut detectar una cosa que pot respondre, en aquest sentit. És a dir, el mateix que hi ha quatre trucades o tres, segons ha dit vostè, que no tenen respostes, també hi ha el testimoni del personal que estava al punt de trànsit, que intentava entrar en la comunicació per donar resposta a això i que tenia la impotència de no poder entrar-hi. A què és degut això? Doncs, en aquest sector, probablement, va haver-hi algun factor que –vostè sap que les comunicacions depenen d'un repetidor, hi ha zones que no tenen cobertura, etcètera– podia dificultar la comunicació. O que, en el moment d'una trucada d'emergència, qualsevol portadora..., el primer que entra aixafa qualsevol intent de qualsevol altre que entri. Per tant, hi ha diferents factors que fan possible que algun senyor que intenta trucar o no, no pugui entrar-hi.

El Sr. Rivera Díaz

I creu vostè..., permeti'm el meu desconeixement tècnic, eh?, però el fet de portar GPS o no portar GPS potser pot facilitar o no aquesta comunicació, aquesta ubicació del cap de guàrdia i aquesta resposta pot ser més senzilla, o no?

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

No, el GPS no té res a veure amb el tema de comunicacions. S'utilitza la mateixa portàtil bàsicament per localitzar el vehicle, saber on el tens emplaçat i veure quins moviments fa. I, en tot cas, d'acord amb l'avaluació que puguis fer, el fet de tenir-lo localitzat el que permet és avançar actuacions o efectuar, o donar alguna ordre de canvi de posició o d'un moviment nou respecte a això.

El Sr. Rivera Díaz

I una pregunta, també, des del punt de vista tècnic, eh? Quan hi ha un incendi d'aquest tipus, d'aquestes característiques, la resposta, en tot cas, la decisió de sortir del foc l'ha de donar el cap de guàrdia, o ha de ser...

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

La decisió de sortir del foc? No necessàriament. La pot donar el cap de guàrdia, però si el cap de la unitat –no del GRAF, de qualsevol unitat–, un papa, veu que té una situació de risc, comunica que evacua i evacua. No té per què esperar la comunicació del cap de guàrdia, eh?

El Sr. Rivera Díaz

Llavors, com vostè pot explicar o quina..., des d'un punt de vista tècnic, la seva opinió, eh?, li pregunto, respecte al fet que puguin haver-hi preguntes demanant pel Delta 0, en aquest cas pel cap de guàrdia, per poder sortir del foc, si hi havia algun altre comandament intermedi que podria haver donat aquesta ordre i no es va donar? O sigui, per què creu vostè que es fa la pregunta directament al cap de guàrdia si hi ha alguna unitat...

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

Si no ho recordo malament, la pregunta no és per poder sortir, és per tindre una valoració del foc, perquè li facin una valoració de la seva situació de risc, eh? Bé, si...

El Sr. Rivera Díaz

Bé, una pregunta concreta...

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

No, no...

El Sr. Rivera Díaz

Li'n poso un exemple, eh?, de les 15.28. Diu: «Tenen el foc a prop, demanen què fan. Interroguen Delta 0, no contesta.»

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

El que fan, el que estan demanant és una valoració de la seva situació, d'acord? Si el cap de guàrdia li pot donar aquest..., primer, si l'escolta. Segon, si l'escolta i li pot donar aquesta valoració, perquè té visió aèria,

perquè l'ha sobrevolat fa poc o perquè hi ha algun altre comandament que li ho facilita, li donarà aquesta informació.

Respecte a aquesta comunicació, vostè veurà, amb posterioritat, que sí que hi ha un comandament, el de sector, que es posa en contacte amb ells un pic ha acabat d'intentar controlar la represa B, i que li diu que poden baixar pel camí aquell on estaven emplaçats. Sobre les quatre de la tarda, aquells vehicles surten sense cap problema i se'ls indica que baixin.

El Sr. Rivera Díaz

Molt bé. Moltes gràcies per les seves respostes...

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

Gràcies a vostè.

El Sr. Rivera Díaz

...i, novament, enhorabona pel servei.

El president

Gràcies, gràcies senyor Rivera. Senyor González, gràcies per la seva presència; gràcies per les seves aportacions. Vostè és el primer membre del Cos de Bombers que compareix en aquesta comissió, igual que ahir va comparèixer algun, el primer membre dels agents rurals. Li vull manifestar una vegada més, en nom de la comissió –ho han manifestat tots els grups i jo mateix– el reconeixement i l'agraïment als cossos de seguretat de la Generalitat, en particular al Cos de Bombers de la Generalitat, del qual vostè forma part, pel seu esforç, el seu treball que fan pel benestar general.

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies.

El cap de la Regió d'Emergència de les Terres de l'Ebre

A vostè.

(Pausa.)

El president

El setè punt...

Compareixença

de Raül Quílez, tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València (tram. 357-00372/08)

...de l'ordre del dia –i darrer punt de l'ordre del dia– és la compareixença del senyor Raül Quílez, tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València davant

de la comissió d'investigació, i que prego que pugui entrar en el si de la comissió i prendre lloc.

(Pausa llarga.)

Prego al senyor Quílez que s'incorpori a la comissió.

(Pausa.)

Benvingut al Parlament de Catalunya, senyor Quílez, i a la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi d'Horta de Sant Joan. Gràcies per la seva presència. Li agraeixo ja –també ho faré al final– les aportacions que ens pugui vostè donar.

El procediment d'aquest debat és: els grups disposen d'un temps de cinc minuts per formular-li, un a un, les preguntes i qüestions que considerin. Vostè té un temps, també, de cinc minuts per establir aquest diàleg àgil, bilateral, entre el grup, vostè, el grup, vostè, i anirem canviant els grups.

(El compareixent comença a intervenir sense fer ús del micròfon.)

Perdó...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València (Sr. Raül Quílez Moragas)

Simplemente hacer una anotación: soy castellanoparlante. Entiendo perfectamente el catalán, pero me expresaré en castellano.

El president

Perfectamente. Moltes gràcies. En nom del Grup de Convergència i Unió, té la paraula la senyora Elena Ribera.

La Sra. Ribera i Garijo

Sí. Gràcies per acompanyar-nos i gràcies per aportar-nos el seu coneixement en aquesta comissió. Sembla, pel que hem pogut tenir accés –ara internet ho facilita–, que ha donat classes o ha tingut alguna conferència demanada pel Departament d'Interior, concretament a Girona, per parlar sobre incendis convectius, estratègia i tàctiques, no?, entra dintre de la seva especialitat.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Sí, es uno de los campos que estudiamos y, bueno, intentamos trasladar nuestros conocimientos en ese campo a todos los operativos de extinción de incendios forestales.

La Sra. Ribera i Garijo

Ha tingut coneixement de les circumstàncies concretes de l'incendi d'Horta i les ha pogut analitzar en detall?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

He tenido conocimiento, sí, porque una radio de aquí, de Cataluña, se puso en contacto conmigo, a través de la Universidad de Valencia, para intentar que participase o con el ánimo de que participase con ellos en un pro-

grama de radio, y rechazé la invitación y la trasladé a la Asociación Profesional de Técnicos de Bomberos a la cual pertenezco, para que se pusieran en contacto con ellos. Y, a través de ahí, sí que me llegó el informe, el primer informe de lo que es Horta y tuve ocasión de poder estudiarlo.

La Sra. Ribera i Garijo

Jo li faré unes preguntes genèriques amb relació al tema de la seguretat i en aquest àmbit. M'agradaria saber si considera important que es doni informació, a totes les unitats, sobre les condicions de clima i previsions meteorològiques.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Es importante, es muy importante dar esa información sobre las condiciones de seguridad y condiciones meteorológicas. Es más, en el informe del accidente de Horta, sí que aparece la figura de los *guaites*, y el constante refresco de las condiciones meteorológicas transmitidas vía radio a todo el operativo que está trabajando en ese incendio.

La Sra. Ribera i Garijo

També, si és important que les diferents unitats hagin de tenir informació sobre l'evolució de l'incendi, la situació present i les previsions que es tenen, i si han de tenir un coneixement global de com està funcionant tot.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

De hecho, creo que..., bueno, de hecho se tiene, en los incendios, de cómo están evolucionando las tareas de extinción, cómo es la estrategia de extinción, la división por sectores; cada uno, pues, tiene unos objetivos claros a la hora de cerrar lo que sería el perímetro de incendio, que siempre sería su parte exterior. Y creo que lo tienen porque..., o sea, esa información la tienen y muchas veces son las unidades sobre el terreno las que están pasando esa información de vuelta a lo que sería el puesto de mando, el Centro de Comandament Avançat, estarían pasando esa información de vuelta porque estarían cumpliendo unos objetivos a los cuales se les ha encomendado, y a partir de ahí, pues, recibiendo nuevas instrucciones de trabajo.

La Sra. Ribera i Garijo

Creu en concret que les unitats de GRAF tenien aquesta informació completa, del que estava passant i de com estava variant l'incendi?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Desconozco si tenían la información completa de lo que estaba pasando y lo que estaba haciendo el incendio. «Desconozco», porque no lo conozco, realmente. Pero sí, la formación de las unidades GRAF creo que es una de las mejores formaciones que hay a nivel europeo, eh? –no voy a hablar ya de fuera de lo que sería el ámbito

europèu—; sí que es una referència en el tema y en el mundo de incendios forestales, no solamente por sus manuales y por su forma de trabajar, sino también por lo que están aportando a toda la comunidad, no solamente a nivel del Estado español, sino también a nivel europeo. Y entonces creo que ellos sabrían perfectamente valorar la situación a la cual se estaban enfrentando.

La Sra. Ribera i Garijo

Si no tenen el coneixement global —suposant-ho, diu que no ho sap—..., si no el tenien, podien prendre decisions encertades?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Si estamos hablando de lo que son las normas de seguridad en incendios forestales..., las normas de seguridad en incendios forestales nacen en el año 56, y nacen impulsadas por el Servicio Forestal de Estados Unidos. Esas normas de seguridad, que son las que se aplica de forma universal en todo lo que es el mundo de incendios forestales, salen de la investigación de una serie de accidentes que han habido en Estados Unidos, y se les transmiten, esas normas de seguridad, a todos los operativos. Y ya en el año 56, cuando nacen..., y tienen una coetilla que dice que todo el personal que trabaja en incendios forestales está obligado a supervisarlas y a cumplirlas. Es decir, la seguridad del personal no solamente depende de sus mandos intermedios, sino que también es cuestión y función de las personas que están trabajando en las diferentes ubicaciones dentro del incendio y que pueden ser quien mejor pueden valorar una situación de riesgo potencial.

En lo que sería la valoración del riesgo, ahí está la figura del *guaita*. La figura del *guaita* para mí es el observador de lo que sería el procedimiento del protocolo OCEL, en castellano, que me ha sorprendido gratamente que estuviese de una forma tan representada dentro de lo que es el incendio forestal. «Representada» quiero decir que está tomando parte activa de lo que es la vigilancia y la supervisión de la evolución del incendio forestal.

La Sra. Ribera Garijo

En la frase: «El incendio forestal es un fenómeno dinámico y cualquier factor que influya en su comportamiento influye en la seguridad del personal de extinción, si no se conocen en profundidad estos factores» —i ací dóna per fet que, les normes de seguretat, qualsevol bomber les sap, del que parlem és de la variació— «puede dar lugar a accidentes fatales como cada año se dan en nuestro país.» Això és predicable i ho manté, vostè, a dia d'avui?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Sí.

La Sra. Ribera i Garijo

Per tant, si no es coneixen amb profunditat els factors, es poden produir decisions fatals.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Sí, sí se pueden producir decisiones fatales; sí, de hecho se da.

La Sra. Ribera i Garijo

Una altra pregunta, si us plau. Quan el contacte des de les unitats es manté no amb el comandament superior, sinó, com és el cas, amb el cap de guàrdia, el fet que aquesta persona no estigui en el lloc i no tingui una visió de l'incendi, com ho valora, vostè? Cal? És important o no?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Yo..., está dando por supuesto cosas que desconozco; o sea, me...

La Sra. Ribera i Garijo

Bé, ens ho acaben dir, que el cap de guàrdia de Bellaterra era...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

A mí me parece..., de lo que yo he leído en el informe, a mí me da la sensación de que en el incendio hay presentes muchos mandos y que es una estructura muy organizada y muy jerarquizada piramidalmente, como..., nosotros trabajamos de la misma forma que se trabajó en ese incendio. Y a mí sí que me consta que el director del Centro de Comandament Avançat..., o sea, me consta y quiero entender que estaba presente allí, porque en el informe viene como que estaba presente, además de las dos jefaturas de sector, que creo que se llaman «Echo», aquí en Cataluña. Entonces yo creo que las unidades, en un incendio forestal, dependen operativamente del director del puesto de mando del Centro de *Comandament* Avanzado, del director del puesto de mando, del director de la extinción, de cómo se denomine en cualquier parte del mundo donde podamos estar.

La Sra. Ribera i Garijo

Sí, però la pregunta era la comunicació, no la decisió —la decisió li toca jeràrquicament—, la comunicació amb una persona que no està en la zona...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

La comunicación tiene que estar con el Centro de Comandament Avançat, que es, entiendo, el que está en Horta de Sant Joan, y con sus jefaturas de sector, con sus Echo, y... Creo que es así.

La Sra. Ribera i Garijo

I l'última. Quan hi ha un foc de capçades actiu, la tècnica per afrontar-lo és fer-li front quan s'està desestabilitzant el perímetre o sortir del lloc?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Vamos a ver, cuando hay un incendio de copas activo, intentaremos flanquear el fuego; otra cosa es un incendio que te venga de copas activas sobrevenido; quiero decir: en casi todos los escenarios de incendio forestal en los cuales nosotros trabajamos en incendios con vegetación con estrato arbóreo, cuando estamos procediendo... o estamos procediendo al cierre de perímetros para estabilizarlo, para dar ya el control que muchas veces se nos demanda de esos perímetros de incendio, sí que podemos tener reproducciones *a posteriori*, y esas reproducciones se dan en todas las partes del mundo. Esas reproducciones puede ser que evolucionen hacia deflagraciones, en las cuales se vayan laderas enteras, de matorral..., pueden evolucionar hacia incendios de copas activos. Las condicionantes de cada incendio en particular, pues, sería lo que habría que estudiar más en profundidad. Pero no creo que en un incendio de copas activo, ¿eh?, se intente hacer un ataque frontal a la cabeza, si eso es lo que usted está comentando, cuando el incendio está en su máximo esplendor o su máximo apogeo. Creo que lo que sí se puede haber dado el caso..., en el tema de Horta es un incendio de copas activo sobrevenido después a raíz de la reproducción.

El president

Gràcies, senyora Ribera. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltes gràcies, senyor president. Benvingut, senyor Quílez.

La primera pregunta es en función de su opinión como experto. ¿Qué opinión, pues, le merece todo lo acontecido en el incendio de Horta de Sant Joan y, fundamentalmente, qué opinión le merece la elaboración del informe, que creo que usted conoce?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

¿Todo lo acontecido a raíz del incendio de Horta de Sant Joan? Pues que es un suceso muy desagradable para lo que es la comunidad de incendios forestales a nivel nacional e internacional, que, bueno, sabemos que es parte del riesgo con el que nosotros estamos trabajando y sabemos que son experiencias bastante desagradables que, antes o después, cuando tienes toda una vida profesional en la cual te vas a estar enfrentando a estas situaciones —antes o después vas a estar cerca o vas a estar alrededor—, intentamos en el día a día mejorar todos los procesos de selección, equipar a nuestros bomberos de la mejor forma posible, pero nuestra actividad, pues, choca un poco con lo que es realmente lo que hacemos, que es la protección de vidas y la protección del medio ambiente, ¿no?

Entonces, a veces sí que podemos tener problemas o podemos meternos en problemas a la hora de trabajar dentro de un incendio forestal por situaciones sobrevenidas; situaciones que además son muy complicadas

de transmitir a la opinión pública o a la sociedad. O sea, cuando tú te estás enfrentando a velocidades de propagación de incendios superiores a ciento cincuenta o doscientos metros por minuto, ¿eh?, si estás en una situación o estás en tránsito o estás en un sitio en el cual esa causa sobrevenida o esa deflagración pueda afectarte, pues, la verdad es que estás en un sitio bastante complicado. O sea, «estás en un sitio bastante complicado» quiere decir que estás en un sitio donde puedes meterte en una situación peligrosa muy fuerte.

Eso se da en los incendios forestales, se da de forma habitual, y, bueno, pues la única forma que tenemos es mejorar el tema de la formación, la selección y el estudio de todos los accidentes que podamos tener, o la información de todos los accidentes que podamos tener a nivel mundial, para trasladárselo al operativo.

La segunda pregunta, ¿puede repetirla?

El Sr. Pérez Ibáñez

Era esta la primera. En todo caso...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

I la segunda pregunta era..., sí, perdona, era la del informe. El informe, mucha gente abogamos, a nivel mundial, que la transparencia en la información es lo que nos va a permitir conocer los casos que se están dando a nivel mundial y poder invertirlos en la formación de nuestro personal. Si a mí me pasan cosas que yo no comento o no escribo o no transmito, pues difícilmente la gente de Galicia o la gente de Italia o la gente de Grecia o la gente de Estados Unidos o los australianos, pues, podrán saber cuáles son los problemas que yo tengo. Y siempre hay algo que te ayuda a mejorar y a perfeccionar tu forma de trabajar.

El Sr. Pérez Ibáñez

Una pregunta más concreta. Respecto a los medios que se utilizaron en la extinción de este incendio —estamos hablando del día 20—, un incendio que afectó unas sesenta hectáreas, en el que participaron al día siguiente, al total del día, 248 efectivos, 74 medios terrestres, alrededor de 8 bombarderos y alrededor de 12 helicópteros, insisto, a lo largo de todo el día. ¿Usted considera que estos serían medios adecuados?, en función del estándar, ¿eh?, del resto de nuestro entorno, de nuestro...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Vamos a ver, el estándar, sí, lo considero adecuado. El estándar es que debemos de tener una visión más..., salir un poquito fuera, entonces ver también las posibilidades de apoyo que una determinada..., o un determinado incendio ya por encima de..., con la ayuda del Estado, con ayuda de las comunidades autónomas limítrofes, pues pueda..., o sea, la cantidad de efectivos que pueda recibir. Y realmente el incendio de Horta estuvo dentro de una dinámica de fuegos los cuales eran continuos, los incendios forestales, desde Almería hasta el Condado de Treviño, todo el este peninsular estaba en llamas.

Entonces, sí me parece adecuado, y en caso de haber demandado más, pues no sé si hubiese habido más, disponible, como ya ha pasado en otras situaciones.

El Sr. Pérez Ibáñez

Dos últimas preguntas, señor presidente, rápidamente. Durante todo el día de hoy, incluso ayer, hemos escuchado en esta comisión que en la zona del incendio, que era una zona, digamos, especial en cuanto a la vegetación, también en cuanto a la orografía, pero que además se produjeron unos cambios repentinos de viento que provocaron incluso –aparece en el propio informe– la dirección del propio incendio. ¿Usted cree que esto pudo dificultar claramente el trabajo de los bomberos?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

El escenario donde se desarrolla un incendio forestal ya de por sí dificulta las tareas de extinción del incendio, y cuando se nos va de las manos es porque algo anormal está sucediendo en relación con la meteorología fundamentalmente. ¿eh? Porque podemos poner también en la otra parte de la balanza la cantidad de actuaciones y de servicios de vegetación que hace cada uno de los dispositivos de los organismos que se dedican a extinción de incendios.

Ni que decir cabe que las condiciones de lo que es la zona del Maestrazgo sí que tienen una dificultad añadida; una dificultad añadida por lo escarpado de la orografía, que va a limitar al final toda la red de infraestructuras de pistas forestales, etcétera, y, por tanto, de vías de penetración dentro de lo que sería la zona de monte, y luego también su cercanía a la fachada mediterránea..., sí, su cercanía a la fachada mediterránea en entrada de brisas. A nosotros nos pasa, y seguramente que ahí pasa también, pues hace que se produzca un fenómeno que es el tema de la lluvia horizontal en esta zona, en la cual no solamente tú recibes precipitación por la cantidad de lluvia que tienes, o sea, por la cantidad de agua que recibes en forma de lluvia, sino también por la cantidad de agua que tienes por condensación de lo que son las nieblas que entran desde el Mediterráneo. Esa cantidad de agua lo que hace al final es que la vegetación, pues, tenga un crecimiento anormal en relación con otras partes de lo que sería la península Ibérica, y, por tanto, puedes tener una carga de combustible brutal, que era lo que yo he visto en algunas de las imágenes del incendio, lo que es el tema de los combustibles presentes en la zona.

Además, esas lluvias..., o sea, esa niebla que te puede entrar pues por las brisas de la noche, hace que..., yo creo que también tuvo un efecto definitivo en lo que es la evolución del incendio de Horta, porque la subida de la humedad por la noche –la primera noche, el día 20– a un 80 por ciento, lo que hizo es que convirtió el incendio en un incendio muy perezoso e hizo que se propagase por debajo, afectando de una forma «de baja intensidad», que se llama, afectando poco a lo que es la vegetación presente, pero sí desecándola, eliminando parte de su humedad. Entonces, frente a una pequeña

variación o modificación de las condiciones ambientales que pudo darse al mediodía con la entrada potente de vientos, sí que tienes gran parte o casi todo el combustible que tú tienes ahí, lo tienes de forma más o menos afectada, pero sí que lo tienes presente. Es decir, tienes este combustible disponible. Es lo que nosotros llamamos «potencial de retorno». Y unas modificaciones, unas pequeñas modificaciones en las condiciones ambientales, pues, pueden llevarte de pasar de cero a cien en menos de un segundo, si hablásemos de coches. Y creo que eso es..., o sea, creo que es una de las claves del incendio de Horta.

El president

Una concreta, senyor Pérez. Endavant, endavant...

El Sr. Pérez Ibáñez

Usted considera que..., en función de todo lo que ha pasado y con su experiencia, ¿qué recomendaciones haría de cara al futuro, fundamentalmente en cuanto a medios materiales y formación, con lo que ha pasado en este incendio?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Yo creo que toda la colectividad de los diferentes organismos tendremos que hacer una revisión interna de muchas de nuestras actuaciones. Yo creo que es un foro técnico el que debería de darse, ¿no?, para revisar los procedimientos de trabajo y cómo estamos haciéndolo.

Es muy complicado decirle a la sociedad que no podemos trabajar en un determinado lugar y que un incendio se nos va a ir. Y por otro lado, también es muy complicado enfrentarte a situaciones de emergencia para favorecer o para proteger sobre todo a esa población, a sus bienes y a lo que sería el medio ambiente, y que luego, pues, podamos tener algún accidente como los que hemos tenido y los que seguimos teniendo. Es decir, ¿hasta qué punto a la sociedad podremos decirle que no podemos entrar a trabajar en unos determinados lugares? Eso sería uno de los temas a revisar.

Otro de los temas a revisar, pues, a lo mejor son procedimientos de trabajo; sí que se pueden revisar procedimientos de trabajo. Tampoco son muy mejorables, porque, de hecho, hay mucha gente que está aportando muchas cosas en procedimientos de trabajo y conforme maduran, al final acaban siendo más o menos los mismos, quiero decir, casi todo está inventado. Posiblemente lo que sí que nos haga falta será..., y estoy hablando a nivel de lo que yo he venido a representar aquí, que no es ningún sitio, ni ninguna región, ni ningún país, simplemente la colectividad del mundo de los incendios. Sí que tendríamos que tener una adaptación, una revisión de todo lo que son las aplicaciones tecnológicas al mundo de la extinción de incendios forestales y desarrollar algunas líneas de trabajo, ¿eh? Algunas ya hay en mente. Pero, bueno, veremos a ver cómo lo podemos mejorar.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Gràcies, senyor Quílez. Benvingut al Parlament de Catalunya. Li agraïm la seva compareixença, perquè ens consta que és un expert amb llarga experiència en aquesta matèria. Si no anem errats, va ser vostè un dels perits en l'incendi de Guadalajara?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

No, no he sido uno de los peritos en el incendio de Guadalajara.

La Sra. Gomà i Pons

Així anàvem errats.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Simplemente he hecho un informe de comportamiento del fuego, pero no he participado como perito allí.

La Sra. Gomà i Pons

Doncs, anàvem errats. En tot cas, jo crec que vostè, avui, per no perdre el món de vista, ha posat en evidència, doncs, determinades constatacions, no?, que són com molt òbvies: la gravetat que entranya un incendi forestal i el risc intrínsec que comporta la professió de bomber. I, per tant, conjugar això és altament perillós i difícil.

En funció del coneixement que té de l'incendi d'Horta de Sant Joan que estem investigant, vostè pot afirmar que creu que l'organització que es va portar a terme era una organització adequada?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

No tengo ninguna duda.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies. I, en tot cas, el que ens posava en evidència, també, l'informe, és que en aquest incendi hi ha unes reproduccions de manera continuada i que el foc supera les línies de contenció. Davant de supòsits així, què s'ha de fer? Com s'ha d'actuar?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

¡Si lo supiésemos! Vamos a ver, el incendio de Horta tiene una salvedad, o sea, una especificidad que yo nunca había leído, ni había encontrado recogida en ningún informe de accidente por atrapamiento, y es que en siete, seis o siete ubicaciones, es decir, seis o siete equipos diferentes de trabajo estuvieron atrapados a la vez, en cuestión de menos de una hora, en diferentes partes del

incendio. Yo eso nunca lo había leído en ningún sitio. Con eso creo que todo queda dicho.

La segunda pregunta que me hacías, ¿era...?

La Sra. Goma i Pons

Simplement constatar l'extraordinària virulència que aquest informe...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Lo que yo he podido leer y lo que he podido ver en imágenes, sí, fue un comportamiento muy virulento; es más, se dan..., lo que pasa en mucho de los accidentes, ¿no?, porque parece ser que la reproducción C, por lo que yo he podido mirar ahí, si no... —puede ser que esté equivocado, porque estoy hablando de memoria, pero creo que sí—, la reproducción C es una reproducción que es atacada por bomberos voluntarios y mediante un tendido de mangueras. Que esa reproducción C parece ser que es la que luego va a afectar la zona donde estaban ubicados GRAF Barcelona y GRAF Lérida, o Lleida, pero el tendido de mangueras con los que estaban haciendo el ataque a ese conato de incendio, se ve cortado por una reproducción posterior, con lo cual se quedan sin posibilidad de ataque, es decir, tú me vigilas mis espaldas, mientras que yo estoy intentando..., o sea, que la dinámica del propio incendio sí que afecto a todo lo que es, pues, las medidas que se tomaron *a posteriori*.

Y cuando tú estás trabajando en una línea de fuego..., a ver como explico esto. Cuando tú estas trabajando en una línea de fuego y tienes una zona con mucho potencial de retorno, nosotros estamos hartos de estudiar, en muchos casos prácticos, que muchas veces la gente cae en tránsito, es decir, saliendo hacia subzonas de seguridad. Entonces lo que hay que valorar realmente es dónde estás metido y si tu ruta de escape hacia una zona de seguridad determinada sigue siendo segura o no sigue siendo segura. Porque cuando tienes una velocidad de propagación tan potente, no sabes realmente si tú vas a llegar antes a la zona segura que el incendio cortarte la escapatoria. Entonces, son decisiones muy complicadas de tomar. Siempre tenemos el mismo problema, que cuando estamos trabajando en el incendio —y más en el caso de Horta, que se perdió todo lo que era la supervisión aérea por falta de condiciones de vuelo—, los árboles no nos dejan ver el bosque, y no sabemos qué tenemos un poquito más adelante muchas veces.

Entonces, sí que, a veces, la disyuntiva es decidir si tomas tu ruta de escape hacia una zona de seguridad o intentas hacer tú unas zonas de supervivencia o una zona segura en el perímetro de incendio, eso es lo que es muy complicado de valorar.

La Sra. Gomà i Pons

Entenc perfectament el que ens vol dir, no?, la dificultat que comporta prendre aquestes decisions en aquests moments. En tot cas, concloure que hi ha a vegades determinats incendis que comporten aquestes conseqüències tan fatals que ni comptant amb l'organitza-

ció adequada, ni comptant amb els mitjans adequats, amb l'equipament adequat, hi ha circumstàncies inevitables?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Vamos a ver, la estrategia que se seguía en Horta de Sant Joan es la estrategia que dice cualquier manual que hay que seguir. Además, se estaba haciendo bien. Sí, puedes tener cosas sobrevenidas que sean imposibles de valorar o de evaluar; puedes tenerlas, en un incendio forestal. En un incendio forestal habría que ver imágenes de deflagraciones y de comportamientos muy agresivos de fuego, y hay cosas que pueden..., de hecho se les llaman «sobrevenidas» porque no están dentro de tus posibilidades.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Quílez.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Muchísimas gracias y bienvenido también, señor Quílez, aquí, a aportarnos la experiencia que usted tiene como experto en temas de incendios forestales.

Usted ha estado hablando y ha hecho una mención de que el tema de llevar o controlar los incendios debe ser desde un puesto de mando, coordinada y unificada su ejecución. Yo le diría a usted que me explique, de alguna manera, qué coordinación y ejecución hubo cuando se evacuaron los bomberos del BRIF y cuando no se evacuaron los del GRAF, quiere decir, si es que cada uno funcionaba por sí mismo o había una unificación de mando, que era el que dijo lo que se tenía que hacer.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

No estuve en el momento ni en el lugar, no le podría contestar. Lo que sí le puedo contestar son otras situaciones parecidas o similares vividas por mí. Cuando tú le dices a una persona que salga hacia su zona de seguridad por una ruta de escape que él es quién sabe cómo está, la mejor persona que lo puede valorar es él, porque a lo mejor le estás dando una instrucción y lo estás llevando a un sitio peor. Entonces, ahí es donde hay que valorar la experiencia, la formación y la iniciativa de los jefes de equipo y de esos grupos de trabajo, porque es imposible tener una visión sobre sesenta, sobre ochenta o sobre..., y los puntos concretos en los cuales está cada unidad o cada situación. A veces estamos a doscientos metros de distancia en el monte, y no nos vemos. ¿Cómo le puedes decir a una persona que salga de un incendio? Será él quien sabe mejor qué es lo que tiene que decidir o qué apuesta tiene que hacer.

El Sr. Luna i Vivas

Entonces, quiere decir que la unificación de mando en cuestión de tomar decisiones, la valoración del mismo la hacen los propios equipos y no la hace la unificación del mando, por lo que creo entender.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

No, estoy hablando de seguridad, no estoy hablando de estrategia ni de tácticas. Si una táctica no es segura, las unidades deben de comunicarlo a su puesto de mando y desde el puesto de mando se decidirá no hacer.

El Sr. Luna i Vivas

En primer lugar, no había contestación y había problemas, como usted dice, que hay que hacer grandes aplicaciones tecnológicas. Pero, de todos modos, si ya la experiencia te conlleva que unos evacuados viven y otros no se evacuaron, hoy no están con nosotros, quiere decir que realmente, la valoración... Pero continuamos...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Yo, en mi caso me reservaría esa..., o sea, no la haría de esa forma, ¿no?, porque creo que la experiencia nos ha dicho que a veces salir es tan malo como quedarse dentro.

El Sr. Luna i Vivas

Muchísimas gracias. Y usted cree también que se pueden dar tres horas para poder realmente encontrar o poder evacuar, en este caso a los finados, los bomberos que perecieron?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

El equipo de rescate en montaña, los medios aéreos sanitarios que tiene el Cuerpo de Bomberos de la Generalitat de Cataluña, creo que han demostrado sobradamente su profesionalidad y su valía, supongo que habría otros condicionantes adicionales que serían los que dilatarían en el tiempo lo que es esa evacuación; tardase tres horas, en el caso de que tardasen tres horas, porque lo desconozco si tardó tres horas o tardó media o tardaron dos.

El Sr. Luna i Vivas

Pienso que en el informe, si usted ha tenido la oportunidad de verlo...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Sí, lo he tenido, lo he leído, he visto los problemas con las botellas de oxígeno, etcétera, todo eso lo he leído, pero desconozco ahora mismo el dato.

El Sr. Luna i Vivas

Desde las 14 horas hasta las 16 horas que se produce realmente, en ese *impasse*, que empiezan los vientos, ¿no se podía haber tomado un cambio de estrategia realmente en la situación que se estaba conduciendo o se estaba coordinando el incendio?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Yo no puedo valorar una cosa en la que no he estado presente; quiero decir, no puedo valorar si había una estrategia mejor o peor. Puedo valorar si habría una estrategia distinta o una..., pero no puedo valorar si había una estrategia mejor o peor en ese momento, porque además no me encontraba allí.

El Sr. Luna i Vivas

Bueno, yo no sé..., claro, usted no puede valorar donde no estaba y está haciendo unas pinceladas muy genéricas, de todos modos, nosotros..., antes le habían dicho que usted es un experto, que estuvo trabajando en un informe del caso de Guadalajara, y yo le quisiera preguntar, ¿ese informe, al final, tuvo una validez..., fue concluyente?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

El informe de Guadalajara es un informe, vuelvo a decir, de comportamiento del fuego, validez no lo sé si tiene o no tiene, el tema; no lo sé, lo desconozco realmente, porque creo que la causa de Guadalajara está todavía abierta.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verdes - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Jaume Bosch.

El Sr. Bosch i Mestres

En primer lloc, senyor Quílez, moltes gràcies per haver vingut. L'hem convocat com a expert, precisament perquè els diputats i diputades no som experts en incendis i ens interessa conèixer l'opinió dels experts.

Vostè s'ha referit a l'informe dels bombers sobre l'incendi d'Horta, diu que ha tingut ocasió de veure'l, ha parlat de característiques excepcionals del mateix incendi, ha parlat que veia com a correcte el dispositiu. Vostè, de l'anàlisi que en fa, creu que en algun moment es pot parlar de relaxament i descoordinació dels comandaments de l'incendi?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Yo he leído en todo momento que las jefaturas de sector estaban en constante movimiento por el servicio, por el incendio. He leído en ese informe –no recuerdo tampoco la hora– que sí que había notificación por parte de la jefatura de sector sobre comportamiento de incendio que iba a venir después y que podía dejar a parte de los

dispositivos encerrados, o si tenían que aplicar medidas de autoprotección. Yo creo que no ha habido ninguna relajación en sus funciones por parte de los mandos.

El Sr. Bosch i Mestres

Gràcies. Una pregunta també molt concreta. S'ha especulat, aquests dies, sobre el tema de les mantas ignífugues. Des del seu punt de vista, quins són els bombers que n'han de portar? Qui n'ha de portar i qui no?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Eso lo tiene que decir el propio servicio. Yo entiendo que las mantas ignífugas es una herramienta más de seguridad, hay voces que son partidarias y hay voces que no son partidarias. Creo que el Servicio Forestal de Estados Unidos tiene suficiente investigación y suficientes análisis de su uso y creo que son los mejores expertos para reflejar qué es lo que opinan realmente sobre un producto que ellos han desarrollado. Pero hay que gente que es partidaria y hay gente que es detractora. Hay gente que dice que con mantas ignífugas, pues, la gente se puede enfrentar a un nivel mayor de riesgo. Hay gente que dice: «Si alguna vez me la veo mal, que siempre lleve una manta ignífuga, o un *fire shelter*, un refugio de fuego.»

El Sr. Bosch i Mestres

Aquest matí també hem parlat una mica del tema de la col·laboració ciutadana quan es produeix un incendi. És evident que els veïns de la zona afectada viuen amb neguit l'incendi i volen col·laborar. Vostè quin paper creu que han de jugar els veïns de la zona davant d'un incendi?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Los vecinos de la zona son, normalmente, los mejores conocedores del terreno y pueden dar mucho apoyo en temas logísticos, de reconocimiento de la zona; ese sería uno de los principales factores o papeles que podrían realizar los vecinos de la zona en un determinado incendio forestal.

El Sr. Bosch i Mestres

Vostè que ha estat en molts incendis, quan hi ha un incendi que agafa unes característiques de perill, vostè opina que algú que s'ho miri des de fora, sense ser un tècnic, pot pensar que en un moment determinat l'equip de comandament o el funcionament de l'operatiu pot donar a entendre, a algú que no hi entengui, que hi ha descoordinació, que la cosa no funciona, perquè hi ha moments de tensió, etcètera?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Yo recuerdo las campañas trágicas del 94, y todo era descoordinación. Recuerdo..., no lo sé, quiero decir que sí que es una recurrencia constante. Ahora ves campañas en Grecia y te están hablando de descoordinación,

tienes campañas en otros... Entonces, yo lo que he leído en el informe de Horta de Sant Joan, que es por lo que a mí se me ha citado a venir aquí, creo que la organización es total; vamos, nosotros lo hubiésemos hecho igual.

El Sr. Bosch i Mestres

Des del seu punt de vista, com està considerat el Cos de Bombers de la Generalitat, a nivell de l'Estat o a nivell internacional?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Muy bien, es uno de los cuerpos de bomberos más avanzados y con mayor renombre que hay dentro de lo que es toda la Comunidad Económica Europea, en el tema de incendios forestales fundamentalmente.

El Sr. Bosch i Mestres

I en conseqüència amb això, vostè s'ha referit a la necessitat d'elaborar noves línies de treball, aprenent de les experiències; vostè creu que el Cos de Bombers de la Generalitat és un cos que està capacitat precisament per col·laborar en l'elaboració d'aquestes noves línies de treball?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Sin ningún tipo de problemas, tiene gente muy válida y muy inquieta y, de hecho, lo están demostrando en el día a día en sus publicaciones o en sus contactos internacionales y nacionales con otros cuerpos de bomberos o con otros servicios forestales.

El Sr. Bosch i Mestres

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Bosch. En nom del Grup Mixt, té la paraula la senyora Carmen de Rivera.

La Sra. De Rivera i Pla

Gràcies, senyor president. Señor Quílez, yo le quería hacer una pregunta. Primero, agradecerle la comparecencia, y preguntarle que, como experto en incendios forestales y en cuanto a técnicas de trabajo y organización, ¿cree normales las deficiencias de comunicación entre los GRAF desgraciadamente fallecidos y el Delta 0 y otros mandos?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Yo creo que no hay desconexión..., o sea, no hay falta de comunicación entre el Delta 0 y otros de los mandos. Sí que GRAF está comunicando con, creo que es GRAF 01, y GRAF 01 está transmitiendo información a Delta 0. Es decir, dentro de las organizaciones de incendios forestales, una cosa es la sectorización... ¿Con quién están hablando las unidades en primera instancia? Están ha-

blando con su mando inmediato y con sus jefaturas de sector, y son las jefaturas de sector quienes hablan a su vez con el Centro de *Comandament Avanzado*, porque si no, sería un caos. Cuando alguien dice: «Corta agua de una manguera», nadie sabría de qué manguera se está hablando dentro del incendio. Es decir, entiendo que hay una organización de las comunicaciones y es así como se funciona.

La Sra. De Rivera i Pla

Me perdone, Delta 0 dirá algo.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

¿Cómo?

La Sra. De Rivera i Pla

Delta 0 comunicará algo, ¿no? Cuando se le pregunta o alguien llama por él, porque al fin y al cabo es el mando del incendio.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Es el mando del incendio.

La Sra. De Rivera i Pla

Entonces, ¿es normal que no esté comunicable o localizable en un incendio de estas características?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Yo no lo sé, si el que no aparezca... Se lo digo sinceramente, no sé si el que no aparezca una transcripción en un..., o sea, no aparezca la transcripción de radio, no sé si ellos no estaban hablando, no sé si las comunicaciones por teléfono están normalizadas o no, no sé si hay comunicaciones en canal directo, que a lo mejor no dejan rastro dentro de las grabaciones de voz. Es que no lo sé. Si es así, no es normal, pero yo creo que no...

La Sra. De Rivera i Pla

O sea que por su experiencia en incendios forestales y desde luego en todo lo que ello conlleva no es...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Normalmente...

La Sra. De Rivera i Pla

...normal y entonces podemos concluir... Lo normal es que consten las órdenes o instrucciones desde el mando del incendio.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Sí, lo normal es eso y las comunicaciones fluyen desde las unidades, a través de sus jefaturas de sector, a dirección de incendio y al contrario...

La Sra. De Rivera i Pla

O sea, en este caso sería Delta 0.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

En nuestro caso...

La Sra. De Rivera i Pla

En el caso del incendio de Horta de Sant Joan.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

¿De Horta? Delta 0, creo recordar, es lo que pone en el informe.

La Sra. De Rivera i Pla

¿Quién ordena en un incendio, normalmente, la movilización hacia una zona segura?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Lo he contestado antes.

La Sra. De Rivera i Pla

Pues, perdón, discúlpeme, si es tan amable de volver a repetir.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

La movilización hacia una zona segura es lo mismo, es la esencia de las normas de seguridad. Las normas de seguridad no son para que nadie las ordene. Tú no puedes decirle a una persona que se arriesgue o que se enfrente a un riesgo más allá, y tampoco le puedes decir a una persona que abandone una zona de seguridad cuando él a lo mejor está valorando que esa seguridad la va a encontrar en la zona donde se encuentra. Es decir, yo no le puedo decir a un piloto que vuele; sería el mismo ejemplo.

La Sra. De Rivera i Pla

Pero, bueno, el piloto normalmente tiene, digamos, tiene la torre de control para que le diga si se puede ir a...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

No...

La Sra. De Rivera i Pla

...tiene una frecuencia o tiene otra...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

...el piloto está en un incendio forestal...

La Sra. De Rivera i Pla

...si puede, si puede...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

...y en el incendio forestal no hay torres de control, está el helicóptero de coordinación, que tiene unas limitaciones. Quiero decir, las normas de seguridad, ¿eh?, tú, como mando de la emergencia, sí que puedes recomendarlas, pero también es cierto que las unidades sobre el territorio, y unidades con experiencia, unidades bien entrenadas y formadas, como es el caso de los que nos ocupan, también tienen su capacidad de decisión, y creo que aparecen, y creo que aparece de forma tácita en las comunicaciones radio...

La Sra. De Rivera i Pla

Bueno, pero, vamos a ver. Perdone, porque, claro, ante todo mi desconocimiento, ¿no?, pero de lo que llevo escuchado y leído del incendio, había unos bomberos que se encontraron cercados por el fuego y, antes de estar cercados por el fuego, ellos pidieron instrucciones a mando 0, y les dijeron que estaba todo bajo control. Todos los demás bomberos, que había GRAF, abandonaron el parque, abandonaron la zona, ¿no?, pero hubo unos que se quedaron, que fueron los que... ¿Es así?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Eso no es lo que he leído en el informe.

La Sra. De Rivera i Pla

¿Eh?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Eso no es lo que he leído en el informe.

La Sra. De Rivera i Pla

¿Ah, no?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

No, yo he leído que hay un atrapamiento de GRAF Lleida...

La Sra. De Rivera i Pla

Sí.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

...he leído que hay otro de GRAF Barcelona. He leído que hay otro de GRAF Tarragona. He leído que hay...

La Sra. De Rivera i Pla

Pero se les dieron... Disculpe, perdóneme...

El president

No es tallin en el diàleg i, si vostè volia acabar..., o havia acabat.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

No, simplement dir que...

La Sra. De Rivera i Pla

Pero, perdóneme, nada más una pregunta. ¿Recibieron instrucciones los GRAF de Lleida de que fueran a una zona segura?

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Recibieron instrucciones los GRAF de Lleida que fueran a una zona segura. Hay una comunicación que es a las 14.11..., no, a las 15.11, hay una comunicación que creo que pone bastante claridad, ¿eh?, clarifica bastante la situación. Y vuelvo a decir lo mismo de antes, la persona que mejor sabe valorar la situación a la que se enfrenta es la que está sobre el territorio.

La Sra. De Rivera i Pla

Una ultimísima pregunta...

El president

Molt concreta.

La Sra. De Rivera i Pla

Sí, molt concreta... Mi compañero, el compañero que me ha precedido en el uso de la palabra y que ha preguntado, le ha preguntado sobre las mantas ignífugas, pero, ¿sirven para algo, desde su punto de vista como experto, las mantas ignífugas en incendios de convección? ¿Son adecuadas? Y, si no, ¿cómo se explica que aparecieran deshechas, las mantas ignífugas?

El president

Una sola pregunta, senyora De Rivera.

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Vamos a ver, un incendio de convección es una cosa, otra cosa es el canal convectivo. Son dos cosas totalmente distintas. Y sí que tienen su utilidad. Yo le podría invitar a leer infinidad de informes del Departamento

de Agricultura de Estados Unidos, a través del Servicio Forestal, donde sí que hay muchos despliegues todos los años de *fire shelters*. Lo que ha pasado en Horta nunca había pasado en este país –nunca, jamás.

La Sra. De Rivera i Pla

Bueno, pero en Estados Unidos, entonces, que...

El president

Gràcies, amb això ja hem acabat, ja...

El tècnic del Servei Forestal del Cos de Bombers de València

Sí, sí, simplemente decirle que sí, que hay situaciones en las que son útiles, que hay situaciones en las que pueden ser no útiles. Eso es así.

La Sra. De Rivera i Pla

Bueno.

El president

Gràcies, senyora De Rivera. Senyor Quílez, moltes gràcies per la seva presència i les seves aportacions en tant que expert. Li agraïm la seva presència aquí, en el Parlament de Catalunya, i bon viatge de tornada.

————— Modificació de l'ordre del dia

Senyores i senyors diputats, només recordar-los que el vuitè punt de l'ordre del dia, tal com ja vam comunicar ahir, estava ajornat per a una propera sessió, i ja es comunicarà a través dels portaveus en quina compareixença s'efectuarà.

S'aixeca avui la sessió, que es convocarà ja per al dimarts que ve, dia 22, a les deu del matí.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a tres quarts de tres de la tarda i set minuts.